การพัฒนาระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ แบบเลเซอร์ 2 สถานี

นายจารุบุตร คณะนัย

สถาบนวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF A 3D POSITION MEASURING SYSTEM USING 2 LASER STATIONS

Mr. Jaruboot Kananai

สถาบนวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Mechanical Engineering Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2008 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ แบบเลเซอร์ 2
	สถานี
โดย	นายจารุบุตร คณะนัย
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาตราจารย์ ดร.รัชทิน จันทร์เจริญ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

เอง เองศาตราจารย์ ดร.บุญสม เลิศหิรัญวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

E cat ประธานกรรมการ

(รองศาตราจารย์ ดร.วิทยา ยงเจริญ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาตราจารย์ ดร.รัชทิน จันทร์เจริญ)

(ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.วิทยา วัณณสุโภประสิทธ์)

~~~~~ กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นักสิทธ์ นุ่มวงษ์)

จารุบุตร คณะนัย : การพัฒนาระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ แบบ เลเซอร์ 2 สถานี. (DEVELOPMENT OF A 3D POSITION MEASURING SYSTEM USING 2 LASER STATIONS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :รศ.ดร.รัชทิน จันทร์เจริญ,อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ร่วม:ผ.ศ.ดร.ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์, 171 หน้า.

ปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์ได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานต่างๆ โดยเฉพาะใน ภาคอุตสาหกรรม หุ่นยนต์อุตสาหกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ช่วยทำงานแทนมนุษย์ใน พื้นที่อันตราย และช่วยเพิ่มความแม่นยำในการทำงานในกรณีที่ต้องการความแม่นยำสูง วิทยานิพนธ์นี้ นำเสนอระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ ที่พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการวัดตำแหน่งของหุ่นยนต์ ระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติที่นำเสนอใช้แสงเลเซอร์ที่ควบคุมทิศทางของลำแสงได้ จำนวน 2 ลำแสง ยิงไปที่วัตถุที่ต้องการวัดพิกัดตำแหน่ง จากนั้นนำทิศทางของลำแสงทั้งสองมาคำนวณผ่านทาง ความสัมพันธ์เรขาคณิตเพื่อคำนวณหาพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ วิธีการนี้ทำให้ระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ ไม่ต้องสัมผัสกับวัตถุเป้าหมายโดยตรง และการคำนวณพิกัดตำแหน่งไม่อิงอยู่บนสมการทาง คณิตศาสตร์ของหุ่นยนต์ เป็นผลทำให้ความผิดพลาดในการวัดไม่ขึ้นอยู่กับแบบจำลองของหุ่นยนต์ และอีกทั้งยังมีความเร็วในการทำงานสูงและมีพื้นที่การทำงานกว้าง การพัฒนาระบบวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ แบบเลเซอร์ 2 สถานีรวมถึงการออกแบบโครงสร้างของระบบ การออกแบบระบบทางกลที่ไข้ใน การขับเคลื่อนกระจกสะท้อนแสง การออกแบบระบบควบคุมแบบป้อนกลับเพื่อควบคุมแนวลำแสงให้ขึ้ ไปที่เป้าหมายตลอดเวลา การคำนวณพิกัดตำแหน่ง 3 มิติ ของระบบ วงจรอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด และ การควบคุมในเวลาจริง วิทยานิพนธ์ได้แสดงสมรรถนะการทำงานของระบบและแสดงให้เห็นว่าระบบ สามารถวัดพิกัดตำแหน่ง 3 มิติได้

ภาควิชา	. วิศวกรรมเครื่องกล	ลายมือชื่อนิสิต กรุงุ๛ ๛ง ง
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล	ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา		ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม 🥠 🥄

##4870576521: MAJOR MECHANICAL ENGINEERING

KEYWORDS : LASER POSIOTNING SYSTEMS / CONTROL SYSTEM DESIGN / TRACKING CONTROL

JARUBOOT KANANAI : DEVELOPMENT PF A 3D POSITION MEASURING SYSTEM USING 2 LASER STATIONS. ADVISOR:ASSC.Prof RATCHATIN CHANCHAREON, CO-ADVISOR: ASST.Prof. SUPAVUT CHANTRANUWATHANA,Ph.D., 171 pp.

Nowadays, robotics technology plays an important role in industry. Industrial robots improve productivity, working environment, and improve precision and quality where needed. This thesis presents 3D position measurement system that improves accuracy of robotic positioning system. The proposed 3D position measurement system uses two laser beams controlled to point to a target. Then, the directions of these two beams are used to compute the 3D position based on geometric relation. Using optical technique, the 3D position measurement system requires no direct contact to the target and the calculation does not depend on a mathematical model of a robot and thus its accuracy is free from the robot model. Furthermore, the speed of measurement system using two laser stations includes the design of the structure, the mechanical system to drive the mirror, the feedback control system to control the direction of the laser beam, the calculation, the electronics, and the real time control. This thesis demonstrates the performance of the proposed 3D position measurement system and demonstrates that it can measure 3D position of the target.

Department :	Mechar	nical Engineering	Student's Signature:	offer mer
Field of Study	: Mech	anical Engineering	Advisor's Signature:	
Academic Ye	ar:	2008	Co-Advisor's Signatur	e: 41

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รศ.ดร.รัชทิน จันทร์เจริญ และ ผศ.ดร.ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ท่านกรุณาสละ เวลาอันมีค่าของท่าน เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาด้านการออกแบบ การควบคุม วิธีการเขียน และ คำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งจดหาทุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบคุณศูนย์เทคโนโลยีและ วัสดุแห่งชาติ (MTEC) สำหรับเงินสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์ และวิทยานิพนธ์นี้คงไม่มีทางประสบ ผมสำเร็จลงได้ ถ้าหากขาดความช่วยเหลือจากบิดามารดา ในทุกๆด้านไม่ว่าด้านเงินทุน คำแนะนำ รวมทั้งกำลังใจและความห่วงใยที่มีให้มา ในที่นี่ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบคุณ อ.วิรัช วงษ์ไพบูลย์ สำหรับการ ให้คำปรึกษาความรู้ทางด้านไฟฟ้า และขอขอบคุณสำหรับทุกๆท่านที่อยู่แวดล้อมผู้วิจัย ไม่ว่าจะเป็น เพื่อนๆ นักศึกษา รุ่นพี่ รุ่นน้อง ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก แม่บ้านและเจ้าหน้าที่ ที่ได้แนะนำและให้ความช่วยเหลือต่างๆแก่กันเสมอมา

สารบัญ

หน้	ำ
กิตติกรรมประกาศฉ	
สารบัญช	
สารบัญรูปญ	
สารบัญตารางด	
บทที่ 1 บทนำ1	
1.1 ความเป็นมาแล <mark>ะความสำคัญของงานวิจัย</mark>	
1.2 วัตถุประสงค์ข <mark>องวิทยานิพน</mark> ธ์	
1.3 ขอบเขตของ <mark>วิทยานิพนธ์</mark>	
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	
บทที่ 2 ปริทัศน์วรรณกรรม	
2.1 ความสำคัญของระบบ LPS7	
2.2 ประวัติ และ ส <mark>ถานภาพปัจจุบัน</mark>	
บทที่ 3 หลักการทำงานของระบบ LPS	
3.1 หลักการทำงานของระบบ LPS	
3.2 หลักการคำนวณตำแหน่ง 3 มิติ แบบ Triangulation	
3.3 หลักการประมาณค่าความผิดพลาด ของ LPS แบบ Triangulation	
3.3.1 ความผิดพลาด ของ x-y	
3.3.2 ความผิดพลาด ในแนวแกน z19	
3.4 การถดถอยแบบเชิงเส้น	
บทที่ 4 การออกแบบ LPS เบื้องต้น	
4.1 ออกแบบลักษณะโดยรวมและโครงสร้างของ LPS	
4.2 การเลือกอุปกรณ์	
4.2.1 ชุดหัวเลเซอร์ฮีเลียมนีออน	
4.2.2 ชุด Beam splitter (BS)	
4.2.3 ชุด Photo Sensitive Diode27	
4.3 ชุด Tracker	
4.4 อุปกรณ์ควบคุม	

บทที่ 5 ต้นแบบ LPS 1	32
5.1 ต้นแบบ LPS 1	32
5.2 อุปกรณ์ควบคุมของต้นแบบ LPS 1	37
บทที่ 6 ระบบควบคุมและการทดสอบ ต้นแบบ LPS 1	40
6.1 ระบบควบคุมสำหรับ LTS ของต้นแบบ LPS 1	40
6.2 การปรับแต่งระบบควบคุมLTS ของต้นแบบ LPS1	41
6.2.1 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมมุม (ลูปใน)	42
6.2.2 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมตำแหน่งแสงบน PSD (ลูปนอก)	44
6.3 ความสามารถในการติดตาม Retro-reflector	46
6.3.1 ความเร็วในการติดต <mark>า</mark> มที่ระยะ 1 m	46
6.3.2 ความเร็วในการติดตามที่ระยะ 5.8 m	47
6.3.3 การติดตาม Retro-reflector ในสองแกนพร้อมๆกัน	50
6.4 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector	52
6.4.1 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector เมื่อมีการเลื่อนชุ	ุปกรณ์
LTS ทุกๆตำแหน่งของ Retro-reflector ที่ทำการวัด (ผลชุดที่ 1)	54
6.4.2 ความส <mark>ามารถในการวัดตำแหน่ง</mark> เมื่อ <mark>มีการเ</mark> ลื่อนอุปกรณ์ LTS ครั้งเดียว	(ଧରସ୍ବ
ที่ 2)	56
บทที่ 7 ต้นแบบ LPS 2	59
7.1 ตั้นแบบ LPS 2	59
7.2 อุปกรณ์ควบคุมของ ต้นแบบ LPS 2	66
บทที่ 8 ระบบควบ <mark>คุ</mark> มและการทดสอบ ต้นแบบ LPS 2	70
8.1 ระบบควบคุมสำหรับ LTS ของต้นแบบ LPS 2	70
8.2 การปรับแต่งระบบควบคุม ของต้นแบบ LPS 2	71
8.2.1 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมมุม (ลูปใน)	71
8.2.2 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมต่ำแหน่งแสงบน PSD (ลูปนอก)	80
8.3 ความสามารถในการติดตาม Retro-reflector	83
8.3.1 ความเร็วในการติดตามที่ระยะ 1 m	
8.3.2 การติดตาม Retro-reflector ในสองแกนพร้อมๆกัน	83
	83 92
8.4 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector	83 92 94
้ 8.4 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector บทที่ 9 สรุปผลงานการวิจัย และข้อเสนอแนะ	83 92 94 99

9.2 ต้นแบบของ Local Positioning System 2 (LPS 2) 1(	00
รายการอ้างอิง10	02
ภาคผนวก10	04
ภาคผนวก ก รายละเอียดของอุปกรณ์1(	05
ภาคผนวก ข โปรแกรม Matlab®- Simulink®, xPC target	24
ภาคผนวก ค การเพิ่มความถูกต้องในการวัดตำแหน่งของ Encoder แบบ Sine wav	/e
	32
ภาคผนวก ง แผนผังวงจรไฟฟ้า14	43
ภาคผนวก จ บทความที่รับการตีพิมพ์15	53
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	71

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 การติดตั้งกระจกสะท้อนมุมฉาก(Retro-reflector)	2
รูปที่ 1.2แสดงการทำงานของ กระจกสะท้อนมุมฉาก (Retro-reflector)	2
รูปที่ 1.3 ระบบการทำงานของ LPS แบบสถานีเดียว (Single-Station)	3
รูปที่ 1.4 ระบบการทำงานของ LPS แบบหลายสถานี (Multi-Station)	4
รูปที่ 2.1 Laser Tracker LTD640	10
รูปที่ 2.2 FARO Laser Tracker XI V2	10
รูปที่ 3.1 ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Local P <mark>ositioning</mark> System) หรือ LPS	13
รูปที่ 3.2 ทางเดินเยื้องศูนย์ข <mark>องแสง</mark>	14
รูปที่ 3.3 ทางเดินทับกันขอ <mark>งแสง</mark>	14
รูปที่ 3.4 ตัวแปรต่างๆของ <mark>แนวแสงในการคำนวณหาตำแหน่งของ Ret</mark> ro-reflector	15
รูปที่ 3.5 ตัวแปรต่างๆในการคำนวณหาตำแหน่งของ Retro-reflector	16
ูรูปที่ 3.6 แผนภาพและตัวแป <mark>ร</mark> ที่ใช้	17
รูปที่ 3.7 ค่าความผิดพลาดสูงสุ <mark>ดในแนวรัศมี เมื่อ z = 0</mark>	19
ูรูปที่ 3.8 แผนภาพและตัวแปรที่ใช้	20
รูปที่ 3.9 ค่าความผิดพลาดในแนวแกน z	20
รูปที่ 3.10 การถดถอยแบบเชิงเส้นโดยการประดิษฐ์ฟังก์ชันเส้นตรงจากชุดข้อมูลที่กำห	เนดมาให้ 21
รูปที่ 4.1 ส่วนประกอบทั้งหมดของระบบ LPS	24
รูปที่ 4.2 ชุดหัวเลเซอร์ฮีเลียม-นีออน	26
รูปที่ 4.3 การยิงแบ่งลำแสงโดยใช้ Beam splitter	26
รูปที่ 4.4 การยอมให้ลำแสงผ่าน Beam splitter	27
รูปที่ 4.5 การยิงลำแสงผ่านชุด Beam splitter	27
รูปที่ 4.6 PSD	28
รูปที่ 4.7ชุด Tracker ของ LPS 1ง	
รูปที่ 4.8 ชุด Tracker ของ LPS 2	29
รูปที่ 4.9 ภาพตัดของ ชุด Tracker ของ LPS 2	
รูปที่ 5.1 หลักการทำงานของต้นแบบ LPS 1	
รูปที่ 5.2 ต้นแบบ ระบบ LTS ของต้นแบบ LPS 1	
รูปที่ 5.3 Tracking Mirror System	

	หน้า
รูปที่ 5.4 อุปกรณ์จับยึดกระจก	34
รูปที่ 5.5 ชุดจับยึด Beam Splitter ของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1	35
รูปที่ 5.6 ชุดจับยึด PSD ของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1	35
รูปที่ 5.7 ชุดบังคับกระจกติดตามของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1 (ด้านหลัง)	36
รูปที่ 5.8 การปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์ขาเข้า	36
รูปที่ 5.9 การปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์ขากล <mark>ับ</mark>	37
รูปที่ 5.10 ส่วนควบคุมของระบบติด <mark>ตาม ต้นแบบ LPS 1</mark>	38
รูปที่ 5.11 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับ <mark>ควบคุม ต้</mark> นแบบ LP <mark>S 1</mark>	39
รูปที่ 5.12 กล่องระบบไฟฟ้าของอุปกรณ์ LTS (สำหรับ LTS หนึ่งชุด)	39
รูปที่ 6.1ระบบควบคุมแบบสองลูป ของชุดควบคุมกระจกในแนว Azimuth	41
รูปที่ 6.2 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth	43
รูปที่ 6.3 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth (รูปขยายของ	<u>ุ</u> รูปที่
6.2)	43
รูปที่ 6.4 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude	44
รูปที่ 6.5 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude (รูปขยายของ	<u>ุ</u> ราปที่
6.4)	44
รูปที่ 6.6 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคง <mark>ที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้อ</mark>	งการ
ของแกน Azimuth	45
รูปที่ 6.7 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้อ	งการ
ของแกน Altitude	45
รูปที่ 6.8 ค่ามุม Azimuth ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m	46
รูปที่ 6.9 ค่ามุม Altitude ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m	47
รูปที่ 6.10 ค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x (Azimuth) ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m	48
รูปที่ 6.11 ค่ามุม Azimuth ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m	48
รูปที่ 6.12 ค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน y (Altitude) ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m	49
รูปที่ 6.13 ค่ามุม Altitude ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m	49
รูปที่ 6.14 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่หนึ่ง).	50
รูปที่ 6.15 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมุ	ุลชุด
ที่หนึ่ง)	51
รูปที่ 6.16 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่สอง) .	51

- ที่สุดง)	
รปที่ 6.18 การจัดวางตำแหน่งต่างๆในการทดลองวัดตำแหน่ง Retro-reflector	
รูปที่ 6.19 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y (ผลชุดที่ 1)	
ฐปที่ 6.20 ค่าผิดพลาดในการวัดจากระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)	
รูปที่ 6.21 ค่าตำแหน่งที่วัดได้เทียบกับตำแหน่งในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)	
รูปที่ 6.22 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)	
้รูปที่ 6.23 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y เทียบกับตำแหน่งที่วัด (ผลชุดที่ 1)	
รูปที่ 6.24 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y (ผลชุดที่ 2)	
รูปที่ 6.25 ค่าผิดพลาดในการวัดจากระนาบ x-y (ผลชุดที่ 2)	
รูปที่ 6.26 ค่าตำแหน่งที่วัดได้เทียบกับตำแหน่งในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 2)	
รูปที่ 6.27 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 2)	
รูปที่ 6.28 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y เทียบกับตำแหน่งที่วัด (ผลชุดที่ 2)	
รูปที่ 7.1 ต้นแบบ LPS 2	
รูปที่ 7.2 ระบบ ต้นแบบ LPS 2 (อุปกรณ์จริง)	
รูปที่ 7.3 ระบบ LTS Module-R	
รูปที่ 7.4 Tracking Mirror System	
รูปที่ 7.5 อุปกรณ์จับยึดกระจก	
รูปที่ 7.6 ชุดจับยึด Beam Splitter ของอุปกรณ์ LTS ต้นแบบ LPS 2	
รูปที่ 7.7 ชุดจับยึด PSD ของอุปกรณ์ LTS ต้นแบบ LPS 2	
รูปที่ 7.8 การปรับแต่งแนวเลเซอร์1	
รูปที่ 7.9 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 2	
รูปที่ 7.10 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 3	
รูปที่ 7.11 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 4	<u></u>
รูปที่ 7.12 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 5	
รูปที่ 7.13การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 6	
รูปที่ 7.14 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับควบคุม ต้นแบบ LPS 2	
รูปที่ 7.15 ส่วนควบคุมของระบบติดตาม	
รูปที่ 7.16 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับควบคุม ต้นแบบ LPS 2	

หน้า
รูปที่ 8.2 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-R 72
รูปที่ 8.3 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-R (รูป
ขยายของรูปที่ 8.2)
รูปที่ 8.4 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-R 73
รูปที่ 8.5 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-R (รูป
ขยายของรูปที่ 8.4)
รูปที่ 8.6 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุม <mark>ที่ต้องการเท่ากับ 5 อ</mark> งศาของแกน Azimuth Module-L 74
รูปที่ 8.7 ผลตอบสนองต่อสัญญ <mark>าณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 อ</mark> งศาของแกน Azimuth Module-L (รูป
ขยายของรูปที่ 8.6)
รูปที่ 8.8 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-L 75
รูปที่ 8.9 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-L (รูป
ขยายของรูปที่ 8.8)
รูปที่ 8.10 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth
Module-R
รูปที่ 8.11 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth
Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.10)
รูปที่ 8.12 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Altitude
Module-R
รูปที่ 8.13 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Altitude
Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.12)
รูปที่ 8.14 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth
Module-L
รูปที่ 8.15 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth
Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.14)79
รูปที่ 8.16 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Altitude
Module-L
รูปที่ 8.17 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Altitude
Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.16)
รูปที่ 8.18 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ
ของแกน Azimuth Module-R

หน้า
รูปที่ 8.19 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ
ของแกน Altitude Module-R
รูปที่ 8.20 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ
ของแกน Azimuth Module-L
รูปที่ 8.21 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ
ของแกน Altitude Module-L
รูปที่ 8.22 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน x ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 84
รูปที่ 8.23 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน y ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 85
รูปที่ 8.24 ค่ามุม Azimuth ของLTS Module-Rในการทดสอบความเร็วที่ 1 m
รูปที่ 8.25 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน x ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 86
รูปที่ 8.26 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน y ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 87
รูปที่ 8.27 ค่ามุม Altitude-ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m
รูปที่ 8.28 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน x ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 88
รูปที่ 8.29 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน y ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 89
รูปที่ 8.30 ค่ามุม Azimuth ขอ <mark>งLTS Module-Lในการทดสอบความเร็</mark> วที่ 1 m
รูปที่ 8.31 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน y ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 90
รูปที่ 8.32 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน x ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m 91
รูปที่ 8.33 ค่ามุม Altitude ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m
รูปที่ 8.34 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกนของ LTS Module-R
รูปที่ 8.35 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน ของ LTS
Module-R
รูปที่ 8.36 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกนของ LTS Module-L
รูปที่ 8.37 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกนของ LTS
Module-L
รูปที่ 8.38 การจัดวางตำแหน่งต่างๆในการทดลองวัดตำแหน่ง Retro-reflector
รูปที่ 8.39 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y
รูปที่ 8.40 ค่าผิดพลาดในการวัดจากระนาบ x-y
รูปที่ 8.41 ค่าตำแหน่งที่วัดได้เทียบกับตำแหน่งในระนาบ x-y)

	หน้า
รูปที่ 8.42 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y	. 98
รูปที่ 9.1 ต้นแบบ Local Positioning System 1 (LPS 1)	. 100
รูปที่ 9.2 ต้นแบบ Local Positioning System 2 (LPS 2)	. 101
รูปที่ ก.1 คุณสมบัติของ Laser-line dielectric mirror	. 107
รูปที่ ก.2 Laser-line Non-polarizing Cube Beam splitters	. 108
รูปที่ ก.3 Power supply drawing	. 109
รูปที่ ก.4 Photo Sensitive Diode	. 111
รูปที่ ก.5 แผนภาพเชิงกล	. 112
รูปที่ ก.6 แผนภาพวงจรไฟฟ้า	. 112
รูปที่ ก.7 Ball Mount Retro-reflector	. 113
รูปที่ ก.8 Laser Protective Spectacles	. 113
รูปที่ ก.9 Card PCI-9112	. 115
รูปที่ ก.10 Card PCI-813 <mark>3</mark>	. 116
รูปที่ ก.11 Card PCI-6308	. 117
รูปที่ ก.12 Servo star CD cx03	. 118
รูปที่ ก.13 Servo star CD cx03	. 119
รูปที่ ก.14 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 01210	. 120
รูปที่ ก.15 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 02110	. 120
รูปที่ ก.16 Encoder รุ่น CM-300	. 121
รูปที่ ก.17 Encoder รุ่น CP <mark>-3</mark> 00	. 122
รูปที่ ข.1 ระบบพลศาสตร์ ที่ต้องการควบคุม	. 125
รูปที่ ข.2 จำลองระบบการควบคุมระดับน้ำด้วย Simulink Block Diagram	. 125
รูปที่ ข.3 หน้าต่างแสดงการควบคุมการทำงานของ XPC บน Host PC	. 126
รูปที่ ข.4 IO Block Library ที่มีใช้อยู่ใน Simulink Library	. 127
รูปที่ ข.5 การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลจาก Block Diagram ไปสู่ข้อมูลที่ใช้ใน xPC Target	. 127
รูปที่ ข.6 การเชื่อมต่อระหว่าง Host PC และ Target PC	. 129
รูปที่ ข.7 หน้าต่างการติดตั้งค่าตัวแปรในการใช้ xPC Target	. 130
รูปที่ ข.8 หน้าจอแสดงผลของ Target PC	. 131
รูปที่ ค.1 สัญญาณที่ได้จาก Encoder แบบ Incremental	. 133

หน้า
รูปที่ ค.2 การนับสัญญาณการเคลื่อนที่ จากสัญญาณ A, B
รูปที่ ค.3 วงจรการคำนวณตำแหน่งจากสัญญาณ Sinusoidal A, B
รูปที่ ค.4 การคำนวณตำแหน่งละเอียดจากสัญญาณ A, B ที่ใช้
รูปที่ ค.5 ผลการจำลองเมื่ออุปกรณ์ทำงานแบบอุดมคติ138
รูปที่ ค.6 ผลการจำลองเมื่ออุปกรณ์ทำงานแบบไม่อุดมคติ139
รูปที่ ค.7 ผลการจำลองเมื่ออุปกรณ์ทำงานแบบไม่อุดมคติ ที่มีการปรับระบบการคำนวณแล้ว 140
รูปที่ ค.8 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้จาก Counter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine wave 141
รูปที่ ค.9 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้ <mark>จาก Coun</mark> ter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine wave (ขยาย
ส่วน A ในรูปที่ ค.8)
รูปที่ ค.10 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้จาก Counter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine waveขยาย
ส่วน B ในรูปที่ ค.8)

สารบัญตาราง

V	เน้า
าารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	3
การางที่ 2.1 แสดงวิวัฒนาการของการศึกษาระบบ LPS	}
การางที่ 2.2 แสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของระบบ Laser Tracking ของ Leica และ FARO . 1	1
าารางที่ 4.1 คุณสมบัติของ LPS เพื่อใช้ในการออกแบบ2	24
าารางที่ ก.1 คุณสมบัติของ Laser-line Dielectric Mirror1	06
าารางที่ ก.2 รายละเอียดคุณสมบัติของ Laser-line Non-polarizing Cube Beam splittersรุ่น	
16NP.4 ของบริษัท Newport	80
าารางที่ ก.3 คุณสมบัติของ <mark>He-Ne Laser Power Supply</mark> 1	09
าารางที่ ก.4 คุณสมบัติของ He-Ne Laser Head 1	10
าารางที่ ก.5 คุณสมบัติของ Photo Sensitive Diode1	11
าารางที่ ก.6 คุณสมบัติของ Ball Mount Retro-reflector1	12
าารางที่ ก.7 คุณสมบัติของ Lase <mark>r Pro</mark> tecti <mark>ve Spec</mark> tacle1	13
าารางที่ ก.8 คุณสมบัติของอลู <mark>มิเนียม 7022</mark> 1	14
าารางที่ ก.9 คุณสมบัติของ Card Ad-link PCI-9112 1	15
าารางที่ ก.10 คุณสมบัติของ Card A <mark>d-link PCI-8133</mark>	16
าารางที่ ก.11 คุณสมบัติของ Card Ad-link PCI-63081	17
าารางที่ ก.12 คุณสมบัติของ Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO STAR CD cx03 1	18
าารางที่ ก.13 คุณสมบัติขอ <mark>ง</mark> Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO ST <mark>A</mark> R CD cx03 1	19
าารางที่ ก.14 คุณสมบัติของ Kollmorgen Motor รุ่น RBE 01210 1	20
าารางที่ ก.15 คุณสมบัติของ Kollmorgen Motor รุ่น RBE 02110 1	20
าารางที่ ก.16 คุณสมบัติของ Motor Encoder รุ่น CM-300 ของ บริษัท computer Optical Produc	ct
	21
การางที่ ก.17 คุณสมบัติของ Encoder รุ่น CP-300 ของ บริษัท computer Optical Product 1	22

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านหุ่นยนต์ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย หุ่นยนต์ในรูปแบบต่างๆ ได้ ถูกนำเข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมหลายด้าน เช่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต, เพื่อทำงานในที่ที่ อันตรายแทนมนุษย์ และเพื่อทำงานบางประเภทที่ต้องใช้ความแม่นยำสูง

ในงานบางอย่างจำเป็นต้องใช้หุ่นยนต์ที่มีความสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำ เช่น ใน อุตสาหกรรมการประกอบรถยนต์ หุ่นยนต์ที่ทำงาน Laser Cutting โดยหุ่นยนต์จะติดตั้ง อุปกรณ์ไว้ที่ ปลายแขนของหุ่นยนต์ แล้วทำการ ควบคุมปลายแขนของหุ่นยนต์ไปยังจุดที่จะทำงาน เพื่อทำการตัด ให้ได้งานตัดที่มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หุ่นยนต์ที่มีความสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำ

การที่หุ่นยนต์จะสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำนั้น ระบบควบคุมการทำงานของหุ่นยนต์ จำเป็นต้องทราบตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์ ที่ถูกต้อง โดยทั่วไปแล้วหุ่นยนต์จะสามารถทราบ ตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์ได้ ด้วยวิธี การคำนวณผ่าน Forward kinematics ซึ่งการคำนวณผ่าน Forward kinematics เป็นการโอนย้ายความสัมพันธ์ของตำแหน่งแขนกลจากการอ้างอิงเชิงมุมของแต่ ละข้อต่อ(Joint) ใน Joint Space มาเป็นการอ้างอิงเชิงเส้น 3 มิติแกน X ,Y, และ Z ใน Cartesian Space เพื่อบอกตำแหน่งปลายแขนกลเทียบกับฐานของหุ่นยนต์ (Base Frame) โดยค่าตัวแปรที่ นำมาใช้ใน Forward kinematics ได้มาจากการคำนวณมาจากอุปกรณ์ตรวจรับที่ได้ติดตั้งไว้ที่แกน หมุนของมอเตอร์แต่ละตัว เช่น Encoder แต่ค่าตำแหน่งที่ได้จากการคำนวณผ่าน Forward kinematics นั้น มีความไม่แน่นอนหลายประการ อาทิ เช่น การเยื้องของแกนหมุน(axis misalignment), การเปลี่ยนแปลงน้ำหนัก (inertia change) และ transmission backlash เป็นต้น

จากความไม่แน่นอนหลายประการที่ได้กล่าวมาในข้างต้น การวัดตำแหน่งปลายแขนของ หุ่นยนต์จากการคำนวณผ่าน Forward kinematics นั้นมีความไม่แม่นยำ ทำให้เกิดแนวคิดที่จะหา เครื่องมือที่มีความละเอียดสูง และ สามารถวัดได้ทั้ง ตำแหน่ง, ความเร็ว, orientation และต้องไม่ไป รบกวนกับการทำงานของหุ่นยนต์ เพื่อนำเครื่องมือนั้นมาวัดตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์แล้วนำ ค่าที่ได้ไปประมาณค่าหาตัวแปรที่ไม่ทราบ ใน kinematics model เพื่อนำไปชดเชยในการควบคุม จึงมี การเสนอแนวคิดของ ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Local-Positioning-System) หรือ LPS ขึ้นมา

การที่ LPS จะสามารถทำงานได้นั้น ต้องติดตั้ง กระจกสะท้อนมุมฉาก (Retro-reflector) ไว้ ตรงตำแหน่งที่ต้องการวัดดังรูปที่ 1.1 คือเมื่อมีลำแสงเข้าวิ่งไปกระทบกับRetro-reflector ลำแสงนั้นจะ สะท้อนออกมาในแนวขนานกับแนวลำแสงที่วิ่งเข้า ดังรูปที่ 1.2 เมื่อติดตั้ง Retro-reflector ไว้ตรง ตำแหน่งที่ต้องการวัดแล้ว จากนั้นจะทำยิงลำแสงเลเซอร์ จากกระบอกเลเซอร์(Laser Head) ไปยัง กระจกควบคุม(Tracking Mirror) สะท้อนเข้าไปสู่ Retro-reflector ดังรูปที่ 1.2 ขณะที่ Retro-reflector ้อยู่กับที่ ลำแสงเลเซอร์จะตกกระทบที่จุดกึ่งกลางของ Retro-reflector เมื่อ Retro-reflector เคลื่อนที่ ้ออกไปจะทำให้ลำแสงเลเซอร์เยื้องศนย์ออกไป เซนเซอร์วัดระยะเยื้องของแสง (Photo Sensitive Diode หรือ PSD) จะอ่านค่าที่ระยะลำแสงที่เยื้องออกไปแล้วส่งระยะเยื้องที่ยังระบบควบคุมเพื่อปรับ กระจก (Tracking Mirror) ให้บิดไป เพื่อปรับลำแสงเลเซอร์ให้วิ่งเข้าสู่จะกึ่งกลางของ Retro-reflector ้จากการทำงานนี้จะทำให้ระบบสามารถติดตามเป้าหมายที่เคลื่อนที่ออกไปได้ ระบบLPSจะสามารถวัด ตำแหน่งของเป้าหมายได้ โดยกา<mark>รวัดระยะห่างระหว่าง Tracki</mark>ng Mirror กับ กระจกสะท้อนมุมฉาก (Retro-reflector) แล้วน้ำมาคำนวณกับค่ามุมบิดของ Tracking Mirrorการวัดระยะห่างระหว่าง Tracking Mirror กับ Retro-reflector ทำได้โดยการติดตั้งเซนเซอร์วัดระยะทาง Interferometer โดย จะทำการเปรียบเทียบ เฟสของลำแสงเลเซอร์อ้างอิง กับ การทำงานของ Interferometer ลำแสงเลเซอร์ที่สะท้อนกับมา คำนวณออกมาเป็นระยะทางที่ห่างออกไป

รูปที่ 1.2แสดงการทำงานของ กระจกสะท้อนมุมฉาก (Retro-reflector) ปัจจุบันระบบ LPS สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ แบบสถานีเดียว (Single-station) ซึ่ง ประกอบด้วยหัวเลเซอร์ตัวเดียว และใช้ laser interferometer หรือ Absolute Distance Meter, ADM สำหรับวัดระยะห่างระหว่าง กระจกสะท้อนมุมฉาก (Retro-reflector) กับ Tracking Mirror แล้วนำค่า ระยะที่วัดได้ มาคำนวณกับค่ามุมที่อ่านค่าได้จาก Tracking Mirror ได้เป็นค่าระยะทางที่วัด ดังรูปที่ 1.3

อีกระบบคือ ระบบหลายสถานี(Multi-station) จะมีTracking Mirror 2 ตัวในการทำงาน โดย จะใช้ค่ามุมที่วัดได้จาก Tracking Mirror มาคำนวณกับระยะห่างของ Tracking Mirror ทั้งสองตัว เป็น ค่าระยะทางที่วัด ดังรูปที่ 1.4

รูปที่ 1.3 ระบบการทำงานของ LPS แบบสถานีเดียว (Single-Station)

รูปที่ 1.4 ระบบการทำงานของ LPS แบบหลายสถานี (Multi-Station)

ในระบบแบบสถานีเดียว(Single-station) นั้นมีการพัฒนาจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ อุตสาหกรรมได้แล้ว โดยมีความสามารถในการวัดตำแหน่งมีความแม่นยำมากมีขนาดที่เหมาะต่อการ เคลื่อนย้ายและสามารถทำงานได้ในปริมาตรการทำงาน (workspace) ที่มาก เช่น การผลิตเครื่องบิน โดยสารที่ต้องใช้ความแม่นยำสูงมาก ปัจจุบันในภาคอุตสาหกรรมมีผู้ผลิตหลายราย ผลิตระบบ LPS เช่น บริษัท Leica, บริษัท FARO และบริษัท Romer เป็นต้น แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดทางด้านราคาจึงทำ ให้มีการใช้อย่างจำกัด

การพัฒนา LPS ในปัจจุบัน จึงเน้นไปที่การลดราคาของระบบ เช่นจัดสร้าง LPS แบบหลาย สถานี (Multi-station) นั้นมีราคาถูก เนื่องจากไม่ต้องใช้ Interferometer ซึ่งมีราคาแพงมาใช้ในการวัด ระยะ ได้มีคณะวิจัยทำการออกแบบและสร้าง LPS แบบหลายสถานี (Multi-Station) ขึ้นมาแต่มีเป็น เพียงระบบทดสอบเบื้องต้น คือที่ระยะ 50 cm มีค่าความคลาดเคลื่อนถึง 0.2 mm [2] ซึ่งถือว่ามีค่า มาก ถ้าเปรียบเทียบกับแบบ Single-station ที่มีค่าความคลาดเคลื่อนเพียง 10 µm การที่ระบบนี้มี ความคลาดเคลื่อนมาก มอเตอร์ที่ใช้เป็นแบบ Stepper ที่มีความแม่นยำต่ำ ทำให้ความแม่นยำในการ ควบคุมแกนหมุนมีน้อย จากปัญหานี้ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะปรับปรุงการ ทำงานของระบบโดยทำ การปรับปรุงการออกแบบระบบใหม่ โดยทำการปรับเปลี่ยนมอเตอร์ที่ขับ Tracking Mirror มาเป็น มอเตอร์แบบ Brushlessโดยทำการขับ มอเตอร์แบบ Direct Drive ข้อดีของการขับมอเตอร์แบบ Direct Drive คือ การตอบสนองของระบบจะดีกว่าการขับผ่านเกียร์ทด เนื่องจากไม่มี backlash ที่เกิดจาก เกียร์ทด และติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดมุม (Encoder) แบบ sine wave ซึ่งมีความละเอียดสูงถึง 524,288 pulses/revolution ทำให้ระบบนั้นสามารถควบคุมได้แม่นยำมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1.ศึกษา ออกแบบและสร้างระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Laser Positioning System) แบบหลายสถานี (Multi-station) เพื่อใช้ในการวัดตำแหน่ง 3 มิติ ของชิ้นงาน

2.ศึกษา พัฒนาระบบควบคุมสำหรับระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Laser Positioning System) แบบหลายสถานี (Multi-station) และทดสอบการทำงานเบื้องต้น พร้อมหาสมรรถนะ

1.3 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1.ทำการศึกษาออกแบบ พัฒนาและจัดสร้าง ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์(Laser Positioning System) แบบหลายสถานี (Multi-station) พร้อมทั้งระบบควบคุมพร้อมทั้งวงจร อิเล็กทรอนิคส์

2.ทำการศึกษาออกแบบ พัฒนาโปรแกรมควบคุมระบบในเวลาจริง

3.ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์(Laser Positioning System) แบบหลายสถานี (Multistation) มีปริมาตรการทำงานของระบบ (Work space) มีขนาด 4x4x4 m

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนหลักโดยแสดงอยู่ในตารางที่ 1.1

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)					
	1 - 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18
1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	A.C.					
2.กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา						
3. ออกแบบและพัฒนาชุดควบ <mark>คุม</mark>						
ที่ใช้ในการทดลอง						
4. พัฒนาแนวคิดและวิธีการในการ						
แก้ปัญหา						
5. ทดสอบ วิเคราะห์ และร <mark>ว</mark> บรวม	12.	or a				
ผล						
6. จัดทำวิทยานิพนธ์						

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

สร้างองค์ความรู้ในการออกแบบ ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Laser Positioning System) แบบหลายสถานี (Multi-station)

2. ได้แนวคิดในการออกแบบระบบ Tracking Control ควบคุมมุมบิดของกระจก

- 3. ผู้วิจัยในอนาคตสามารถนำหลักการที่ใช้ในงานวิจัยนี้ไปประยุกต์หรือพัฒนาต่อได้
- 4. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานจริงได้หลายอย่าง เช่น การวัดตำแหน่งปลายแขนของ

หุ่นยนต์

บทที่ 2 ปริทัศน์วรรณกรรม

2.1 ความสำคัญของระบบ LPS

ในปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านหุ่นยนต์ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย หุ่นยนต์ในรูปแบบต่างๆ ได้ ถูกนำเข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมหลายด้าน เช่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต, เพื่อทำงานในที่ที่ อันตรายแทนมนุษย์ และเพื่อทำงานบางประเภทที่ต้องใช้ความแม่นยำสูง

ในงานบางอย่างจำเป็นต้องใช้หุ่นยนต์ที่มีความสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำ เช่น ใน อุตสาหกรรมการประกอบรถยนต์ หุ่นยนต์ที่ทำงาน Laser Cutting โดยหุ่นยนต์จะติดตั้ง อุปกรณ์ไว้ที่ ปลายแขนของหุ่นยนต์ แล้วทำการควบคุมปลายแขนของหุ่นยนต์ไปยังจุดที่จะทำงาน เพื่อทำการตัดให้ ได้งานตัดที่มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หุ่นยนต์ที่มีความสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำ

การที่หุ่นยนต์จะสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างแม่นยำนั้น ระบบควบคุมการทำงานของหุ่นยนต์ จำเป็นต้องทราบตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์ที่ถูกต้อง โดยทั่วไปแล้วหุ่นยนต์จะสามารถทราบ ตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์ได้ด้วยวิธีการคำนวณผ่าน Forward kinematics ซึ่งการคำนวณผ่าน Forward kinematics เป็นการโอนย้ายความสัมพันธ์ของตำแหน่งแขนกลจากการอ้างอิงเชิงมุมของแต่ ละข้อต่อ(Joint) ใน Joint Space มาเป็นการอ้างอิงเชิงเส้น 3 มิติแกน X ,Y, และ Z ใน Cartesian Space เพื่อบอกตำแหน่งปลายแขนกลเทียบกับฐานของหุ่นยนต์ (Base Frame) โดยค่าตัวแปรที่ นำมาใช้ใน Forward kinematics ได้มาจากการคำนวณมาจากอุปกรณ์ตรวจรับที่ได้ติดตั้งไว้ที่แกน หมุนของมอเตอร์แต่ละตัว เช่น Encoder แต่ค่าตำแหน่งที่ได้จากการคำนวณผ่าน Forward kinematics นั้น มีความไม่แน่นอนหลายประการ อาทิ เช่น axis misalignment, inertia change และ transmission backlash เป็นต้น

จากความไม่แน่นอนหลายประการที่ได้กล่าวมาในข้างต้น การวัดตำแหน่งปลายแขนของ หุ่นยนต์จากการคำนวณผ่าน Forward kinematics นั้นมีความไม่แม่นยำ ทำให้เกิดแนวคิดที่จะหา เครื่องมือที่มีความละเอียดสูง และ สามารถวัดได้ทั้ง ตำแหน่ง, ความเร็ว, orientation และต้องไม่ไป รบกวนกับการทำงานของหุ่นยนต์ เพื่อนำเครื่องมือนั้นมาวัดตำแหน่งปลายแขนของหุ่นยนต์แล้วนำ ค่าที่ได้ไปประมาณค่าหาตัวแปรที่ไม่ทราบ ใน kinematics model เพื่อนำไปชดเชยในการควบคุม จึงมี การเสนอแนวคิดของ ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Local Positioning System) หรือ LPS ขึ้นมา

2.2 ประวัติ และ สถานภาพปัจจุบัน

ระบบ LPS ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ประมาณ ปี ค.ศ. 1985 เพื่อใช้ในการเพิ่ม ความแม่นยำ ของระบบหุ่นยนต์ ทั้งนี้เพราะตำแหน่งปลายของแขนหุ่นยนต์นั้นได้จากการคำนวณจากเครื่องมือวัด ตำแหน่ง เช่น encoder ที่แกนหมุนของมอเตอร์แต่ละตัว แต่การคำนวณนี้มีความไม่แน่นอนจากปัจจัย หลายประการ ทำให้เป็นการยากที่จะรวบรวมมาใช้ในการคำนวณหาตำแหน่งปลายของแขนหุ่นยนต์ ให้มีความถูกต้องสูง เช่น ค่า backlash ในระบบเกียร์ การเปลี่ยนรูปร่างและความยาวของแขนหุ่นยนต์ ความไม่แน่นอนเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงตลอด ขึ้นกับการรับน้ำหนัก ตำแหน่งของแต่ละชิ้นส่วน และ แรงที่เกิดขึ้นจากการทำงาน(load) ระบบ LPS จึงได้ถูกคิดขึ้น โดยจะสามารถวัดตำแหน่งของปลาย ของแขนหุ่นยนต์ได้ โดยไม่ขึ้นกับการทำงานของหุ่นยนต์ โดยการพัฒนาระบบสามารถสรุปได้ดังตาราง ที่ 2.1

Research Activities
Robotic control with joint control method and calculate the necessary joint angle
rotation (PID control)
Adaptive control method for increasing the accuracy by reducing effects of the
system variations
LPS research started for robot end point measurements
Single station design which uses the interferometer for distance detection
Multi station design which uses the triangulation method for distance calculation
Applications of LPS system for industrial objects such shipping measuring and
tools calibration
Improving measurement accuracy of end-point orientation
Investigation on usage of mirror reflectors and ultra sensitive optical encoders
Usage of 3D LPS kinematics to improve (tracking) stability of the LPS
3D shape measurement applications of large industrial objects
Improving LSP servo system (tracking performance)

ตารางที่ 2.1 แสดงวิวัฒนาการของการศึกษาระบบ LPS

[ที่มา: รายงานฉบับสมบูรณ์โดรงการรูปแบบใหม่ของเทคโนโลยีการผลิตเชิงหุ่นยนต์ชั้นสูง]

ปัจจุบันระบบ LPS สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ แบบ Single-station ซึ่งประกอบด้วยหัว เลเซอร์ตัวเดียว และใช้ laser interferometer หรือ Absolute Distance Meter, ADM เพื่อวัดระยะของ ปลายแขนหุ่น อีกระบบคือ ระบบ multi-station จะใช้ความสัมพันธ์ทางkinematics และการคำนวณ แบบ triangulation เพื่อคำนวณหาระยะทางของปลายแขนหุ่นยนต์ ในระบบแบบ single-station นั้นมี การพัฒนาจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมได้แล้ว โดยมีความสามารถในการวัดตำแหน่ง มีความแม่นยำมาก มีขนาดที่เหมาะต่อการเคลื่อนย้ายและสามารถทำงานได้ในปริมาตรการทำงาน (workspace) ที่มาก เช่น การผลิตเครื่องบินโดยสารที่ต้องใช้ความแม่นยำสูงมาก

ปัจจุบันในภาคอุตสาหกรรมมีผู้ผลิตหลายราย ผลิตระบบ LPS เช่น บริษัท Leica, บริษัท FARO และบริษัท Romer เป็นต้น ซึ่งก็มีลักษณะโดยรวมคล้ายกัน เพราะมีจุดประสงค์ในทิศทาง เดียวกันคือ ความถูกต้องแม่นยำในการวัดตำแหน่ง เพียงแต่ต่างกันในส่วนของการออกแบบ และการ นำไปประยุกต์ใช้งาน เช่น ทำอย่างไรถึงจะสามารถหาเส้นขอบของส่วนประกอบได้ ทำอย่างไรให้วัด รูปร่างผิววัตถุได้ถูกต้องและรวดเร็ว ทำอย่างไรตัว tracker ถึงจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อ ต้องการความแม่นยำสูงและใช้เวลาสั้นที่สุด แล ทำอย่างไรให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ง่ายที่สุด อย่างเช่นบริษัท ROMER นั้นก็มีลักษณะคล้ายกันกับอีกสองบริษัท แต่นำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มระยะการทำงานของ ระบบวัดตำแหน่งแบบแขน (Portable Measuring Arm) [http://links.epanorama.net/links/ laser.html] เพราะระบบแขนกลมีข้อจำกัดด้านความยาวของแขน การนำระบบLPSมาวัดตำแหน่ง รูานของระบบแขนกลอีกที ทำให้สามารถเพิ่มระยะการทำงานได้ ซึ่งระบบแบบนี้มีข้อดีในแง่ของการวัด ในตำแหน่งที่แสงเลเซอร์ไม่สามารถเข้าถึง เช่น สามารถวัดชิ้นงานทั้งด้านหน้าและด้านหลังในคราว เดียว

ความสามารถพื้นฐานของระบบแบบ Single-station ก็คือความสามารถในการวัดระยะทาง โดยผู้ผลิตเหล่านี้โดยส่วนใหญ่จะวัดระยะทางโดยใช้ระบบ Interferometer หรือ ระบบ Absolute Distance Meter (ADM) ซึ่งทั้งสองระบบมีราคาสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบที่มีการวัดระยะทางโดย ระบบ ADM จะมีราคาสูงกว่าเพราะ สามารถวัดระยะทางต่อเนื่องได้ แม้แสงเลเซอร์จะถูกบดบังไป ชั่วขณะ รายละเอียดต่างๆ ของ LPS ของ LEICA และ FARO ดังตารางที่ 2.2 ซึ่งรายละเอียดนี้ก็จะ นำไปใช้ประกอบการกำหนดความสามารถของระบบที่กำลังจะพัฒนาขึ้น

รูปที่ 2.1 Laser Tracker LTD640 [<u>http://www.leica-geosystems.com]</u>

Model	Leica LTD640	Faro XI
Measurement range	40 m	70m
Maximum Range		
Horizontal	360°	±270°
Vertical	±45°	+75° to-50°
Measuring and Tracking	SALL A	
performance	3,000 point/second	10,000 sample/sec
Measure rate	1,000 point/second	N/A
Measure rate output	>4 m/s	N/A
Tracking speed lateral	>6 m/s	>4 m/s
Tracking speed radial	>2g	N/A
Acceleration lateral	Unlimited	N/A
Acceleration radian	0.14 arcsec	2 arcsec
Angular resolution	10 <mark>µ</mark> m+5 µ m/m	18 μ m+3 μ m/m
Angle accuracy	1µm	0.5 µ m
Distance resolution		
Laser Interferometer sensor	CHANNEL CONTRACT	6
Wave length	633 nm	N/A
Safety Class	21 CFR: Safety Class I :	N/A
	IEC/EN : class 1	

ตารางที่ 2.2 แสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของระบบ Laser Tracking ของ Leica และ FARO

การพัฒนาระบบ LPS ในปัจจุบันนั้น จะมีส่วนหนึ่งอยู่ที่การลดราคาของระบบ เนื่องจากระบบ เลเซอร์แบบ Single-station ที่ขายในท้องตลาดมีราคาสูงจึงยังไม่มีผู้นิยมนำมาใช้มากนัก วิธีหนึ่งก็คือ การใช้ระบบ Multi-station ซึ่งมีโอกาสที่จะราคาต่ำกว่าเพราะไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ระบบวัดระยะแบบ interferometer หรือ ระบบ ADM ซึ่ง พบว่าสามารถให้ค่าความแม่นยำในเวลาจริง ได้ละเอียดถึง 10⁻⁶ เมตร โดยค่าความละเอียดจะขึ้นกับ tracking angle rotation และ measurement beam offset (ดู การทำงานของระบบในบทต่อไป) แต่ในการวัดมุมโดยวิธีนี้มีข้อจำกัดคือ ข้อแรก ลำแสงเลเซอร์ต้อง สามารถยิงสะท้อนไปที่ตัว Retro-reflector หรือ ที่ tracking error sensor ได้ ถ้าระบบ tracking control ซ้าเกินไปอาจจะทำให้ระบบ tracking ดังกล่าวตามไม่ทัน ทำให้ไม่สามารถควบคุมระบบได้ ข้อสอง การหาตำแหน่งของปลายแขนหุ่นต้อง สามารถทำได้ในเวลาจริง ดังนั้นการ tracking และ การ คำนวณหาตำแหน่ง ต้องใช้ตัวประมวลสัญญาณแบบดิจิตอล [Gander 94] นอกจากนี้แล้วก็มีการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวัดค่าทางมุมบิด (orientation) ของปลายแขนหุ่น เช่น การนำระบบ vision system เช่น ใช้ CCD camera มาวิเคราะห์การตัดกันของลำแสงเลเซอร์ที่สะท้อนมา เพื่อหา orientation ในระบบแบบหลายสถานี (Multi-station) ก็ได้มีผู้พัฒนาขึ้น ข้อดีของระบบนี้คือจะมีราคา ประหยัด เนื่องจากไม่ต้องใช้ interferometer ในการวัดระยะ แต่ระบบที่พัฒนาขึ้นมาเป็นเพียงระบบ ทดสอบเบื้องต้น ทำให้ผลการวัดของระบบที่ระยะ 50 cm มีค่าความผิดพลาดถึง 0.2 mm ซึ่งถือว่ามาก เนื่องการใช้ Stepper มอเตอร์ในการขับกระจกควบคุมซึ่งมีความละเอียดต่ำ ทำให้ต้องมีการควบคุม แบบมี zero band เพื่อจะทำให้กระจบอยู่นิ่งอยู่กับที่ ในกรณีที่ ค่าoffset ที่ป้อนกลับเข้ามา มีค่าไม่ มากพอที่จะหมุนกระจกไปชดเซย ซึ่งจะทำให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ใช้ช่วงที่มี zero band

บทที่ 3 หลักการทำงานของระบบ LPS

การทำงานของระบบ LPS จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบ Single Station และ แบบ Multi-Station หลักการทำงานของทั้งสองระบบ มีความคล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกัน ตรงที่แบบ Single Station นั้นใช้ ADM (Absolute Distance Meter) หรือ Interferometer ในการวัดระยะ ส่วน แบบ Multi-station นั้น ใช้หลักการ Triangulation ในการคำนวณหาระยะ ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อๆไป

3.1 หลักการทำงานของระบบ LPS

ระบบการทำงานของ LPS จะอาศัยการวัดมุมจากการบิดของระบบ tracking จำนวน 2 มุม คือ มุมในแนวนอน (Azimuth) และหมุนในแนวตั้ง (Altitude) กับระยะห่างจากซุดหมุนกระจกกับตัว สะท้อน (Retro-reflector) โดยอุปกรณ์ชุดLPSจะยิ่งลำแสงเลเซอร์ ผ่าน Beam splitter ไปยังกระจก สะท้อน (Retro-reflector) ที่ติดกับวัตถุ และลำแสงจะสะท้อนจากกระจกสะท้อน (Retro-Reflector) กลับมาในแนวขนานกับทางเดิม ลำแสงที่สะท้อนกลับมาจะถูกแบ่งด้วย Beam Splitter ไปยังอุปกรณ์ PSD เพื่อใช้ในการวัดค่า offset ของแสงขาไปและขากลับ และ แสงอีกส่วนจะถูกส่งไปยังอุปกรณ์วัด ระยะ เช่น interferometer หรือ ADM (Absolute Distance Meter) เพื่อใช้ในการคำนวณหาระยะทาง ของตัว tracker กับ Retro-reflector รูปที่ 3.1 เป็นรูปของระบบนำร่องที่ใช้หัวยิ่งเลเซอร์แบบ He-Ne laser โดยลำแสงเลเซอร์จะถูกยิ่งไปกระทบ Retro-reflector ลำแสงเลเซอร์จะสะท้อนกลับมายังตัว interferometer (หรือ ตัว Absolute Distant Meter) เพื่อใช้ในการวัดระยะ จากนั้นแล้วก็นำมุมบิดของ กระจก ที่วัดจากอุปกรณ์วัดมุม มาประกอบในการคำนวณตำแหน่ง (coordinate) ของ Retro-reflector ที่จะต้องนำไปติดกับวัตถุที่ต้องการจะวัดตำแหน่ง

รูปที่ 3.1 ระบบวัดพิกัดตำแหน่งแบบเลเซอร์ (Local Positioning System) หรือ LPS

การวัดระยะนั้น ตัว Interferometer เป็นอุปกรณ์มาตรฐานทั่วไปในงานอุตสาหกรรม ทำงาน โดยอาศัยการแทรกสอดของแสง สำหรับ interferometer แบบ Michelson ลำแสงที่ออกมาจาก ตัวกำหนดจะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกจะเป็นลำแสงอ้างอิง ส่วนที่เหลือจะไปตกกระทบตัว สะท้อนแสง แล้วยิงกลับมาเพื่อรวมกับลำแสงอ้างอิง ทำให้เกิดปรากฏการณ์แทรกสอดของแสงขึ้น การ นับจำนวน fringe ที่เกิดจากการแทรกสอดของแสงนั้นจะถูกแปลงให้เป็นระยะทางที่เปลี่ยนไปจาก ตำแหน่งเริ่มต้น(ตำแหน่งอ้างอิง)ได้ ส่วน ADM เป็นอุปกรณ์ที่ให้ค่าระยะสัมบูรณ์ และไม่ต้องมีการ ปรับเทียบตำเหน่งอ้างอิง แต่จะทำให้ระบบมีราคาสูงขึ้นมาก

นอกจากนี้แล้วระบบก็ยังจะต้องสามารถบังคับให้แสงเลเซอร์ตกระทบตัว Retro-reflector ตลอดเวลาได้ ถึงแม้ตัว Retro-reflector จะมีการเคลื่อนที่ ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้ข้อมูล offset ของ แสงเลเซอร์ที่สะท้อนกลับมา เพราะลำแสงจะสะท้อนกลับมาจาก Retro-reflector ในแนวขนานกับทาง เดิม ดังในรูปที่ 3.2 โดยที่ตำแหน่งของจุดกึ่งกลางของ Retro-reflector ก็จะอยู่ที่กึ่งกลางระหว่างแสง เลเซอร์ขาไป และที่สะท้อนกลับมา ซึ่งก็สามารถวัดได้จาก อุปกรณ์ PSD (Position Sensing Diode) ดังในรูปที่ 3.1 ข้อมูลป้อนกลับ (feed back) offset นี้จะใช้ในการปรับกระจกสะท้อนแสง (tracking mirror) เพื่อให้แสงเลเซอร์ตกระทบตัว Retro-reflector ตลอดเวลา การบังคับกระจกนั้นจะต้องมีการ ออกแบบเป็นอย่างดี เพราะลักษณะทางพลศาสตร์ ของระบบที่จะขึ้นอยู่กับระยะระหว่าง Retroreflector และtracking mirror นอกจากนี้แล้ว ถ้าสามารถบังคับให้แสงที่สะท้อนกลับมามีทิศทางที่ ข้อนทับกับทิศทางของต้นกำเนิดแสงได้ เช่นในรูปที่ 3.3 ก็จะทำให้การคำนวณตำแหน่งมีความแม่นยำ ขึ้นอีกด้วย

รูปที่ 3.3 ทางเดินทับกันของแสง

จากการทำงานของระบบที่กล่าวไปแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าข้อจำกัดที่สำคัญคือ การทำงาน จะต้องไม่มีการขัดขวางทางเดินของแสง ซึ่งจะทำให้ระบบ Interferometer วัดระยะไม่ได้จนกว่าจะมี การ setup ใหม่

3.2 หลักการคำนวณตำแหน่ง 3 มิติ แบบ Triangulation

การคำนวณตำแหน่งจุดกึ่งกลางของ Retro-reflector นั้นสามารถทำได้โดยตรงไปตรงมา สำหรับระบบ ใน 2 มิติโดยวิธี triangulation การคำนวณนั้นง่ายเพราะว่าแสงทั้งสองจะต้องตัดกันเสมอ ใน 2 มิติ ในส่วนนี้เราจะแสดงการคำนวณจุดกึ่งกลางของ Retro-reflector ใน 3 มิติ ที่ลำแสงเลเซอร์ จาก tracker ทั้ง 2 ด้านอาจไม่ตัดกัน เนื่องจากความผิดพลาดในการวัดมุมต่างๆของแนวแสงเลเซอร์

การคำนวณนั้นจะต้องนำเอาข้อมูลการสะท้อนกลับที่ได้จาก PSD มาคิดด้วย หลักสำคัญ คือ ใน 3 มิตินั้น จุดกึ่งกลางของ Retro-reflector จะอยู่ในแนวกึ่งกลางระหว่างลำแสงเลเซอร์ขาไปกับขา กลับ แนวกึ่งกลางนี้สามารถหาได้จากแนวลำแสงเลเซอร์ขาไปโดย การคำนวณจากมุมบิดของกระจก, ตำแหน่งของกระจก และ ค่า offset จาก PSD

รูปที่ 3.4 ตัวแปรต่างๆของแนวแสงในการคำนวณหาตำแหน่งของ Retro-reflector

เราเริ่มการคำนวณที่กระจกข้างซ้ายดังในรูปที่ 3.4 การคำนวณนั้นเริ่มจากการหา จุด P_L และ แนวเวกเตอร์หนึ่งหน่วย $\hat{n}_L$ ซึ่ง 2 จุดนี้จะกำหนดเส้นตรงที่ผ่านจุดกึ่งกลางของ Retro-reflector แนว $\hat{n}_L$ สามารถหาได้จากการสะท้อน ของกระจกจากมุม $\hat{m}_L$ และแนวลำแสงเลเซอร์จากหัวเลเซอร์ (ใน ที่นี้เท่ากับ $\hat{i}$) จากการหมุนของมอเตอร์แต่ละตัวของ tracking mirror จะได้มุม $\hat{m}_L$ จากมุมตกเท่ากับ มุมสะท้อนจะ หา $\hat{n}_L$ ได้จาก

$$\frac{(\hat{n}_L + \hat{i})}{2} = (\hat{i} \cdot \hat{m}_L)\hat{m}_L \tag{3.1}$$

ส่วนจุด P_L หาได้จาก จุด M_Lที่รู้ค่า บวกกับครึ่งหนึ่งของเวกเตอร์ $\vec{D}_L$ เวกเตอร์ $\vec{D}_L$ นี้ก็หาได้ จาก การ project vector $\vec{d}_L$ ลงบน plane ตั้งฉากกับ เวกเตอร์ $\hat{m}_L$ คือ

$$P_{L} = M_{L} + 0.5(\vec{d}_{L} - \vec{d}_{L} \cdot \hat{m}_{L} \hat{m}_{L})$$
(3.2)

เส้นตรงที่สร้างจากจุด P_L กับ แนวเวกเตอร์ *n̂_L* ของกระจกข้างซ้าย จะตัดกันที่จุดกึ่งกลางของ Retro-reflector กับเส้นที่สร้างจาก จุด P_R กับ แนวเวกเตอร์ *n̂_R* ของกระจกข้างขวา ซึ่งจะนำมา คำนวณได้ แต่ในการทำงานนั้นคาดว่าทั้งสองเส้นตรงนี้จะไม่ตัดกันพอดี เนื่องจากความคลาดเคลื่อน ในการวัด จึงจะต้องมีการหาจุดที่ใกล้ทั้งสองเส้นมากที่สุดซึ่งจะมีเพียงจุดเดียวดังรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 ตัวแปรต่างๆในการคำนวณหาตำแหน่งของ Retro-reflector

ซึ่งทำได้จากการแก้สมการ

$$(P_L - P_A) \cdot (P_A - P_B) = 0 \tag{3.3}$$

$$(P_{R} - P_{B}) \cdot (P_{A} - P_{B}) = 0 \tag{3.4}$$

โดยที่

$$P_A = P_L + \mu_L \hat{n}_L \tag{3.5}$$

$$P_B = P_R + \mu_R \hat{n}_R \tag{3.6}$$

ซึ่งจะหาค่า Unknown 2 ค่าคือ $\mu_{\rm L}$ และ $\mu_{\rm R}$ ได้จาก 2 สมการ จากนั้นจึงนำมาคำนวณ จุด กึ่งกลางของ Retro-reflector จาก 0.5($P_{\rm A}$ + $P_{\rm B}$)

3.3 หลักการประมาณค่าความผิดพลาด ของ LPS แบบ Triangulation

การหาประมาณค่าความผิดพลาด ของ LPS แบบ Triangulation นั้นจากหลักการทำงานของ ระบบ จะเห็นว่าความละเอียดของระบบ นั้นจะขึ้นอยู่กับ ความละเอียดของoptical encoderที่ใช้ โดย การคำนวณอ้างอิงใช้ optical encoder ที่มีความละเอียด 2048x64x4 = 524,288 pulses/rev เป็น หลัก โดยค่าความผิดพลาดเป็นการคำนวณแบบอยู่กับที่

3.3.1 ความผิดพลาด ของ x-y

้ขั้นแรกเราจะคำนวณหาค่าความผิดพลาดใน ระบบแนวนอน โดยสมมติว่าไม่มีค่าความ ผิดพลาดในแนว แกน โดยตัวแปรที่ใช้แสดงอยู่ในรูปที่ 3.6

จากรูปที่ 3.6 คำนวณหาค่า จากรูปที่ 3.6 คำนวณหาค่า $heta_{\scriptscriptstyle R}$ และ $heta_{\scriptscriptstyle L}$ ในรูปของ x และ y

$$\theta_R = \arctan(\frac{y}{\frac{l_1}{2} - x}) \tag{3.7}$$

$$\theta_L = \arctan(\frac{y}{\frac{l_1}{2} - x}) \tag{3.8}$$

จากสมการ 3.7 และ3.8 หาค่า x และ y จะได้

$$l_1 = \frac{y}{\tan \theta_R} + \frac{y}{\tan \theta_L}$$

หรือ

$$y = \frac{l_1}{\frac{1}{\tan \theta_R} + \frac{1}{\tan \theta_L}}$$

$$x = \frac{l_2}{2} - \frac{y}{\tan \theta_R}$$
(3.9)

หรือ

$$x = l_1 \left(\frac{1}{2} - \frac{\tan \theta_L}{\tan \theta_L + \tan \theta_R}\right)$$
(3.10)

จากสมการเราสามารถหาค่าความผิดพลาดของตำแหน่ง โดยขั้นแรกให้ค่า x และ y มีค่าคงที่ แล้วคำนวณหาค่า θ_R และ θ_L จากนั้นก็คำนวณหาค่าของ x และy อีกครั้งโดยใช้ค่า θ จากความ ละเอียดของ encoder โดยบันทึกค่า ค่าผลต่างของรัศมีสูงที่สุดเอาไว้

จากการใช้ระเบียบวิธีทางตัวเลขให้ผลการคำนวณดังรูปที่ 3.7 แสดงถึงค่าความผิดพลาด สูงสุด ที่จุด (x,y) โดยที่ $l_1 = 2000$ mm, $l_2 = 2000$ mm, $l_3 = 1000$ mm, $l_4 = 5000$ และ ค่าความ ละเอียดของ encoder = $\frac{2\pi}{(2048 \times 64 \times 4 \times 2)}$ ค่าของencoder ต้องคูณด้วยสอง เนื่องจากระยะของ แสงเลเซอร์เปลี่ยนทิศทางไป เป็นสองเท่าของมุมกระจกที่เปลี่ยนไป

รูปที่ 3.7 ค่าความผิดพลาดสูงสุดในแนวรัศมี เมื่อ z = 0

3.3.2 ความผิดพลาด ในแนวแกน z

การคำนวณหาค่าความผิดพลาดในแนวแกน z เราสมมติให้ค่าความผิดพลาดในแนวแกน z เป็นอิสระกับค่าความผิดพลาดในระนาบ x-y จากสมมุติฐานนี้เราสามารถนำค่าความผิดพลาดใน แนวแกน z ไปรวมกับค่าความผิดพลาดในในระนาบ x-y ได้ ทำให้สามารถพิจารณาว่าค่าความ ผิดพลาดแปรผันกับ รัศมี r จากจุดที่ใกล้กับกระจกมากที่สุด โดยค่าตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณแสดงอยู่ ในรูปที่ 3.8 แสดงในสมการต่อไปนี้

 $z = r \tan(\phi)$ (3.11)ทำซ้ำเช่นเดียวกับการหาค่าความผิดพลาดในระนาบ x-yโดยทำการ เลือกค่า rขึ้นมาแล้วคำนวณหาค่า z, ϕ หลังจากนั้น ให้ค่า ϕ เท่ากับค่าละเอียดของ encoder จะสามารถหาค่าของค่าความผิดพลาดสูงสุดในแนวแกน zได้ โดยแสดงดังรูปที่ 3.9 จากค่าความผิดพลาดของ Encoderสามารถคำนวณหาค่าความผิดพลาดสูงสุดได้ประมาณ 0.72 mm ที่ตำแหน่งขอบของworkspace

รูปที่ 3.9 ค่าความผิดพลาดในแนวแกน z

3.4 การถดถอยแบบเชิงเส้น

การถดถอยแบบเชิงเส้น(Linear Regression) เป็นระเบียบวิธีที่ใช้สำหรับการประดิษฐ์ฟังก์ชัน เส้นตรงสำหรับชุดของข้อมูลที่กำหนดมาให้รูปที่ 3.10 แสดงชุดของข้อมูลที่ประกอบด้วย x_i, y_i, i =1,2,..n นั่นคือมีจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น n ข้อมูล ในรูปแบบสมการเส้นตรงในของฟังก์ชัน

$$g(x) = a_0 + a_1 x$$
 (3.11)

โดย a_o และ a₁ เป็นค่าคงที่ที่ไม่รู้ค่าและจำเป็นต้องคำนวณหาจากเงื่อนไขที่ว่า สมการเส้นตรง นี้จะก่อให้เกิดค่าความผิดพลาดโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดจากข้อมูลที่กำหนดมาให้

รูปที่ 3.10 การถดถอยแบบเชิงเส้นโดยการประดิษฐ์ฟังก์ชันเส้นตรงจากชุดข้อมูลที่กำหนดมาให้

จากรูปที่ 3.10 เราจะเห็นว่า ณ ตำแหน่ง x ของข้อมูลใดๆ ค่าของฟังก์ชัน g(x) ที่ค่าที่แตกต่าง ไปจากค่าของข้อมูล y, เท่ากับd(x) ที่ตำแหน่งนั้น นั่นหมายความว่า ค่าความผิดพลาด E ทั้งหมดที่ เกิดขึ้นจากข้อมูลทั้งหมด n ข้อมูล อาจเขียนให้อยู่ในรูปแบบ ดังนี้

$$E = \sum_{i=1}^{n} [d(x_i)]^2$$
(3./)

ซึ่งในที่นี้เราทำการยกกำลังสองของค่าแตกต่าง d(x_i) ก็เพื่อกำจัดค่าที่อาจมีเครื่องหมายเป็น ลบ ดังสมการที่3.11 จะให้ความหมายของความผิดพลาดทั้งหมด สมการที่ 3.12 สามารถเขียนได้ว่า

$$E = \sum_{i=1}^{n} [y_i - g(x_i)]^2$$
(3.13)

แทนสมการที่ 3.1 ลงไปในสมการที่ 3.3 จะได้

$$E = \sum_{i=1}^{n} [y_i - (a_0 + a_1 x_i)]^2$$
(3.14)

จากสมการเราสามารถหาคำนวณหาตัวแปรไม่รู้ค่า a_o และa₁ ที่ต้องการได้โดยวิธีกำลังสอง น้อยที่สุด (Least square) ซึ่งทำจากวิธีการหาค่าต่ำสุด (minimization) ของค่าความผิดพลาดโดย เกี่ยวข้องกับตัวไม่รู้ค่าคือ

$$\frac{\partial E}{\partial a_0} = 0 \tag{3.15}$$

$$\frac{\partial E}{\partial a_1} = 0 \tag{3.16}$$

จากเงื่อนไข 3.15 ให้ผลดังนี้

$$na_0 + (\sum_{i=1}^n x_i)a_1 = \sum_{i=1}^n y_i$$
(3.17)

จากเงื่อนไข 3.16 ให้ผลดังนี้

$$\left(\sum_{i=1}^{n} x_{i}\right)a_{0} + \left(\sum_{i=1}^{n} x_{i}^{2}\right)a_{1} = \sum_{i=1}^{n} x_{i}y_{i}$$
(3.18)

จากทั้งสองสมการ 3.17และ 3.18 สามารถเขียนอยู่ในรูปแบบของเมตริกซ์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} n & \sum_{i=1}^{n} x_i \\ \sum_{i=1}^{n} x_i & \sum_{i=1}^{n} x_i^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_0 \\ a_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sum_{i=1}^{n} y_i \\ \sum_{i=1}^{n} x_i y_i \end{bmatrix}$$
(3.19)

เราสามารถใช้กฎของคราเมอร์แก้ระบบสมการนี้ เพื่อหาค่าคงตัว a, และ a, ได้ดังนี้

$$a_{0} = \frac{(\sum_{i=1}^{n} y_{i})(\sum_{i=1}^{n} x_{i}^{2}) - (\sum_{i=1}^{n} x_{i} y_{i})(\sum_{i=1}^{n} x_{i})}{n(\sum_{i=1}^{n} x_{i}^{2}) - (\sum_{i=1}^{n} x_{i})^{2}}$$

$$a_{i} = \frac{n(\sum_{i=1}^{n} x_{i} y_{i}) - (\sum_{i=1}^{n} x_{i})(\sum_{i=1}^{n} y_{i})}{(3.20)}$$

$$(3.21)$$

$$a_{1} = \frac{1}{n(\sum_{i=1}^{n} x_{i}^{2}) - (\sum_{i=1}^{n} x_{i})^{2}}$$
(3.21)

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 การออกแบบ LPS เบื้องต้น

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการออกแบบเครื่องวัดตำแหน่ง LPS โดยจะกล่าวถึงการออกแบบลักษณะ และโครงสร้างของ LPS รวมทั้งคุณสมบัติโดยรวมของระบบก่อน และในส่วนต่อไปกล่าวถึง หลักการ ทำงาน คุณสมบัติ การออกแบบ การเลือกใช้ และออกแบบการจับยึดของอุปกรณ์ด้านแสงต่างๆ

4.1 ออกแบบลักษณะโดยรวมและโครงสร้างของ LPS

เครื่องวัดตำแหน่ง LPS มีส่วนประกอบหลัก 2 ส่วน คือ ส่วนของอุปกรณ์ด้านแสง และส่วนของ อุปกรณ์ควบคุม ซึ่งอุปกรณ์ด้านแสงมีหน้าที่สะท้อนแสงเลเซอร์ผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อนำค่าที่อ่าน ได้มาคำนวณในชุดควบคุม โดยอุปกรณ์ด้านแสงประกอบด้วย ชุดหัวเลเซอร์ ฮีเลียม-นีออน ,ชุด Beam Splitter ,ชุด Tracker และตัว Retro-reflector ในส่วนของอุปกรณ์ด้านควบคุมประกอบด้วย เครื่อง คอมพิวเตอร์จำนวน 2 เครื่อง การ์ดรับส่งข้อมูลแบบ Digital/Analog Converter (DAC) การ์ดรับส่ง ข้อมูลแบบ Analog/Digital Converter (ADC) และการ์ดนับ Encoder ซึ่งสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 4.1 โดยได้วางคุณสมบัติของระบบไว้ดัง ตารางที่ 4.1

ในการออกแบบเครื่องวัดตำแหน่ง LPS นี้เป็นต้องมีการแยกชุด Tracker ออกเป็น 2 ชุดดัง แสดงในรูปที่ 4.1 ซึ่งในการออกแบบพื้นฐานอาศัยการค่าความละเอียด (resolution) ของชุด Laser Tracker ของ Leica รุ่น LTD 640 ที่มีค่าความละเอียด(resolution)เท่ากับ 0.14 arc second เมื่อใช้ อุปกรณ์ Interferometer แต่เนื่องจากอุปกรณ์วัดตำแหน่ง LPS ที่จะจัดสร้างนี้ จะใช้วัดตำแหน่งด้วยวิธี Triangulation ซึ่งจะทำให้ค่าความละเอียดมีค่าลดลง อีกทั้งความละเอียดของตัว Encoder มีค่าลดลง จากการออกแบบไว้เบื้องต้น เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณที่มี ทำให้ระบบมีความละเอียดมีค่า เท่ากับ 1.2 arc second และจากการคำนวณในบทที่3 จะพบว่าการคำนวณตำแหน่งแบบ Triangulation จะให้ค่าผิดพลาดสูงสุดประมาณเท่ากับ 0.4 mm (resolution) ที่ระยะ 5 เมตร ที่ระยะ ระหว่างกระจกติดตามทั้งสองเท่ากับ 2 เมตร

การออกแบบปริมาตรการใช้งาน (Working Space) จะมีปริมาตรการทำงานขนาด 4x4x4 ลูกบาศก์-เมตร ซึ่งต้องอาศัยความเข้มของแสงเลเซอร์ที่เพียงพอ และคุณสมบัติของชุด Tracker ที่เป็น ตัวกำหนดความเร็วในการ Track และการบดบังของลำแสง ซึ่งการออกแบบชุด Tracker ดังจะได้ กล่าวต่อไป

รูปที่ 4.1 <mark>ส่วนประกอบทั้งหมดของระบบ LPS</mark>

ตารางที่ 4.1 คุณสมบัติของ LPS เพื่อใช้ในการออกแบบ

คุณสมบัติ	รายละเอียด
มิติการทำงาน (ของ Retro-reflector)	4 X4X5 ถบ. ม.
ความละเอียด (resolution)	1.2 arc second
Maximum Tracking Acceleration	2 g (at 1 meter distance)
Maximum Tracking Speed	6 m/s (at 1 meter distance)
Laser Class	Illa
อุณหภูมิที่เหมาะสม	25°C

4.2 การเลือกอุปกรณ์

อุปกรณ์สำหรับ LPS ส่วนใหญ่จะมีคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับงาน Laser Tracking โดยเฉพาะ ดังนั้นคุณสมบัติของอุปกรณ์จะต้องมีคุณสมบัติพิเศษ ดังนี้

4.2.1 ชุดหัวเลเซอร์ฮีเลียมนีออน

แสงเลเซอร์ที่สามารถใช้ได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ หนึ่งจะต้องความเข้มสูงพอที่จะ สร้างจุดของแสงบนอุปกรณ์ PSD (Photo Sensitive Diode) ที่มีความเข้มพอที่จะหาตำแหน่งของจุด ้ได้แม่นยำ โดยตามข้อมูลของ อุป<mark>กรณ์ PSD พบว่าการหา</mark>ตำแหน่งของแสงตกกระทบจะยิ่งถูกต้อง มากถ้าแสงยิ่งมีความเข้มสูง (จาก signal to noise ratio) แต่ก็ต้องเลือกแสงเลเซอร์ที่ความเข้มไม่สูง นัก เพื่อความปลอดภัยของบุคลากรและตัวPosition Sensing Diode โดยก็ต้องคำนึงถึงด้วยว่าแสง เลเซอร์นั้นจะต้องมีการแบ่งออก 2 ครั้งโดย Beam splitter ซึ่งจะทำให้ความเข้มของแสงลดลงเหลือ 25% นอกจากนี้แล้วขนาดของลำแสงและค่าการบานของลำแสง (Divergence) ก็ต้องเลือกให้ เหมาะสมกับระยะการเดินทางของแสงเลเซอร์ โดยที่ไม่ควรจะเกิดจุดของแสงใหญ่กว่าตัว PSD หรือ ตัว Retro-reflector มากเกินไป ซึ่งจะทำให้รบกวนการคำนวณตำแหน่งจุดวัดหรือการควบคุมกระจก สะท้อนแสงได้ ทั้งนี้เพราะแสงเลเซอร์ที่มีขนาดนั้นจะไม่สามารถทำให้เป็นแสงขนานได้ 100% และ ขนาดของลำแสงจะแปรผกผันกับ ค่าการบานของลำแสง (principle of optical invariant) ขนาดนั้นถ้า เล็กเกินไปก็อาจทำอันตรายต่ออุปกรณ์ต่างๆได้ และอาจจะทำให้ค่าความเข้มของแสงแปรเปลี่ยนมาก จากผลของรอยต่อของกระจกบน Retro-reflector นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความสามารถในการ ทำงานในระยะเวลาที่ยาว (4-5 ชม) โดยไม่มีผลต่อความเข้มแสง แสงเลเซอร์ที่ใช้ในตัววัดตำแหน่ง LPS นี้ จะเป็นชนิด He-Ne ของบริษัท Coherent รุ่น ที่มีขนาดของกำลังเท่ากับ 2 มิลลิวัตต์ ขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลางของลำแสงมีขนาด 0.79 มิลลิเมตร และค่าการบานของลำแสง (Divergence) เท่ากับ 1 มิลลิเรเดียน สำหรับชุดจับหัวเลเซอร์จะประกอบด้วย ชุด Adjustable Laser Mount ตัว LS1 และตัว LS2 โดยตัว Laser Mount นี้จะสามารถปรับตั้งศูนย์ของหัวเลเซอร์ได้โดยการหมุนสกรูที่หัวจับ ซึ่งต้อง ปรับให้จุดศูนย์กลางของลำแสงพุ่งเข้ายังจุดศูนย์กลางของ Beam splitter และ กระจกสะท้อนของตัว Tracker ซึ่งชุดหัวเลเซอร์ สามารถแสดงได้ดัง รูปที่ 4.2 ชุดหัวเลเซอร์ฮีเลียม-นีออน

รูปที่ 4.2 ชุดหัวเลเซอร์ฮีเลียม-นีออน

4.2.2 ชุด Beam splitter (BS)

การออกแบบชุด (Laser Line) Non-Polarizing Cube Beam splitter หรือ BS ต้องคำนึงถึง การยิงลำแสงให้ตั้งฉากกับผิวของตัว BS เป็นสำคัญ ซึ่งลำแสงที่ผ่านออกไปจาก BS จะเป็นแบบ Non-Polarizing Beam ซึ่งมีแนวแสงที่ตั้งฉากระนาบ S-P ดังแสดงใน รูปที่ 4.3 ซึ่งจะมีผลต่อความสามารถ ในการส่งผ่านลำแสงดังแสดงในรูปที่ 4.4 ตามลำดับ

รูปที่ 4.3 การยิงแบ่งลำแสงโดยใช้ Beam splitter

รูปที่ 4.4 การยอมให้ลำแสงผ่าน Beam splitter

จากรูปที่ 4.4 แสดงให้เห็นถ้าแนวแสงมีความตั้งฉากกับผิวของ BS ใกล้เคียงค่า 1 ซึ่งมีค่า ความฉากที่สมบูรณ์ จะทำให้แสงที่ผ่านได้มีค่าเท่ากันคือ 50-50 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นการออกแบบตัวจับ ยึดจะทำการกัดชิ้นงานด้วยเครื่องจักรที่มีความแม่นยำสูง และความสูงของฐาน BS2 ถึงจุดศูนย์กลาง ของ BS จะต้องมีค่าเท่ากับ ศูนย์กลางของลำแสงเลเซอร์พอดี ดังแสดงในรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.5 การยิงลำแสงผ่านชุด Beam splitter

4.2.3 ชุด Photo Sensitive Diode

การทำงานของอุปกรณ์ Photo Sensitive Diode หรือ PSD ของบริษัท Pacific Sensor จะทำ การวัดค่าของลำแสงที่เยื้องศูนย์ที่มาจากตัว Retro-reflector ซึ่งเราจะใช้ค่าที่วัดได้นี้นำกลับไปสั่งให้ ชุด Tracker หมุนลำแสงไปยังจุดศูนย์กลางของ Retro-reflector โดยตัว PSD มีลักษณะ ดังรูปที่ 4.6

รูปที่ 4.6 PSD www.pacific-sensor.com

4.3 ชุด Tracker

ชุด Tracker มีหน้าที่หลัก 2 อย่างคือ หนึ่ง การบังคับกระจกสะท้อนแสง (dielectric mirror) เพื่อให้แสงเลเซอร์จากแหล่งกำเนิดสะท้อนไปยัง Retro-reflector ได้ตลอดเวลา และสองเพื่อวัดมุมบิด ของกระจก ที่ใช้ในการคำนวณค่ามุมของแสงเลเซอร์ที่วิ่งไปยัง Retro-reflector เพื่อนำมาคำนวณ ตำแหน่งของ Retro-reflectorอีกที ดังนั้นการออกแบบจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลักคือ การออกแบบ ระบบขับเคลื่อน และการออกแบบระบบวัด

จากการออกแบบ และเลือกอุปกรณ์ที่มีขาย พบว่า ข้อจำกัดของการออกแบบระบบ LPS แบบ triangulation นั้น จะเกิดขึ้นจากระบบวัดมุม (ที่ใช้ในการคำนวณมุมของแสงเลเซอร์) โดยที่อุปกรณ์ที่มี ความแม่นยำสูงนั้นจะมีราคาสูงมาก นอกจากนี้แล้วก็มีขนาดใหญ่ซึ่งก็จะมีผลถึงราคา และ ขนาดของ ระบบขับเคลื่อนด้วย จากการหาพบว่าอุปกรณ์ที่เหมาะสมคือ Encoder ของ บริษัท Heidenhain รุ่น RON ที่ความแม่นยำสูงถึง 0.2 arcsec สำหรับบางแบบ แต่เนื่องจากราคาที่สูง และขีดความสามารถ ของอุปกรณ์ก็อาจจะไม่สามารถนำมาใช้ได้โดยสมบูรณ์ เพราะข้อจำกัดของการผลิตอุปกรณ์จับยึด และ อุปกรณ์ทางไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องอื่นฯ จึงได้เลือกใช้ optical encoder ที่ มีราคาต่ำลงมาคือ optical encoder ของบริษัท Optical Encoder Products, Inc. รุ่น CP-300 series โดยมีจำนวน pulse แบบ sine wave เท่ากับ 2048 pulses/revolution ซึ่งจะสามารถขยายได้ถึง 524,288 pulses/revolution หรือ มี resolution เท่ากับ 2.4 arcsec ซึ่งถ้าใช้กับระบบ LPS แบบ Triangulation ที่มีระยะระหว่าง tracker ทั้งสองเท่ากับ 2 m ก็จะมีความแม่นยำน้อยที่สุด 0.72 mm ที่ระยะประมาณ 5 m เมื่อได้เลือกอุปกรณ์แล้วก็สามารถนำมาออกแบบระบบทางกลได้ โดยชุด Tracker ประกอบด้วย มอเตอร์พร้อมตัววัดตำแหน่งมุม (Angular Encoder) จำนวน 2 ตัว ดังแสดงในรูปที่ 4.8-รูปที่ 4.9

รูปที่ 4.8 ชุด Tracker ของ LPS 2

รูปที่ 4.9 ภาพตัดของ ชุด Tracker ของ LPS 2

4.4 อุปกรณ์ควบคุม

การควบคุมชุด Tracker ให้สามารถสะท้อนลำแสงเลเซอร์ ไปยังตำแหน่งศูนย์กลางของตัว Retro-reflector โดยจะทำการคำนวณระยะการกระจัดเยื้องศูนย์ที่อ่านได้จากตัว PSD และนำมา ควบคุมแกนหมุนของตัว Tracker พร้อมทั้งคำนวณค่าระยะของตัว Retro-reflector ในพิกัด X-Y-Z ไป พร้อมๆ กัน ในการควบคุมอุปกรณ์วัดตำแหน่งLPS จะทำการควบคุม และคำนวณด้วยซอฟท์แวร์ xPC Target ที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer) จำนวน 2 เครื่อง โดยเครื่องแรก เรียกว่า Host computer และเครื่องที่สองเรียกว่า Target computer โดยแต่ละเครื่องมีส่วนประกอบ และหน้าที่ดังนี้

-Host computer ประกอบด้วยโปรแกรมหลักคือ Microsoft OS หรือ Windows โปรแกรม ภาษา Visual C++ และโปรแกรม Matlab® 7.0 เครื่อง Host computer จะมีหน้าที่พัฒนา โปรแกรมควบคุมโดยผ่านโปรแกรม xPC Target ของโปรแกรม Matlab® และยังเป็นตัวแสดงผล พร้อมทั้งเก็บค่าจากต่างๆ จากอุปกรณ์วัด (sensors) ในที่นี้คือ ค่าตำแหน่งจากอุปกรณ์วัดตำแหน่ง (Encoder) ,ค่าเบี่ยงเบนของ เลเซอร์ ที่อ่านค่าได้จาก PSD

-Target computer เป็นคอมพิวเตอร์อีกตัวหนึ่งที่ทำหน้าที่ติดต่อกับการ์ดต่างๆ ซึ่งใช้ติดต่อกับ มอเตอร์โดยตรงเครื่อง Target นี้ทำงานได้โดยอาศัยการทำงานบน Real-time Operating System ของ Matlab® ซึ่งตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ Target ต้องการอุปกรณ์หลักสำหรับการเปิด-ปิด และแสดงผล เช่น หน่วยความจำ (อย่างน้อย 8 MB) ช่องอ่านแผ่นดิสก์ หน้าจอแสดงผล และแป้นพิมพ์ ในการติดต่อ กับอุปกรณ์ภายนอก (hardware) สัญญาณขาเข้า (input signal) และสัญญาณขาออก (output signal) จะถูกส่งผ่านการ์ดรับส่งข้อมูลแบบอนาล็อกและดิจิตอล ที่ติดตั้งบน PCI slots ของเครื่อง Target ส่วนการสื่อสารกันระหว่างเครื่อง Host และ Target จะถูกส่งผ่านการ์ด LAN หรือช่องพอร์ต อนุกรม (serial port) ของคอมพิวเตอร์ โดยแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้สำหรับ LPS ประกอบด้วย Encoder card Signal input card และ Signal output card

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5 ต้นแบบ LPS 1

บทนี้นำเสนอผลการสร้างระบบ LPS ต้นแบบตัวที่หนึ่ง สำหรับทดสอบการทำงานเบื้องต้นของ LPS โดยจะใช้ LTS (Laser Tracker System) จำนวนหนึ่งตัวเพื่อใช้ทดสอบการทำงานเบื้องต้นของ ระบบ สำหรับวิธีการหาตำแหน่งของ Retro-reflector โดยใช้วิธีการคำนวณแบบ Triangulation ดัง แสดงในบทที่ 3 ในบทนี้จะนำเสนอถึงภาพรวมของระบบ การตั้งศูนย์ระบบ ระบบควบคุม และ ผลทดสอบเบื้องต้นของระบบ เพื่อนำผลการออกแบบและทดสอบเบื้องต้นไปใช้ในการพัฒนาต้นแบบ LPSตัวที่สอง ซึ่งจะกล่าวในบทถัดไป

5.1 ต้นแบบ LPS 1

ระบบต้นแบบ LPS ที่ใช้วิธีการคำนวณแบบ Triangulation นั้นจำเป็นจะต้องใช้ Laser Tracker (LTS) จำนวนสองตัวดังแสดงในรูปที่ 5.1 ในรูปที่ 5.1 ระบบ LTS ทั้งสองแสดงด้วย Module A และ B ระบบ LTS ที่ได้สร้างขึ้นนั้นแสดงอยู่ในรูปที่ 5.2 อุปกรณ์หลักของระบบ LTS ดังแสดงในรูปคือ Laser source, Beam Splitter, PSD, และ ระบบ Tracking Mirror โดยที่การทำงานได้อธิบายแล้วใน บทที่แล้ว ระบบ Tracking Mirror นั้นรายละเอียดนั้นแสดงอยู่ในรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.1 หลักการทำงานของต้นแบบ LPS 1

ในรูปที่ 5.3นี้ เลข 1 แสดงกระจกสะท้อนแสง เลข 2 แสดงมอเตอร์แบบไร้แปรงถ่าน Maxon ขนาด 80 W รุ่น EC32 เป็นอุปกรณ์ขับเคลื่อนชุดกระจกติดตามตำแหน่งในมุม Azimuth (แกนที่อยู่ใน แนวตั้ง) เลข 3 แสดงมอเตอร์แบบไร้แปรงถ่าน ของ Optical Encoder รุ่น CM series 300 เป็นอุปกรณ์ ขับเคลื่อนกระจกในมุม Altitude (แกนที่อยู่ในแนวนอน) เลข 4 นั้นเป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบังคับไม่ให้ กระจกหมุนมากเกินไป ส่วนเลข 5 และ 6 เป็นชิ้นส่วนที่ใช้ในการจัดแนวของชิ้นส่วนแต่ละชิ้นให้ตรงกัน ส่วนในรูปที่ 5.4 นั้นแสดงอุปกรณ์จับยึดกระจกที่ทำขึ้นแทนอุปกรณ์ที่มาพร้อมกับกระจก โดยที่มีค่า โมเมนต์ความเฉื่อยต่ำกว่าและได้ออกแบบให้สมดุล ทั้งนี้เพื่อให้จำเป็นต้องใช้แรงบิดจากมอเตอร์ให้ น้อยที่สุดในการควบคุมให้กระจกอยู่ในตำแหน่งคงที่

รูปที่ 5.2 ต้นแบบ ระบบ LTS ของต้นแบบ LPS 1

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.3 Tracking Mirror System

รูปที่ 5.4 อุปกรณ์จับยึดกระจก

ส่วนอุปกรณ์จับยึด Beam Splitter และ PSD นั้นแสดงในรูปที่ 5.5 และรูปที่ 5.6โดยที่อุปกรณ์ ทั้งสองได้ออกแบบให้สามารถปรับได้โดยใช้สกรูที่แสดงเป็นเลข 3 และ เลข 2 ในรูปที่ 5.5และรูปที่ 5.6 ซึ่งการปรับนี้จำเป็นในการปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์และอุปกรณ์ต่างๆให้ตรงกัน การปรับแต่งแนวแสง เลเซอร์นั้นจะสามารถทำได้ดังนี้

1.ถอดกระจกติดตามออก แล้วใส่อุปกรณ์ ชิ้นส่วนเบอร์ 1 ในรูปที่ 5.7 เพื่อให้ชุดบังคับกระจก อยู่คงที่

2.เปิดแสงเลเซอร์ แล้วปรับที่ตัวจับยึดแหล่งกำเนิดแสงจน แสงส่องผ่านตลอด ดังในรูปที่ 5.8
โดยใส่ชิ้นส่วนเบอร์ 2 ในรูปที่ 5.5 และปรับจนแสงที่ผ่านมีความเข้มสูงสุด ดังในรูปที่ 5.8 ชิ้นส่วนเบอร์
2 ที่เป็นแผ่นโลหะนี้จะไม่มีการใช้ในการทำงานจริง

3.จากนั้นนำกระจกใส่ และ ให้แสงสะท้อนกลับแนวเดิมมากที่สุดคือปรับกระจกจนแสงที่ สะท้อนกลับทับกับแสงที่ตกกระทบ โดยดูที่ด้านหลังของ Beam Splitter หรือ ที่แหล่งกำเนิดแสง ดังใน รูปที่ 5.9

4.ปรับอุปกรณ์ PSD ให้แสงตกบน PSD กลางที่สุด โดยอ่านค่าที่ได้จาก PSD ให้ใกล้ 0 ที่สุด ถ้าไม่สามารถทำได้ ก็จดขนาดสัญญาณไว้ เพื่อใช้ในเป็นค่าชดเชยในระบบควบคุม

รูปที่ 5.5 ชุดจับยึด Beam Splitter ของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1

รูปที่ 5.6 ชุดจับยึด PSD ของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1

รูปที่ 5.7 ชุดบังคับกระจกติดตามของอุปกรณ์ LTS ของต้นแบบ LPS 1 (ด้านหลัง)

36

รูปที่ 5.9 การปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์ขากลับ

5.2 อุปกรณ์ควบคุมของต้นแบบ LPS 1

ระบบต้นแบบ Local Positioning System แสดงดังในรูปที่ 5.10 โดยระบบประกอบไปด้วย อุปกรณ์หลัก 4 ชิ้นคือ

1. ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) แสดงในส่วนที่ผ่านมา

2.ชุดวงจรควบคุมมอเตอร์ (Power Amplifier & Electronics)

3.คอมพิวเตอร์ควบคุม LTS (หรือ Target Computer)

4.คอมพิวเตอร์จัดการ (Supe<mark>rvisor / User interfa</mark>ce, หรือ Host Computer, ไม่อยู่ในรูป)

ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) นั้นได้ในส่วนที่ผ่านมา ใน ส่วนนี้จะอธิบายถึงอุปกรณ์อีกสามชิ้นที่เหลือ

รูปที่ 5.11 แสดงอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ และระบบควบคุมที่ใช้ (รายละเอียดอุปกรณ์ต่างๆนั้นอยู่ใน ภาคผนวก ก) ในรูปนั้นเส้นประแสดงระบบที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) โดยสามารถปรับ ได้ตามระบบควบคุมที่ใช้ โดยในการควบคุมมอเตอร์หนึ่งตัวนั้นจะมีสัญญาณต่างๆคือ ค่ามุมสำหรับ ควบคุมให้มอเตอร์ได้ค่ามุมที่ต้องการ และค่าความคลาดเคลื่อนของแสงเลเซอร์จาก Retro-reflector (Beam offset) ที่ใช้ในการปรับกระจกตามการเคลื่อนที่ของ Retro-reflectorค่าความคลาดเคลื่อนนี้ใช้ อ่านค่า PSD ผ่านทางการ์ด PCI-9112 ส่วนค่ามุมนั้นใช้อ่านค่าผ่าน Encoder card (PCI-8133) และ PCI-9112 Encoder card นั้นใช้สัญญาณนี้ใช้ได้แค่ความละเอียดเท่ากับสี่เท่าของลูกคลื่นต่อรอบของ Encoder (2048x4) เท่านั้น การที่จะวัดค่ามุมให้ได้ละเอียดขึ้นจะต้องใช้ค่าของสัญญาณแบบ Sine wave โดยการอ่านค่า A/B จาก A/D card (PCI-9112) การใช้งานจะต้องนำข้อมูลทั้งสองมารวมกัน โดยโปรแกรม (Summing Algorithm) การใช้ค่าจาก A/D เพียงอย่างเดียวจะไม่สามารถทำได้ที่ ความเร็วสูง และการบวกค่าทั้งสองโดยตรงก็ไม่สามารถทำได้เพราะค่าศูนย์นั้นไม่ตรงกันจากการใช้ วงจร Comparator รายละเอียดต่างๆนั้นแสดงอยู่ใน ภาคผนวก ค เมื่อได้ค่าต่างๆแล้วก็สามารถ ประมวลผลโดยใช้ระบบควบคุม (Control law) แล้วส่งไปควบคุมมอเตอร์

การส่งสัญญาณไปควบคุมมอเตอร์นั้นจะส่งผ่าน D/A card (PCI-9112) ไปยัง Power Amplifier (Maxon Des 50/5) โดยการควบคุมมอเตอร์จาก Amplifier นี้นั้นเป็นแบบ Current mode (Torque mode) ทำให้การออกแบบระบบควบคุมมอเตอร์นั้นง่ายขึ้น มอเตอร์ที่ใช้นั้นเป็นแบบ Brushless ดังนั้นการควบคุมต้องใช้ข้อมูลตำแหน่งของ Rotor ของมอเตอร์ด้วย Amplifier นั้นใช้ สัญญาณ A/B แบบ square wave ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างขึ้นจากวงจร Comparator ที่จัดทำขึ้น วงจร นี้ตัว Amplifier และอุปกรณ์จ่ายไฟฟ้า (Power Supply) นั้นได้จัดสร้างขึ้นรวมกันเป็นกล่องวงจรดัง แสดงในรูปที่ 5.12 อุปกรณ์ทั้งสองนี้แสดงเป็นเส้นทึบในรูปที่ 5.11

รูปที่ 5.10 ส่วนควบคุมของระบบติดตาม ต้นแบบ LPS 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.11 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับควบคุม ต้นแบบ LPS 1

รูปที่ 5.12 กล่องระบบไฟฟ้าของอุปกรณ์ LTS (สำหรับ LTS หนึ่งชุด)

บทที่ 6 ระบบควบคุมและการทดสอบ ต้นแบบ LPS 1

ในบทที่นี้จะกล่าวถึง การออกแบบระบบควบคุมของต้นแบบ LPS ตัวที่หนึ่ง และการทดสอบ ระบบ ความสามารถในการติดตามของระบบ และความสามรถในการวัด ซึ่งจะกล่าวในลำดับต่อไป

6.1 ระบบควบคุมสำหรับ LTS ของต้นแบบ LPS 1

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความสามารถในการทำงานหลักของระบบ LTS คือการติดตาม Retroreflector ในส่วนนี้จะแสดงระบบการควบคุมที่ได้พัฒนาและทดสอบจริง จนสามารถทำการติดตาม Retro-reflector ได้

ในขั้นแรกนั้นผู้วิจัยได้นำเอาระบบควบคุมแบบลูปเดียวมาใช้ ระบบแบบลูปเดียวนี้ใช้สัญญาณ ป้อนกลับที่เป็นค่าคลาดเคลื่อนของแสงจากจุดกึ่งกลาง Retro-reflector (beam offset) มาใช้ในการ ควบคุมเพียงอย่างเดียว แต่จากการทดลองปรับแต่งเป็นเวลานาน ยังไม่พบว่าระบบจะสามารถทำการ ติดตามได้ดี ซึ่งจากการที่สังเกต ผู้วิจัยพบว่าการใช้ค่าสัญญาณ PSD เพียงอย่างเดียวในการป้อนกลับ นั้นอาจไม่เหมาะสมในกรณีนี้ โดยผู้วิจัยพบว่าเมื่อเลือกค่าพารามิเตอร์ของระบบควบคุม (PD) ที่ทำให้ ระบบเสถียรเมื่อ Retro-reflector อยู่นิ่งนั้น กระจกติดตามนั้นมีแรงด้านสัญญาณรบกวนน้อยมาก ถ้า ผู้วิจัยลองเอามือแตะที่กระจกจะพบว่าแรงด้านจากระบบควบคุมที่จะพยายามทำให้กระจกอยู่นิ่งนั้นมี น้อยมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะค่าเกนที่ต่ำของตัวควบคุม PD ซึ่งต้องมีค่าต่ำเพราะระบบมีค่าเกนที่สูงอยู่ ในลูปการทำงานของระบบป้อนกลับแล้วคือ เกนจากมุมบิดของกระจกติดตาม (มุมของมอเตอร์ ติดตาม) ไปที่ระยะผิดพลาดของลำแสงจากจุดกึ่งกลางของ Retro-reflector ซึ่งวัดจากอุปกรณ์ PSD ทั้งนี้เพราะการบิดกระจกเพียงเล็กน้อยแต่เมื่อมีผลของระยะระหว่างกระจกติดตามไปยัง Retroreflector เข้ามาอีก ก็ทำให้มีผลระยะผิดพลาดมากได้ ดังนั้นเมื่อนำมาใช้งานจะพบว่าแรงบิดที่ มอเตอร์จะน้อยมาก จนทำให้สัญญาณรบกวนเช่น แรงเสียดทาน หรือ แรงที่เกิดจากความผิดพลาดใน การผลิต มีผลต่อการควบคุมมาก

เนื่องจากการทดสอบระบบควบคุมที่ใช้สัญญาณ PSD เพียงอย่างเดียวนั้นได้ผลไม่เป็นที่พอใจ ทางคณะผู้วิจัยได้พัฒนาระบบควบคุมที่ใช้สัญญาณมุมของกระจกเข้าร่วมด้วย โดยได้จัดระบบ ควบคุมในแต่ละแกนออกเป็นลูปป้อนกลับซ้อนกันสองลูป คือลูปในเป็นลูปป้อนกลับของมุมของ มอเตอร์ และ ลูปนอกเป็นลูปของการป้อนกลับด้วยสัญญาณจาก PSD ดังในรูปที่ 6.1 โดยในรูปนี้ แสดงระบบการทำงานของระบบควบคุมในแนวแกน Azimuth (ค่ามุม**0**)

ใน รูปที่ 6.1 นี้สิ่งที่ต้องการคือ ต้องการให้ค่าความผิดพลาดของแสงจากกึ่งกลางของ Retroreflector ที่วัดจากอุปกรณ์ PSD เป็นค่า x_{error} และ y_{error} มีค่าเป็นศูนย์ โดยการปรับแต่งใช้สัญญาณ กระแสไฟฟ้าที่ต้องการ (i_d) ที่ให้กับอุปกรณ์ขยายกำลัง (Power Amplifier) ทั้งของมอเตอร์ Azimuth และ มอเตอร์ Altitude ที่อุปกรณ์ขยายกำลังนี้ จะมีวงจรควบคุมกระแสไฟฟ้าที่มีแถบกว้างความถี่ (bandwidth) ประมาณ 1k Hz โดยการส่งค่ากระแสไฟฟ้าที่ต้องการนั้น จะส่งที่ความถี่ 0.5 msec (sampling time) ในลูปในเป็นลูปที่ใช้สัญญาณมุมของมอเตอร์ในการป้อนกลับ โดยใช้อุปกรณ์วัดมุม Encoder ในการอ่านค่า (ที่ความถี่ 0.5 msec เช่นกัน) ลูปนี้มีสัญญาณอ้างอิงคือค่ามุมที่ตองการที่จะ ส่งมาจากลูปนอกอีกที่หนึ่ง ในลูปในนี้สัญญาณอ้างอิง θ_d จะถูกนำมาลบจากสัญญาณมุมที่วัดได้ (θ_m) แล้วนำไปเป็นสัญญาณเข้าให้แก่ตัวควบคุมแบบ PD ส่วนในลูปนอกนั้นเป็นลูปของการป้อนกลับ ด้วยสัญญาณจากอุปกรณ์ PSD ค่าที่ได้จาก PSD นี้นำมาใช้ในเป็นสัญญาณเข้าของตัวควบคุมแบบ PID จะทำการคำนวณออกมาเป็นสัญญาณมุมที่ต้องการ θ

รูปที่ 6.1ระบบควบคุมแบบสองลูป ของชุดควบคุมกระจกในแนว Azimuth

6.2 การปรับแต่งระบบควบคุมLTS ของต้นแบบ LPS1

ในการเลือกใช้ระบบควบคุมสำหรับ C1(s) และ C2(s) ดังในรูปที่ 6.1 นั้นใช้การทดลอง ปรับแต่งโดยใช้ระบบควบคุมแบบ PID แบบต่างๆ โดยการทดลองปรับแต่งนั้น ใช้วิธีปรับ ลูปในก่อนให้ ได้ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ (มุมที่ต้องการ, $extbf{ heta}_d$) เป็นที่น่าพอใจแล้วจึงปรับลูปนอกบ้าง (ผลตอบสนองต่อค่า offset ที่ต้องการ)

6.2.1 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมมุม (ลูปใน)

การปรับเริ่มที่การปรับในลูปในก่อน ลูปในเป็นลูปที่ใช้ควบคุมมุมของกระจกให้ได้มุมที่ต้องการ ในลูปนี้ระบบควบคุมที่เหมาะสมคือแบบ PD (Proportional and Derivative Controller) โดยค่าที่ได้ เป็นค่าแรงบิดที่ต้องการที่มอเตอร์ เพื่อส่งให้อุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ต่อไป (motor controller and power amplifier) ในการทดลองได้ทำการปรับค่า proportional และ derivative เกนจนได้ค่า ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ของค่ามุมที่ต้องการที่พอใจ โดยผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ ต้องการเท่ากับ 5 องศา ของแกน Azimuth แสดงในรูปที่ 6.2 และรูปที่ 6.3 ของแกน Altitude แสดงดัง ในรูปที่ 6.4 และรูปที่ 6.5 โดยรูปที่ 6.3 และรูปที่ 6.5 เป็นภาพขยายของรูปที่ 6.2 และรูปที่ 6.4 ในทั้ง สองรูปนี้เส้นทึบแสดงค่ามุมที่วัดได้โดยใช้ใช้สัญญาณ sine wave ของ encoder เข้าร่วมในการ คำนวณตำแหน่งเชิงมุมของมอเตอร์ และจุดกากบาทแสดงค่าที่วัดได้โดยใช้สัญญาณ square wave (ที่ใช้วงจรไฟฟ้าสร้างจากสัญญาณ sine wave อีกที) ค่าที่ได้นี้วัดที่ความถี่ 1 msec.

ลักษณะของการตอบสนองของระบบได้คือ

1. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth: settling time (t_s) = 0.12 sec, rise time (t_r) = 0.035 sec, % overshoot = 0% และ ค่า steady-state error < 0.1°

2. ลูปตำแหน่งมุม Altitude: settling time (t_s) = 0.04 sec, rise time (t_r) = 0.011 sec % overshoot = 0% และค่า steady-state error = 0.1°

ระบบควบคุมแบบ PD ที่ใช้อยู่ในรูป

 $T = K_{p} (\theta_{d} - \theta) + K_{d} D(z) (\theta_{d} - \theta)$

เมื่อ T คือค่าแรงบิดที่ต้องการ, K_p คือค่า proportional gain, θ_d คือค่ามุมที่ต้องการ, θ คือค่า มุมที่วัดได้, K_d คือค่า Derivative gain, D(z) เป็น ฟังชั่นถ่ายโอนที่ใช้ในการประมาณการหาค่าอนุพันธ์ ของสัญญาณในระบบแบบ digital ค่าที่ใช้ใน Azimuth PD Controller คือ K_p = 500, K_d =10, D(z) = (800z-800)/(z-0.6) และ ค่าที่ใช้ใน Altitude PD Controller คือ K_p = 200, K_d =1, D(z) = (1333z-1333)/(z-0.333) (sampling time = 0.5 msec)

จุฬาลงกรณมหาวทยาลย

รูปที่ 6.2 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth

รูปที่ 6.3 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth (รูปขยาย ของรูปที่ 6.2)

รูปที่ 6.4 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude

รูปที่ 6.5 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude (รูปขยาย ของรูปที่ 6.4)

6.2.2 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมตำแหน่งแสงบน PSD (ลูปนอก)

ในส่วนนี้เป็นการปรับแต่งลูปนอกต่อจากในส่วนที่แล้ว โดยการปรับนี้จัดวาง Retro-reflector ที่ระยะ ประมาณ 25cm และจัดวางให้ลำแสงเลเซอร์ที่สะท้อนกลับมาจาก Retro-reflector ตกลงที่ กึ่งกลาง PSD พอดี (อ่านค่าตำแหน่งตกได้ 0 Volts) จากนั้นให้สัญญาณตำแหน่งตกกระทบที่ต้องการ เป็นค่าคงที่เท่ากับ 0.1 โวลต์ หรือเป็นการจำลองการเคลื่อนที่ไปของ Retro-reflector เป็นระยะ ประมาณ 0.25 mm รูปที่ 6.6 และ รูปที่ 6.7แสดงผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ของตำแหน่งตก กระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Azimuth และ ของแกน Altitude ตามลำดับ

รูปที่ 6.6 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ ต้องการ ของแกน Azimuth

รูปที่ 6.7 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ ต้องการ ของแกน Altitude

จากการปรับค่าพบว่าระบบควบคุมที่เหมาะสมคือแบบ PI (Proportional and Integral) โดย จากการปรับได้ลักษณะของการตอบสนองของระบบคือ

1. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth: settling time (t_s) = 0.1 sec, rise time (t_r) = 0.014 sec, % overshoot = 20% และ ค่า steady-state error = 0 volts

2. ลูปตำแหน่งมุม Altitude: settling time (t_s) = 0.06 sec, rise time (t_r) = 0.03 sec % overshoot = 0% และค่า steady-state error = 0 volts

ระบบควบคุมแบบ PI ที่ใช้อยู่ในรูป

$$T = K_{p} (\theta_{d} - \theta) + K_{i} D(z) (\theta_{d} - \theta)$$

เมื่อ T คือค่าแรงบิดที่ต้องการ, K_p คือค่า proportional gain, θ_d คือค่ามุมที่ต้องการ, θ คือค่า มุมที่วัดได้, K_d คือค่า Derivative gain, D(z)= 1/(z-1) เป็น ฟังชั่นถ่ายโอนที่ใช้ในการอินทิเรตในระบบ แบบ digital ค่าที่ใช้ใน Azimuth PI Controller คือ K_p = 0.1, K_i =50 และ ค่าที่ใช้ใน Altitude PI Controller คือ K_p = 0.1, K_i =50

6.3 ความสามารถในการติดตาม Retro-reflector

ในส่วนนี้แบ่งเป็น 3 ส่วนย่อย โดยสองส่วนแรกเป็นการวัดความเร็วในทีละแกนคือ แกน Azimuth และ Altitude ซึ่งทำการวัดที่ระยะ 1 เมตร, ที่ระยะ 5.8 เมตร และในส่วนที่สามเป็นการแสดง ความสามารถของ LTS ในการติดตาม Retro-reflector ทั้งสองแกนพร้อมๆกัน

6.3.1 ความเร็วในการติดตามที่ระยะ 1 m

ในส่วนนี้แสดงการติดตาม Retro-reflector ที่ระยะ 1 m โดยที่ค่ามุม Azimuth มีค่าประมาณ 45 องศา, และมุม Altitude ประมาณ 10 องศา โดยในการทดสอบนี้ ค่าเกนได้ลดลง 2 เท่า (คูณด้วย 0.5)

ก. ความเร็วในการติดตามในแนว Azimuth

ความเร็วในการติดตามในแกน Azimuth ที่ระยะ 1 เมตร คือ 0.19 m/sec หรือ 19 cm/sec โดยในรูปที่ 6.10 ค่ามุม Azimuth ในรูปจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจก ได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 6.10 คือจุด A, B และ C จากการคำนวณค่าความชันของกราฟ ในรูปที่ 6.10 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Azimuth ประมาณ -13.6, 12.1, 7.53 องศาต่อวินาที ที่ จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 11 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 0.19 m/s ดังที่ได้ กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 6.8 ค่ามุม Azimuth ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

ข. ความเร็วในการติดตามในแนว Altitude

ความเร็วในการติดตามในแกน Altitude ที่ระยะ 1 เมตร คือ 0.22 m/sec หรือ 22 cm/sec โดย ในรูปที่ 6.9 แสดง ค่ามุม Altitude ที่เวลาต่างๆ ในรูปจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถ ติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 6.9 คือจุด A,B, และ C จากการคำนวณค่าความ ชันของกราฟในรูปที่ 6.9 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Altitude ประมาณ -12.0, 14.0, และ -11.4 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 12.5 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 0.22 m/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 6.9 ค่ามุม Altitude ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

6.3.2 ความเร็วในการติดตามที่ระยะ 5.8 m

ในส่วนนี้แสดงการติดตาม Retro-reflector ที่ระยะ 5.8 m โดยที่ค่ามุม Azimuth มี ค่าประมาณ 30 องศา (วัดที่กระจกโดยเริ่มจาก Beam Splitter), และมุม Altitude (วัดขึ้นจากระนาบ ในแนวระดับ) ประมาณ 20 องศา ในการทดสอบนี้นั้นใช้ Retro-reflector ขนาดหน้าเปิดที่มีเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 0.875 นิ้ว (ในส่วนเดิมใช้ 0.25 นิ้ว) เนื่องจากระยะของ Retro-reflector จากกระจกติดตาม มีผลต่อระบบควบคุม ในการทดสอบนี้ค่าเกนในลูป PI (ลูปนอก) จึงต้องลดลงเพื่อคงลูปเกนให้คงที่ โดยในการทดสอบนี้ ค่าเกนได้ลดลง 5 เท่า (คูณด้วย 0.2)

การทดสอบความเร็วนี้ใช้การขยับ Retro-reflector โดยใช้มือของผู้ทดสอบ โดยในการทดสอบ ใช้การขยับในแนวแกน Azimuth และ Altitude ที่ละแนวเพื่อทดสอบหาความเร็วสูงสุดในแต่ละแกน โดยความเร็วสูงสุดสามารถหาได้จากการหาความชันของกราฟของมุมที่ตำแหน่งเวลาก่อนที่แสง เลเซอร์ตกออกจาก PSD

ก. ความเร็วในการติดตามในแนว Azimuth

ความเร็วในการติดตามในแกน Azimuth ที่ระยะ 5.8 เมตร คือ 0.12 m/sec หรือ 12 cm/sec โดยในรูปที่ 6.10 และรูปที่ 6.11 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x (Azimuth) และ ค่ามุม Azimuth ตามลำดับ ในรูปทั้งสองจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 6.10 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 6.11 จะสามารถสังเกตได้ว่า ลำแสงเลเซอร์ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณค่าความชันของกราฟในรูป ที่ 6.11 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Azimuth ประมาณ -1.13, -1.39, -0.99 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 1.17 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 0.12 m/s ดังที่ได้กล่าว มาแล้ว โดยมีข้อสังเกตว่าค่าความเร็วที่ได้เป็นค่าติดลบทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าตำแหน่งของเลเซอร์ นั้นเริ่มที่ตำแหน่งไม่กลาง PSD

รูปที่ 6.10 ค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x (Azimuth) ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m

ข. ความเร็วในการติดตามในแนว Altitude

ความเร็วในการติดตามในแกน Altitude ที่ระยะ 5.8 เมตร คือ 0.2 m/sec หรือ 20 cm/sec โดยในรูปที่ 6.12 และรูปที่ 6.13 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน y (Altitude) และ ค่ามุม Altitude ตามลำดับ ในรูปทั้งสองจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่ง เวลา ดังแสดงในรูปที่ 6.12 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 6.13 จะสามารถสังเกตได้ว่าลำแสงเลเซอร์ ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณค่าความชันของกราฟในรูปที่ 6.13 จะได้ ความเร็วการหมุนของมุม Altitude ประมาณ 1.98, -2, 1.85 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 1.94 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 0.2 m/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 6.12 ค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน y (Altitude) ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m

รูปที่ 6.13 ค่ามุม Altitude ในการทดสอบความเร็วที่ 5.8 m

6.3.3 การติดตาม Retro-reflector ในสองแกนพร้อมๆกัน

ในส่วนนี้แสดงการติดตาม Retro-reflector ที่ระยะ 4.5 m โดยที่ค่ามุม Azimuth มี ค่าประมาณ 30 องศา, และมุม Altitude ประมาณ 20 องศา โดยในการทดสอบนี้ ค่าเกนได้ลดลง 5 เท่า (คูณด้วย 0.2) การทดสอบความเร็วนี้ใช้การขยับ Retro reflector โดยใช้มือของผู้ทดสอบ โดยใน การทดสอบใช้การขยับในแนวแกน Azimuth และ Altitude พร้อมๆกันเพื่อทดสอบว่าระบบสามารถทำ การติดตามได้ในทั้งสองแกนพร้อมๆกัน โดยจะนำเสนอผลการทดลองสองชุด คือผลการทดลองที่ไม่มี การติดตาม Retro reflector ไม่ทัน และที่มีการติดตามไม่ทัน

ในรูปที่ 6.14 และ รูปที่ 6.15 เป็นผลการทดลองที่ระบบสามารถติดตาม Retro-reflector ได้ ตลอดการทดลอง โดยที่ในรูปที่ 6.14 แสดงตำแหน่งมุมทั้งสองของกระจกติดตาม (0.1 sec sampling time) และในรูปที่ 6.15 แสดงค่าความเร็วของมุมทั้งสองนี้ โดยการคำนวณความเร็วใช้ค่ามุม 100 จุด (0.1วินาที) ในการประมาณความเร็วทุกๆ 20 msec ซึ่งจากรูปจะเห็นว่าความเร็วสูงสุดจะอยู่ที่ ประมาณ 1.2 องศาต่อวินาทีหรือ 0.094 เมตรต่อวินาทีซึ่งไม่มากกว่าค่าสูงสุดที่ได้ในหัวข้อที่แล้ว

รูปที่ 6.14 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่

รูปที่ 6.15 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่หนึ่ง)

ในรูปที่ 6.16 และรูปที่ 6.17 แสดงค่าตำแหน่งมุมทั้งสองของกระจกติดตาม และค่าความเร็ว ของมุมทั้งสองนี้ ตามลำดับ เช่นเดียวกันแต่ในครั้งนี้ ความเร็วของ Retro-reflector นั้นเร็วกว่าที่ระบบ จะสามารถติดตามได้ โดยจะเห็นได้ที่ตำแหน่ง "x" ในรูปที่ 6.16 โดยที่ตำแหน่งนี้ กระจกติดตามกำลัง หมุนอยู่ที่ความเร็วประมาณ -1 และ -0.3 องศาต่อวินาทีในแกน Altitude และแกน Azimuth ตามลำดับ หรือประมาณ 0.082 m/s (ผลรวมความเร็วในทั้งสองแกน) โดยมีค่าความเร็วในการติดตาม สูงสุดคือ 1.5 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 0.12 m/s ซึ่งค่าทั้งสองนี้ใกล้เคียงกับค่าที่ได้ทำการวัดไว้ ในหัวข้อที่แล้ว

รูปที่ 6.16 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่

รูปที่ 6.17 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกน (ข้อมูลชุดที่สอง)

6.4 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการทดสอบการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector โดยใช้อุปกรณ์ LTS ที่สร้างขึ้น โดยการวัดนี้ใช้วิธีการ Triangulation โดยวัดมุมของแนวแสงเลเซอร์ที่ชี้ไปที่ Retroreflector จากLTS สองตัว แต่ในการทดสอบนี้ใช้การจำลองว่ามี LTS สองชุดด้วยการเลื่อนอุปกรณ์ LTS ที่มีอยู่เพียงชุดเดียวไปมาระหว่างจุดสองจุด ข้อมูลที่จะนำเสนอมีสองชุดคือ ชุดแรกเป็นการวัด ตำแหน่งจุดทีละจุดโดยมีการเลื่อนอุปกรณ์ LTS ทุกๆตำแหน่งของ Retro-reflector ที่ทำการวัด ผลการ ทดสอบในชุดนี้อาจพิจารณาว่าเป็นการทดสอบระบบวัดตำแหน่งแบบใหม่ที่ใช้ LTS เพียงตัวเดียวแต่ ใช้การขยับ LPS เพื่อให้สามารถวัดตำแหน่งได้จากวิธี Triangulation ส่วนข้อมูลในชุดที่สองใช้การ เคลื่อนที่ของ LTS เพียงครั้งเดียวสำหรับการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector ทั้งหมด คือเป็นการวัด แนวแสงไปที่ Retro-reflector ที่ทุกๆตำแหน่งที่ต้องการวัดทั้งหมด โดยใช้ LTS ที่ตำแหน่งแรกก่อน แล้ว จึงทำการย้ายตำแหน่ง LTS เพื่อวัดการวัดแนวแสงไปที่ Retro-reflector ที่ทุกๆตำแหน่งที่วัดไปแล้ว ผล การทดสอบนี้จะใกล้เคียงการใช้ LTS สองตัวในการวัดตำแหน่ง Retro-reflector มากกว่าในกรณีแรก

การทดสอบทั้งสองทำที่ตำแหน่ง Retro-reflector ต่างๆที่ระยะจากกระจกติดตามของ LTS ประมาณ 1000 mm (1 m) โดยมีระยะห่างระหว่างตำแหน่งของ LTS ทั้งสองเท่ากับ 500mm ตำแหน่ง ของ Retro-reflector ที่ใช้ในการวัดใช้ การเลื่อนของโต๊ะ x-y ทีมีความละเอียดเท่ากับ 20 ไมครอน (0.02mm) โดยความแม่นตรง (accuracy) ประมาณไว้ที่ อย่างน้อย 10 เท่าคือ 0.2 mm ตลอดช่วงที่ใช้ งาน ตำแหน่งของ Retro-reflector ทำการวัด นั้นเป็นการเลื่อนทีละ 20 mm ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา สองรอบ ที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะมีด้านยาวเท่ากับ 100 mm ดังแสดงในรูปที่ 6.18

รูปที่ 6.18 การจัดวางตำแหน่งต่างๆในการทดลองวัดตำแหน่ง Retro-reflector

ข้อสำคัญในการทดสอบนี้คือ ในการทดสอบนี้มิได้มีการวัดระยะและแนวแกนต่างๆ ที่แม่นยำ ระหว่าง อุปกรณ์ LTS และ ตำแหน่งของRetro-reflector หรือ ตำแหน่งแนวในการเคลื่อนที่ของ Retroreflector กับแนวการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ LTS ระยะที่ทราบแน่นอนคือระยะในการเคลื่อนที่ของ Retro-reflector เทียบการตำแหน่งแรกเท่านั้น ส่วนในการวัดตำแหน่งโดยใช้ LTS นั้นจะเป็นตำแหน่ง ของ Retro-reflector เทียบกับตำแหน่งของ LTS ที่ 1 และในแนวแกนของมอเตอร์ปรับกระจกติดตาม ทั้งสอง ดังนั้นการเปรียบเทียบค่าที่วัดได้กับค่าจริง จะต้องมีการปรับ(translation and rotation) ของค่า จุดต่างๆที่วัดได้เทียบกับแกนของ LTS ลงไปบนแกนของโต๊ะ x-y แล้วจึงสามารถทำการเปรียบเทียบได้ แต่เนื่องจากค่าระยะและมุมต่างๆของแกนอ้างอิงบน LTS และ โต๊ะ x-y นั้นไม่มีค่าที่แม่นยำ จึง จำเป็นต้องใช้ข้อมูลตำแหน่งของ Retro-reflector ที่ได้จากการวัดมาใช้ในการประมาณค่าค่าระยะและ มุมต่างๆของแกนอ้างอิงบน LTS เทียบกับ โต๊ะ x-y

ข้อมูลที่ได้จากการวัดนั้น จะสามารถนำมาหาระนาบของโต๊ะ x-y เทียบกับแกนของ LTS ได้ (Normal Vector) โดยใช้วิธี Least-Square เพื่อให้มีค่าผิดในแนวแกน Z (ตั้งฉากกับแกน X-Y) ของ LTS น้อยที่สุด จากนั้นจึงทำการ project จุดทั้งหมดลงบนระนาบนี้ แล้วทำการหาแนวแกน x และ y ของโต๊ะ x-y โดยประมาณจากจุดในแนวหนึ่ง จากนั้นใช้จุดวัดหนึ่งจุด, แนวหนึ่งแนวนี้ และ normal vector ของระนาบนี้ในการเปลี่ยนแกนอ้างอิงของจุดทั้งหมดจากแกนของ LTS (แกน X-Y) มาเป็นค่า เทียบกับแกนของ โต๊ะ x-y ที่ประมาณขึ้นมา จากนั้นจึงนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่าจริงที่วัดได้จาก โต๊ะ x-y

สุดท้ายนี้จำเป็นจะต้องเน้นว่าค่าที่อ่านได้จากมุมของกระจก คือ มุม Azimuth และ มุม Altitude จะไม่ใช่มุมของแนวแสงที่ชี้ไปที่ Retro-reflector ที่ใช้ในการคำนวณตำแหน่งของ Retroreflector ซึ่งการคำนวณแนวแสงนี้จะสามารถทำได้ตามในที่ได้แสดงในบทที่ 3 และค่าตำแหน่งที่ได้จะ ใช้เป็นตำแหน่งที่ใกล้ที่สุดถึงแนวแสงเลเซอร์จาก LTS ที่สองตำแหน่ง ดังวิธีการคำนวณในบทที่ 3 เช่นกัน

6.4.1 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector เมื่อมีการเลื่อนอุปกรณ์ LTS ทุก ๆ ตำแหน่งของ Retro-reflector ที่ทำการวัด (ผลชุดที่ 1)

รูปที่ 6.19 แสดงการผลการวัดที่เสดงโดยค่าตำแหน่งอ้างอิงกับแกนของ LTS (X-Y) จากรูปนี้ จะเห็นว่า ระนาบ ของ Retro-reflector นั้นไม่ได้ขนานกับระนาบ X-Y ของ LTS ดังจะเห็นได้จากการที่ ค่า Z นั้นมีความแตกต่างประมาณ 2 mm (ดูที่ค่าบนแกน Z)

รูปที่ 6.19 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y (ผลชุดที่ 1)

การเปรียบเทียบกับค่าจริงที่วัดบนแกนอ้างอิง x-y จะทำได้ยาก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึง จำเป็นต้องหาระนาบx-y เทียบกับ X-Y โดยในที่นี้ใช้สมการ

Z = aX + bY + c

โดยค่า X, Y, Z เป็นค่าตำแหน่งที่วัดได้ในแกน X-Y และ ค่า a, b, c เป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า ดังนั้นจะสามารถประมาณค่า a, b, c ที่ทำให้ค่ารวมของ (Z – Ź)² ต่ำที่สุดเมื่อ Ź เป็นค่าประมาณ ของ Z ที่คำนวณจากค่าประมาณของ a, b, c จากนั้นจะสามารถคำนวณ normal vector ของระนาบ x-y เทียบกับแกน X-Y ได้ ค่าความแตกต่างในแกน z ของแต่ละจุดก็คือค่า (Z – Ź) นี้เอง ค่านี้ได้ถูก แสดงอยู่ในรูปที่ 6.20 โดยที่ขนาดของค่าผิดพลาดที่มากที่สุดคือ 0.34 mm และขนาดเฉลี่ยเท่ากับ 0.12 mm

รูปที่ 6.20 ค่าผิดพลาดในการวัดจากระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)

จากระนาบที่ได้ จะสามารถ project จุดทั้งหมดลงบนระนาบที่ได้นี้ ค่านี้ยังเป็นค่าที่วัดเทียบ กับแกนอ้างอิง X-Y จากนั้นใช้จุดหนึ่ง (เช่น ใช้จุดแรกเป็นจุด origin ของแกน x-y) และแนวการวัดหนึ่ง แนว (เช่นใช้แถวการวัดแถวแรกเป็นแกน y) เพื่อจัดการย้ายค่าที่อ่านได้บนแกน X-Yมาเทียบกับแกน อ้างอิง x-y ค่าที่ได้แสดงอยู่บนรูปที่ 6.21 โดยที่ตำแหน่ง x เป็นค่าที่วัดได้และตำแหน่ง o เป็นค่าจริง จากนั้นจะสามารถหาค่าผิดพลาดในระนาบนี้ได้ดังแสดงในรูปที่ 6.22 และ รูปที่ 6.23 โดยในรูปแรก แสดงค่าผิดพลาดเมื่อเทียบกับลำดับของจุดที่วัด ซึ่งมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 2.2 mm และค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 mm ส่วนในรูปที่ 6.23 แสดงค่าความผิดพลาดเมื่อเทียบกับตำแหน่งที่วัด โดยที่แสดงเป็นวงกลมที่มี รัศมีเป็นสัดส่วนกับค่าผิดที่ตำแหน่งนั้นๆ แต่จากการพิจารณาไม่พบว่าที่ตำแหน่งวัดไกลจาก LTS จะ มีค่าผิดมากกว่าตามที่น่าจะเป็นจนเห็นได้ นอกจากนี้พบว่าค่าผิดพลาดในแนว x-y มากกว่าใน แนวตั้งฉาก (z) มากถึง 8 เท่า (0.94/0.12)

รูปที่ 6.21 ค่าตำแหน่งที่วัดได้เทียบกับตำแหน่งในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)

รูปที่ 6.2<mark>2 ค่าผิดพลา</mark>ดในการวัดในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 1)

รูปที่ 6.23 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y เทียบกับตำแหน่งที่วัด (ผลชุดที่ 1)

6.4.2 ความสามารถในการวัดตำแหน่ง เมื่อมีการเลื่อนอุปกรณ์ LTS ครั้งเดียว (ผลชุดที่ 2) ในส่วนนี้แสดงผลในรูปแบบเดียวกันในส่วนที่แล้ว แต่การเคลื่อนที่ของ LTS นั้นทำเพียงครั้ง เดียวสำหรับการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector ทั้งหมด รูปที่ 6.24-รูปที่ 6.28 แสดงผลที่ได้จากการ ทดลองนี้ จากรูปที่ 6.24 และ รูปที่ 6.25 จะเห็นได้ว่าค่าผิดพลาดที่ได้นั้นน้อยกว่าที่ได้ในส่วนที่แล้วมาก คือ ค่าผิดพลาดจากระนาบสูงสุด(ในแนวZ) คือ 0.2 mm และค่าเฉลี่ยของขนาดอยู่ที่ 0.066 mm และ ค่าผิดพลาดในระนาบ x-y ของโต๊ะ x-y มากที่สุดที่ 1.3 mm และที่ค่าเฉลี่ยที่ 0.53 mm ซึ่งค่าทั้งสองนี้ จะน้อยกว่าค่าที่ได้ในส่วนที่แล้วถึงประมาณ 1 เท่าตัว ส่วนในรูปที่ 6.26 แสดงค่าความผิดพลาดเมื่อ เทียบกับตำแหน่งที่วัด จากรูปนี้ดูคล้ายกับว่าจะมีรูปแบบของความผิดพลาดที่ขึ้นกับตำแหน่งที่วัด แต่ ผู้วิจัยยังไม่สามารถอธิบายได้ อนึ่งค่าที่ได้นี้นั้น ค่าเฉลี่ยจะมีความใกล้เคียงกับค่าที่ได้จากการคำนวณดังแสดงใน ภาคผนวก ค โดยที่ถ้าปรับความละเอียด ของ Encoder เป็น 81920 pulse ต่อรอบ (ดังที่ได้วัดเอาไว้ใน ภาคผนวก ค) จะได้ว่าค่าผิดพลาดที่ระยะประมาณ 1000 m ที่ความสูงประมาณ 150 mm จะมีค่าผิดพลาดได้ เท่ากับ 0.5 mm ในแนวแกน z และ เท่ากับ 0.35 ในแนวระนาบ x-y ซึ่งจะใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย ผิดพลาดต่างๆในส่วนนี้

รูปที่ 6.24 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y (ผลชุดที่ 2)

รูปที่ 6.26 ค่าตำแหน่งที่วัดได้เทียบกับตำแหน่งในระนาบ x-y (ผลชุดที่ 2)

รูปที่ 6.28 ค่าผิดพลาดในการวัดในระนาบ x-y เทียบกับตำแหน่งที่วัด (ผลชุดที่ 2)

บทที่ 7 ต้นแบบ LPS 2

บทนี้นำเสนอผลการสร้างระบบ LPS 2 ซึ่งได้นำข้อผิดพลาดจากการสร้าง ต้นแบบLPS 1ง มาใช้ในการออกแบบ ในบทนี้จะกล่าวถึง ต้นแบบLPS 2 การตั้งศูนย์ของแนวเลเซอร์ และอุปกรณ์ ควบคุม

7.1 ต้นแบบ LPS 2

ระบบต้นแบบ LPS 2 มีความคล้ายคลึงต้นแบบตัวแรกที่ได้กล่าวมาในบทที่ 4 ต่างกัน ตรงที่แนวการวางเลเซอร์ ซึ่งจะวางแนวเลเซอร์ดังรูปที่ 7.1 การที่ตำแหน่งการติดตั้งเลเซอร์อยู่ ด้านบนจะทำให้ work space ในด้านหน้ามากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับต้นแบบ LPS 2โดยการ ทำงานจะเหมือนกัน ในต้นแบบ LPS 2 มอเตอร์ที่ใช้ขับแกน azimuth และaltitude จะมีแรงบิด (Torque) ประมาณ 3 เท่า ทำให้ผลการทำงานของต้นแบบ LPS 2 น่าจะมีความเร็วในการติดตาม Retro-reflector (Tracking Speed) มากกว่าต้นแบบ LPS 1 แต่ความแม่นยำในการวัด (accuracy) จะมีค่าใกล้เคียงกัน เนื่องจากใช้ encoder แบบเดียวกัน ซึ่งมีความละเอียดเท่ากัน ระบบ LTS ทั้งสองแสดงด้วย Module R และModule L ระบบ LTS ที่ได้สร้างขึ้นนั้นแสดงอยู่ในรูป ที่ 7.2 อุปกรณ์หลักของระบบ LTS ดังแสดงในรูปคือ Laser source, Beam Splitter, PSD, และ ระบบ Tracking ระบบ Tracking Mirror นั้นรายละเอียดนั้นแสดงอยู่ในรูปที่ 7.4

รูปที่ 7.1 ต้นแบบ LPS 2

ในรูปที่ 7.4 นี้ เลข 1 แสดงกระจกสะท้อนแสง เลข 2 แสดง อุปกรณ์ตรวจวัดมุม Optical encoder รุ่น CP-300 เลข 3 แสดงถึงมอเตอร์แบบไร้แปรงถ่านKollmorgen รุ่น RBE-0110 เป็น อุปกรณ์ขับเคลื่อนซุดกระจกติดตามตำแหน่งในมุม Altitude (แกนที่อยู่ในแนวนอน) เลข 4 แสดง มอเตอร์แบบไร้แปรงถ่าน ของ Kollmorgen รุ่น RBE-0210 เป็นอุปกรณ์ขับเคลื่อนกระจกในมุม Azimuth (แกนที่อยู่ในแนวตั้ง) เลข 4 ส่วนในรูปที่ 7.5 นั้นแสดงอุปกรณ์จับยึดกระจกที่ทำขึ้นแทน อุปกรณ์ที่มาพร้อมกับกระจก โดยที่มีค่าโมเมนต์ความเฉื่อยต่ำกว่าและได้ออกแบบให้สมดุล ทั้งนี้ เพื่อให้จำเป็นต้องใช้แรงบิดจากมอเตอร์ให้น้อยที่สุดในการควบคุมให้กระจกอยู่ในตำแหน่งคงที่

รูปที่ 7.2 ระบบ ต้นแบบ LPS 2 (อุปกรณ์จริง)

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 7.3 ระบบ LTS Module-R

รูปที่ 7.4 Tracking Mirror System

รูปที่ 7.5 อุปกรณ์จับยึดกระจก

ส่วนอุปกรณ์จับยึด Beam Splitter และ PSD นั้นแสดงในรูปที่ 7.6 และ รูปที่ 7.7โดยที่ อุปกรณ์ทั้งสองได้ออกแบบให้สามารถปรับได้โดยใช้สกรูที่แสดงเป็นเลข 1 และเลข 2 ในรูปที่ 7.6 และ รูปที่ 7.7 ซึ่งการปรับนี้จำเป็นในการปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์และอุปกรณ์ต่างๆให้ตรงกัน การ ปรับแต่งแนวแสงเลเซอร์นั้นจะสามารถทำได้ดังนี้

1.ถอดกระจกติดตามออก แล้วใส่อุปกรณ์ ชิ้นส่วนเบอร์ 1 ใน รูปที่ 7.8 และ รูปที่ 7.9

2.เปิดแสงเลเซอร์ แล้วปรับที่ตัวจับยึดแหล่งกำเนิดแสงจน แสงส่องผ่านตลอด ดังในรูปที่ 7.9และรูปที่ 7.10

3.ใส่ชิ้นส่วนเบอร์ 2 ดังรูปที่ 7.11และปรับจนแสงที่ผ่านตลอด ชิ้นส่วนเบอร์ 1 และ2 ที่เป็น แผ่นโลหะนี้จะไม่มีการใช้ในการทำงานจริง

4.จากนั้นนำชิ้นส่วนเบอร์ 3 มาใส่ แล้วปรับให้ แสงทะลุผ่านตลอด ดังรูปที่ 7.12

5.จากนั้นนำกระจกมาใส่ใส่ และให้แสงสะท้อนกลับแนวเดิมมากที่สุดคือปรับกระจกจน แสงที่สะท้อนกลับทับกับแสงที่ตกกระทบ โดยดูที่ด้านหลังของ Beam Splitter หรือ ที่แหล่งกำเนิด แสง ดังในรูปที่ 7.13

4.ปรับอุปกรณ์ PSD ให้แสงตกบน PSD กลางที่สุด โดยอ่านค่าที่ได้จาก PSD ให้ใกล้ 0 ที่สุด ถ้าไม่สามารถทำได้ ก็จดขนาดสัญญาณไว้ เพื่อใช้ในเป็นค่าชดเซยในระบบควบคุม

รูปที่ 7.6 ชุดจับยึด Beam Splitter ของอุปกรณ์ LTS ต้นแบบ LPS 2

รูปที่ 7.7 ชุดจับยึด PSD ของอุปกรณ์ LTS ต้นแบบ LPS 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 7.8 การปรับแต่งแนวเลเซอร์1

รูปที่ 7.10 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 3

รูปที่ 7.11 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 4

รูปที่ 7.12 การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 5

รูปที่ 7.13การปรับแต่งแนวเลเซอร์ 6

7.2 อุปกรณ์ควบคุมของ ต้นแบบ LPS 2

ดังที่กล่าวมาแล้วระบบต้นแบบ Local Positioning System โดยระบบประกอบไปด้วย อุปกรณ์หลัก 4 ชิ้นคือ

1) ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) แสดงในส่วนที่ผ่าน

มา

2) ชุดวงจรควบคุมมอเตอร์ (Power Amplifier & Electronics)

3) คอมพิวเตอร์ควบคุม LTS (หรือ Target Computer)

4) คอมพิวเตอร์จัดการ (Supervisor / User interface, หรือ Host Computer, ไม่อยู่ใน รูป)

ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) นั้นได้ในส่วนที่ผ่านมา ในส่วนนี้จะอธิบายถึงอุปกรณ์อีกสามชิ้นที่เหลือ

รูปที่ 7.15และรูปที่ 7.16 แสดงอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ และระบบควบคุมที่ใช้ (รายละเอียด อุปกรณ์ต่างๆนั้นอยู่ใน ภาคผนวก ก) ในรูปนั้นเส้นประแสดงระบบที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) โดยสามารถปรับได้ตามระบบควบคุมที่ใช้ โดยในการควบคุมมอเตอร์หนึ่งตัวนั้นจะมี สัญญาณต่างๆคือ ค่ามุมลำหรับควบคุมให้มอเตอร์ได้ค่ามุมที่ต้องการ และ ค่าความคลาดเคลื่อน ของแสงเลเซอร์จาก Retro-reflector (Beam offset) ที่ใช้ในการปรับกระจกตามการเคลื่อนที่ของ Retro-reflector ค่าความคลาดเคลื่อนนี้ใช้อ่านค่า PSD ผ่านทางการ์ด PCI-9112 ส่วนค่ามุมนั้นใช้ อ่านค่าผ่าน Encoder card (PCI-8133) และ PCI-9112 Encoder card นั้นใช้สัญญาถน A/B แบบ square wave ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างขึ้นจากวงจร Comparator(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง) ที่จัดทำขึ้น แต่สัญญาณนี้ใช้ได้แค่ความละเอียดขึ้นจะต้องใช้ค่าของลัญญาณแบบ Sine wave โดยการอ่านค่า A/B จาก A/D card (PCI-9112) การใช้งานจะต้องใช้ค่าของสัญญาณแบบ Sine wave โปรแกรม (Summing Algorithm) การใช้ค่าจาก A/D เพียงอย่างเดียวจะไม่สามารถทำได้ที่ ความเร็วสูง และ การบวกค่าทั้งสองโดยตรงก็ไม่สามารถทำได้เพราะค่าศูนย์นั้นไม่ตรงกันจากการ ใช้วงจร Comparator รายละเอียดต่างๆนั้นแสดงอยู่ใน ภาคผนวก ง เมื่อได้ค่าต่างๆแล้วก็สามารถ ประมวลผลโดยใช้ระบบควบคุม (Control Iaw) แล้วส่งไปควบคุมมอเตอร์

การส่งสัญญาณไปควบคุมมอเตอร์นั้นจะส่งผ่าน D/A card (PCI-6308) ไปยัง Power Amplifier (Kollmorgen Servo Star Series) โดยการควบคุมมอเตอร์จาก Amplifier นี้นั้นเป็น แบบ Current mode (Torque mode) ทำให้การออกแบบระบบควบคุมมอเตอร์นั้นง่ายขึ้น มอเตอร์ที่ใช้นั้นเป็นแบบ Brushless ดังนั้นการควบคุมต้องใช้ข้อมูลตำแหน่งของ Rotor ของ มอเตอร์ด้วย Amplifier นั้นใช้สัญญาณ A/B แบบ square wave ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างขึ้นจาก วงจร Comparator ที่จัดทำขึ้น วงจรนี้ตัว Amplifier และอุปกรณ์จ่ายไฟฟ้า (Power Supply) นั้น ได้จัดสร้างขึ้นรวมกันเป็นกล่องวงจรดังแสดงในรูปที่ 7.16

รูปที่ 7.14 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับควบคุม ต้นแบบ LPS 2

รูปที่ 7.15 ส่วนควบคุมของระบบติดตาม

รูปที่ 7.16 ระบบต่างๆที่ใช้สำหรับควบคุม ต้นแบบ LPS 2

บทที่ 8 ระบบควบคุมและการทดสอบ ต้นแบบ LPS 2

ในบทนี้แสดงผลการทดสอบต้นแบบระบบ LPS 2 โดยจะทดสอบในสามหน้าที่ของระบบ คือ การควบคุมของ LTSความสามารถในการติดตาม Retro-reflector และการวัดตำแหน่ง

8.1 ระบบควบคุมสำหรับ LTS ของต้นแบบ LPS 2

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความสามารถในการทำงานหลักของระบบ LTS คือการติดตาม Retro-reflector การทำงานของระบบควบคุมของต้นแบบ LPS 2 นี้ จะคล้ายคลึงกับระบบควบคุม ของต้นแบบ LPS 1 แต่จะมีข้อแตกต่างกันเนื่องจากแนวการวางกระจก Beam splitter PSD และ เลเซอร์แตกต่างกัน ทำให้การควบคุมไม่สามารถใช้สัญญาณ PSD มาควบคุมมอเตอร์ในแต่ละ แกนโดยตรงได้ ในส่วนนี้จะแสดงระบบการควบคุมที่ได้พัฒนาและทดสอบจริง จนสามารถทำการ ติดตาม Retro-reflector ได้

ในระบบควบคุมของ ต้นแบบ LPS 2 การควบคุมจะนำสัญญาณ PSD มาคำนวณผ่าน Inverse kinematics ระหว่างPSDกับกระจกสะท้อน แล้วจึงนำมาควบผ่านลูปควบคุมแบบ เดียวกับต้นแบบ LPS 1

ในรูปที่ 8.1 นี้เราต้องการให้ค่าความผิดพลาดของแสงจากกึ่งกลางของ Retro-reflector x_{error}และ y_{error}ให้เป็นศูนย์ ในรูปที่ 8.1โดยการปรับแต่งใช้สัญญาณกระแสไฟฟ้าที่ต้องการ (id) ที่ ให้กับอุปกรณ์ขยายกำลัง (Power Amplifier) ทั้งของมอเตอร์ Azimuth และ มอเตอร์ Altitude ที่ อุปกรณ์ขยายกำลังนี้ จะมีวงจรควบคุมกระแสไฟฟ้าที่มีแถบกว้างความถี่ (bandwidth) ประมาณ 16k Hz โดยการส่งค่ากระแสไฟฟ้าที่ต้องการนั้น จะส่งที่ความถี่ 1 msec (sampling time) ในลูป ในเป็นลูปที่ใช้สัญญาณมุมของมอเตอร์ในการป้อนกลับ โดยใช้อุปกรณ์วัดมุม Encoder ในการ อ่านค่า (ที่ความถี่ 1 msec เช่นกัน) ลูปนี้มีสัญญาณอ้างอิงคือค่ามุมที่ตองการที่จะส่งมาจากลูป นอกอีกที่หนึ่ง ในลูปในนี้สัญญาณอ้างอิง *θ*_d จะถูกนำมาลบจากสัญญาณมุมที่วัดได้ (*θ*_m) แล้ว นำไปเป็นสัญญาณเข้าให้แก่ตัวควบคุมแบบ PD ส่วนในลูปนอกนั้นเป็นลูปของการป้อนกลับด้วย สัญญาณจากอุปกรณ์ PSD ค่าที่ได้จาก PSD นำมาผ่านการคำนวณออกมาเป็นสัญญาณมุมที่ ต้องการ *θ*_d ในส่วนนี้นั้นแสดงให้เห็นแค่ลักษณะการทำงานเท่านั้น สำหรับอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้นั้น ได้อธิบายไว้ในบทที่ 7 และในภาคผนวก

รูปที่ 8.1 ระบบควบคุมแบบสองลูป ของชุดควบคุมกระจกในแนว Azimuth

8.2 การปรับแต่งระบบควบคุม ของต้นแบบ LPS 2

ในการเลือกใช้ระบบควบคุมสำหรับ C1(s) และ C2(s) ดังในรูปที่ 8.1ใช้การทดลอง ปรับแต่งโดยใช้ระบบควบคุมแบบ PID แบบต่างๆ โดยการทดลองปรับแต่งนั้น ใช้วิธีปรับ ลูปใน ก่อนให้ได้ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ (มุมที่ต้องการ, θ_d) เป็นที่น่าพอใจแล้วจึงปรับลูปนอก บ้าง (ผลตอบสนองต่อค่า offset ที่ต้องการ)

8.2.1 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมมุม (ลูปใน)

การปรับเริ่มที่การปรับในลูปในก่อน ลูปในเป็นลูปที่ใช้ควบคุมมุมของกระจกให้ได้มุมที่ ต้องการ ในลูปนี้ระบบควบคุมที่เหมาะสมคือแบบ PD (Proportional and Derivative Controller) โดยค่าที่ได้เป็นค่าแรงบิดที่ต้องการที่มอเตอร์ เพื่อส่งให้อุปกรณ์ควบคุมมอเตอร์ต่อไป (motor controller and power amplifier) ในการทดลองได้ทำการปรับค่า proportional และ derivative เกนจนได้ค่าผลตอบสนองต่อลัญญาณคงที่ของค่ามุมที่ต้องการที่พอใจ โดยผลตอบสนองต่อ ลัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศา ของแกน Azimuth และของแกน Altitude แสดงดังในรูปที่ 8.2-รูปที่ 8.9ในรูปเส้นทึบแสดงค่ามุมที่วัดได้โดยใช้ใช้สัญญาณ sine wave ของ encoder เข้าร่วม ในการคำนวณตำแหน่งเชิงมุมของมอเตอร์ และจุดกากบาทแสดงค่าที่วัดได้โดยใช้สัญญาณ square wave (ที่ใช้วงจรไฟฟ้าสร้างจากสัญญาณ sine wave อีกที) ค่าที่ได้นี้วัดที่ความถี่ 1 msec. รูปที่ 8.10-รูปที่ 8.17 แสดงถึงผลตอบสนองกับสัญญาณ sine wave ที่มี amplitude 5 องศา ที่ความถี่ 0.1 Hz ลักษณะของการตอบสนองของระบบได้คือ

1. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth-Module-R: settling time (t_s) = 0.06 sec, rise time (t_r) = 0.018 sec, % overshoot = 17.6% และ ค่า steady-state error < 0.1 $^{\circ}$

2. ลูปตำแหน่งมุม Altitude- Module-R: settling time (t_s) = 0.044 sec, rise time (t_r) = 0.006 sec % overshoot = 14.91% และค่า steady-state error = 0.1^o

3. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth- Module-L: settling time (t_s) = 0.06 sec, rise time (t_r) = 0.016 sec, % overshoot = 17.62% และ ค่า steady-state error < 0.1°

4. ลูปตำแหน่งมุม Altitude- Module-L: settling time (t_s) = 0.032 sec, rise time (t_r) = 0.006 sec % overshoot = 5.986% และค่า steady-state error = 0.1^o

ระบบควบคุมแบบ PD ที่ใช้อยู่ในรูป

$$T = Kp(\theta_d - \theta) + Kd(\theta_d - \theta)$$

เมื่อ T คือค่าแรงบิดที่ต้องการ, K_p คือค่า proportional gain, θ_d คือค่ามุมที่ต้องการ, θ คือค่ามุมที่วัดได้, K_d คือค่า Derivative gain, ค่าที่ใช้ใน Azimuth PD Controller คือ K_p = 0.095, K_d =0.001 และ ค่าที่ใช้ใน Altitude PD Controller คือ K_p = 0.1, K_d =0.0004, (sampling time = 0.001 sec)

รูปที่ 8.2 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-R

รูปที่ 8.3 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.2)

รูปที่ 8.4 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-R

รูปที่ 8.5 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.4)

รูปที่ 8.6 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-L

รูปที่ 8.7 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Azimuth Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.6)

รูปที่ 8.8 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-L

รูปที่ 8.9 ผลตอบสนองต่อสัญญาณมุมที่ต้องการเท่ากับ 5 องศาของแกน Altitude Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.8)

รูปที่ 8.10 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth Module-R

รูปที่ 8.11 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.10)

รูปที่ 8.12 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Altitude Module-R

รูปที่ 8.13 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Altitude Module-R (รูปขยายของรูปที่ 8.12)

รูปที่ 8.14 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth Module-L

รูปที่ 8.15 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Azimuth Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.14)

รูปที่ 8.16 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา f = 0.2 Hz ของแกน Altitude Module-L

รูปที่ 8.17 ผลตอบสนองต่อสัญญาณไซน์ Amplitude = 5 องศา20 f = 0.2 Hz ของแกน Altitude Module-L (รูปขยายของรูปที่ 8.16)

8.2.2 ผลการปรับระบบควบคุมลูปควบคุมตำแหน่งแสงบน PSD (ลูปนอก)

ในส่วนนี้เป็นการปรับแต่งลูปนอกต่อจากในส่วนที่แล้ว โดยการปรับนี้จัดวาง Retroreflector ที่ระยะ ประมาณ 25cm และจัดวางให้ลำแสงเลเซอร์ที่สะท้อนกลับมาจาก Retroreflector ตกลงที่กึ่งกลาง PSD พอดี (อ่านค่าตำแหน่งตกได้ 0 Volts) จากนั้นให้สัญญาณตำแหน่ง x_{error} และ y_{error}ตกกระทบที่ต้องการเป็นค่าคงที่เท่ากับ 0.1 โวลต์ หรือเป็นการจำลองการเคลื่อนที่ไป ของ Retro-reflector เป็นระยะประมาณ 0.25 mm รูปที่ 8.18-รูปที่ 8.21 แสดงผลตอบสนองต่อ สัญญาณคงที่ของตำแหน่งตกกระทบของแสงเลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Azimuth และ ของแกน Altitude หัวขวาและซ้ายตามลำดับ ตามลำดับ

รูปที่ 8.18 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสง เลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Azimuth Module-R

รูปที่ 8.19 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสง เลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Altitude Module-R

รูปที่ 8.20 ผล<mark>ต</mark>อบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสง เลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Azimuth Module-L

รูปที่ 8.21 ผลตอบสนองต่อสัญญาณคงที่ 0.1 Volts ของตำแหน่งตกกระทบของแสง เลเซอร์ที่ต้องการ ของแกน Altitude Module-L

จากการปรับค่าพบว่าระบบควบคุมที่เหมาะสมคือแบบ PI (Proportional and Integral) โดยจากการปรับได้ลักษณะของการตอบสนองของระบบคือ

1. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth Module-R : settling time (t_s) = 0.5 sec, rise time (t_r) = 0.3 sec, % overshoot = 0% และ ค่า steady-state error = 0 volts

2. ลูปต่ำแหน่งมุม Altitude Module-R: settling time (t_s) = 0.25 sec, rise time (t_r) = 0.1 sec % overshoot = 0% และค่า steady-state error = 0 volts

3. ลูปตำแหน่งมุม Azimuth Module-L: settling time (t_s) = 0.5 sec, rise time (t_r) = 0.3 sec, % overshoot = 25% และ ค่า steady-state error = 0 volts

4. ลูปตำแหน่งมุม Altitude Module-L: settling time (t_s) = 0.25 sec, rise time (t_r) = 0.1 sec % overshoot = 0% และค่า steady-state error = 0.05 volts

ระบบควบคุมแบบ PI ที่ใช้อยู่ในรูป

 $T = Kp(\theta_d - \theta) + KiD(z)(\theta_d - \theta)$

เมื่อ T คือค่าแรงบิดที่ต้องการ, K_p คือค่า proportional gain, θ_d คือค่ามุมที่ต้องการ, θ คือค่ามุมที่วัดได้, K_i คือค่า Integral, D(z)= 1/(z-1) เป็น ฟังชั้นถ่ายโอนที่ใช้ในการอินทิเรตใน ระบบแบบ digital ค่าที่ใช้ใน Azimuth PI Controller คือ K_p = 0.75, K_i =0.2 และ ค่าที่ใช้ใน Altitude PI Controller คือ K_p = 0.5, K_i =0.2

8.3 ความสามารถในการติดตาม Retro-reflector

ในส่วนนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนย่อย โดยสองส่วนแรกเป็นการวัดความเร็วในทีละแกนคือ แกน Azimuth และ Altitude ซึ่งทำการวัดที่ระยะ 0.5 เมตร และส่วนที่สองเป็นการแสดงความสามารถ ของ LTS ในการติดตาม Retro-reflector ทั้งสองแกนพร้อมๆกัน

8.3.1 ความเร็วในการติดตามที่ระยะ 1 m

ในส่วนนี้แสดงการติดตาม Retro-reflector ที่ระยะ 1 m โดยที่ค่ามุม Azimuth มี ค่าประมาณ 0 องศา (วัดที่กระจกโดยเริ่มจาก Beam Splitter), และมุม Altitude (วัดขึ้นจาก ระนาบในแนวระดับ) ประมาณ 30 องศา ในการทดสอบนี้นั้นใช้ Retro-reflector ขนาดหน้าเปิดที่มี เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.875 นิ้ว เนื่องจากระยะของ Retro-reflector จากกระจกติดตามมีผลต่อ ระบบควบคุม ในการทดสอบนี้ค่าเกนในลูป PI (ลูปนอก) จึงต้องลดลงเพื่อคงลูปเกนให้คงที่ โดยใน การทดสอบนี้ ค่าเกนได้ลดลง 6 เท่า (คูณด้วย 0.1667) การทดสอบความเร็วนี้ใช้การขยับ Retro-reflector โดยใช้มือของผู้ทดสอบ โดยในการ ทดสอบใช้การขยับในแนวแกน Azimuth และ Altitude ที่ละแนวเพื่อทดสอบหาความเร็วสูงสุดใน แต่ละแกน โดยความเร็วสูงสุดสามารถหาได้จากการหาความชันของกราฟของมุมที่ตำแหน่งเวลา ก่อนที่แสงเลเซอร์ตกออกจาก PSD

ก. ความเร็วในการติดตามในแนว Azimuth ของ LTS Module-R

ความเร็วในการติดตามในแกน Azimuth ที่ระยะ 1 เมตร คือ 15.08 cm/sec โดยในรูปที่ 8.22,รูปที่ 8.23 และ รูปที่ 8.24 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x_{error}, y_{error}และ ค่ามุม Azimuth ตามลำดับ ในรูปทั้งสามจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 8.22 และรูปที่ 8.23 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 8.24 จะ สามารถสังเกตได้ว่าลำแสงเลเซอร์ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณ ค่าความขันของกราฟในรูปที่ 8.24 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Azimuth ประมาณ -8.31, 9.51, 8.14 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 8.65 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 15.08 cm/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยมีข้อสังเกตว่าค่าความเร็วที่ได้เป็นค่าติดลบ ทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าตำแหน่งของเลเซอร์นั้นเริ่มที่ตำแหน่งไม่กลาง PSD

รูปที่ 8.22 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน x ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

รูปที่ 8.23 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน y ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

รูปที่ 8.24 ค่ามุม Azimuth ของLTS Module-Rในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

ข. ความเร็วในการติดตามในแนว Altitude ของ LTS Module-R

ความเร็วในการติดตามในแกน Altitude ที่ระยะ 0.5 เมตร คือ 12.06 cm/sec โดยในรูปที่ 8.25 ,รูปที่ 8.26 และรูปที่ 8.27 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x_{error}, y_{error} และ ค่ามุม Altitude ตามลำดับ ในรูปทั้งสามจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 8.25และรูปที่ 8.26 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 8.27 จะ สามารถสังเกตได้ว่าลำแสงเลเซอร์ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณ ค่าความซันของกราฟในรูปที่ 8.27 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Altitude ประมาณ 6.31, 8.14, 6.31 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 6.92 องศาต่อวินาที หรือ ประมาณ 12.06 cm/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 8.25 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน x ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 8.26 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน y ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

รูปที่ 8.27 ค่ามุม Altitude-ของ LTS Module-R ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

ค. ความเร็วในการติดตามในแนว Azimuth ของ LTS Module-L

ความเร็วในการติดตามในแกน Azimuth ที่ระยะ 1 เมตร คือ 15.78 cm/sec โดยในรูปที่ 8.28, รูปที่ 8.29 และรูปที่ 8.30 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x_{error}, y_{error} และ ค่ามุม Azimuth ตามลำดับ ในรูปทั้งสามจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 8.28 และรูปที่ 8.29 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 8.30 จะ สามารถสังเกตได้ว่าลำแสงเลเซอร์ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณ ค่าความขันของกราฟในรูปที่ 8.30 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Azimuth ประมาณ -9.514, 8.14, 9.51 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 9.05 องศาต่อวินาที หรือประมาณ 15.78 cm/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยมีข้อสังเกตว่าค่าความเร็วที่ได้เป็นค่าติดลบ ทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าตำแหน่งของเลเซอร์นั้นเริ่มที่ตำแหน่งไม่กลาง PSD

รูปที่ 8.28 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน x ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

รูปที่ 8.29 ค่าแรงดันไฟฟ้าPSDในแกน y ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

รูปที่ 8.30 ค่ามุม Azimuth ของLTS Module-Lในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

ง. ความเร็วในการติดตามในแนว Altitude ของ LTS Module-L

ความเร็วในการติดตามในแกน Altitude ที่ระยะ 1 เมตร คือ 12.52 cm/sec โดยในรูปที่ 8.31, รูปที่ 8.32 และรูปที่ 8.33 แสดงค่าแรงดันไฟฟ้าในแกน x_{error}, y_{error} และ ค่ามุม Altitude ตามลำดับ ในรูปทั้งสามจะสามารถสังเกตได้ว่าระบบติดตามไม่สามารถติดตามกระจกได้ที่ 3 ตำแหน่งเวลา ดังแสดงในรูปที่ 8.31 และรูปที่ 8.32 คือจุด A,B, และ C และในรูปที่ 8.33 จะ สามารถสังเกตได้ว่าลำแสงเลเซอร์ได้ตกออกจาก PSD แล้วที่ตำแหน่งทั้งสามนี้ จากการคำนวณ ค่าความซันของกราฟในรูปที่ 8.33 จะได้ความเร็วการหมุนของมุม Altitude ประมาณ -6.51,-7.11, -9.14 องศาต่อวินาที ที่จุด A, B, และ C ตามลำดับ ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยคือ 7.18 องศาต่อวินาที หรือ ประมาณ 12.52 m/s ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

รูปที่ 8.31 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน y ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

สถาบนวทยบรการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 8.32 ค่าแรงดันไฟฟ้าในPSD แกน x ของ LTS Module-L ในการทดสอบความเร็วที่ 1 m

8.3.2 การติดตาม Retro-reflector ในสองแกนพร้อมๆกัน

ในส่วนนี้แสดงการติดตาม Retro-reflector ที่ระยะ 1 m โดยที่ค่ามุม Azimuth มี ค่าประมาณ 0 องศา, และมุม Altitude ประมาณ 30 องศา โดยในการทดสอบนี้ ค่าเกนได้ลดลง 6 เท่า (คูณด้วย 0.1667) การทดสอบความเร็วนี้ใช้การขยับ Retro reflector โดยใช้มือของผู้ทดสอบ โดยในการทดสอบใช้การขยับในแนวแกน Azimuth และ Altitude พร้อมๆกันเพื่อทดสอบว่าระบบ สามารถทำการติดตามได้ในทั้งสองแกนพร้อมๆกัน ผลการทดลองจะแสดงการความสามรถในการ ติดตามของ LTS ทั้ง Module-R และModule-L

ในรูปที่ 8.34-รูปที่ 8.37 เป็นผลการทดลองที่ระบบสามารถติดตาม Retro-reflector ได้ ตลอดการทดลอง โดยที่ในรูปที่ 8.34 และรูปที่ 8.36 แสดงตำแหน่งมุมทั้งสองของกระจกติดตาม ของ LTS Module-R และLTS Module-L (0.001 sec sampling time) ในรูปที่ 8.35 และรูปที่ 8.37 แสดงค่าความเร็วของมุมทั้งสองนี้ โดยการคำนวณความเร็วโดยใช้ วิธีการแบ่งย่อยแบบตรง กลาง (Central divided-difference) โดยใช้ข้อมูลทุกๆ 100 Sample time จากรูปจะเห็นว่า ความเร็วสูงสุดจะอยู่ที่ประมาณ 12.44 องศาต่อวินาทีหรือ 0.2171 เมตรต่อวินาทีซึ่งไม่มากกว่า ค่าสูงสุดที่ได้ในหัวข้อที่แล้ว

รูปที่ 8.34 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกนของ LTS Module-R

รูปที่ 8.35 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสอง แกน ของ LTS Module-R

รูปที่ 8.36 ค่ามุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสองแกนของ LTS Module-L

รูปที่ 8.37 ค่าความเร็วเชิงมุม Azimuth และ Altitude ในการทดสอบการติดตามทั้งสอง แกนของ LTS Module-L

8.4 ความสามารถในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการทดสอบการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector โดยใช้อุปกรณ์ LTS ที่สร้างขึ้น โดยการวัดนี้ใช้วิธีการ Triangulation โดยวัดมุมของแนวแสงเลเซอร์ที่ชี้ไปที่ Retroreflector จากLTS Module RและLTS Module-L การทดสอบจะทำที่ตำแหน่งต่างๆ ทำที่ตำแหน่ง Retro-reflector ต่างๆที่ระยะจากกระจกติดตามของ LTS ประมาณ 2500 mm (2.5 m) โดยมี ระยะห่างระหว่างตำแหน่งLTS Module-R และ Module-L เท่ากับ1500 mm ตำแหน่งของ Retroreflector ที่ใช้ในการวัดใช้ การเลื่อนของโต๊ะ x-y ที่มีความละเอียดเท่ากับ 20 ไมครอน (0.02mm) โดยความแม่นตรง (accuracy) ประมาณไว้ที่ อย่างน้อย 10 เท่าคือ 0.2 mm ตลอดช่วงที่ใช้งาน ตำแหน่งของ Retro-reflector ทำการวัด นั้นเป็นการเลื่อนทีละ 20 mm ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา หนึ่งรอบ ที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะมีด้านยาวเท่ากับ 100 mm ดังแสดงในรูปที่ 8.38

ข้อสำคัญในการทดสอบนี้คือ ในการทดสอบนี้มิได้มีการวัดระยะและแนวแกนต่างๆ ที่ แม่นยำระหว่าง อุปกรณ์ LTS และ ตำแหน่งของRetro-reflector หรือ ตำแหน่งแนวในการเคลื่อนที่ ของ Retro-reflector กับแนวการเคลื่อนที่ของอุปกรณ์ LTS ระยะที่ทราบแน่นอนคือระยะในการ เคลื่อนที่ของ Retro-reflector เทียบการตำแหน่งแรกเท่านั้น ส่วนในการวัดตำแหน่งโดยใช้ LTS นั้น จะเป็นตำแหน่งของ Retro-reflector เทียบการตำแหน่งแรกเท่านั้น ส่วนในการวัดตำแหน่งโดยใช้ LTS นั้น จะเป็นตำแหน่งของ Retro-reflector เทียบกับตำแหน่งของ LTS แต่ละModule และในแนวแกน ของมอเตอร์ปรับกระจกติดตามทั้งสอง ดังนั้นการเปรียบเทียบค่าที่วัดได้กับค่าจริง จะต้องมีการ ปรับ(translation and rotation) ของค่าจุดต่างๆที่วัดได้เทียบกับแกนของ LTS ลงไปบนแกนของ โต๊ะ x-y แล้วจึงสามารถทำการเปรียบเทียบได้ แต่เนื่องจากค่าระยะและมุมต่างๆของแกนอ้างอิง บน LTS และ โต๊ะ x-y นั้นไม่มีค่าที่แม่นยำ จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลตำแหน่งของ Retro-reflector ที่ ได้จากการวัดมาใช้ในการประมาณค่าค่าระยะและมุมต่างๆของแกนอ้างอิงบน LTS เทียบกับ โต๊ะ x-y

ข้อมูลที่ได้จากการวัดนั้น จะสามารถนำมาหาระนาบของโต๊ะ x-y เทียบกับแกนของ LTS ได้ (Normal Vector) โดยใช้วิธี Least-Square เพื่อให้มีค่าผิดในแนวแกน Z (ตั้งฉากกับแกน X-Y) ของ LTS น้อยที่สุด จากนั้นจึงทำการ project จุดทั้งหมดลงบนระนาบนี้ แล้วทำการหาแนวแกน x และ y ของโต๊ะ x-y โดยประมาณจากจุดในแนวหนึ่ง จากนั้นใช้จุดวัดหนึ่งจุด, แนวหนึ่งแนวนี้ และ normal vector ของระนาบนี้ในการเปลี่ยนแกนอ้างอิงของจุดทั้งหมดจากแกนของ LTS (แกน X-Y) มาเป็นค่าเทียบกับแกนของ โต๊ะ x-y ที่ประมาณขึ้นมา จากนั้นจึงนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่า จริงที่วัดได้จากโต๊ะ x-y

สุดท้ายนี้จำเป็นจะต้องเน้นว่าค่าที่อ่านได้จากมุมของกระจก คือ มุม Azimuth และ มุม Altitude จะไม่ใช่มุมของแนวแสงที่ชี้ไปที่ Retro-reflector ที่ใช้ในการคำนวณตำแหน่งของ Retroreflector ซึ่งการคำนวณแนวแสงนี้จะสามารถทำได้ตามในที่ได้แสดงในบทที่ 3 และค่าตำแหน่งที่ ได้จะใช้เป็นตำแหน่งที่ใกล้ที่สุดถึงแนวแสงเลเซอร์จาก LTS ที่สองตำแหน่ง ดังวิธีการคำนวณในบท ที่ 3 เช่นกัน

จากรูปที่ 8.39 แสดงการผลการวัดที่เสดงโดยค่าตำแหน่งอ้างอิงกับแกนของ LTS (X-Y) จากรูปนี้จะเห็นว่า ระนาบ ของ Retro-reflector นั้นไม่ได้ขนานกับระนาบ X-Y ของ LTS ดังจะเห็น ได้จากการที่ค่า Z นั้นมีความแตกต่างประมาณ 20 mm (ดูที่ค่าบนแกน Z)

รูปที่ 8.39 ตำแหน่ง Retro-reflector เทียบกับแกน X-Y

การเปรียบเทียบกับค่าจริงที่วัดบนแกนอ้างอิง x-y จะทำได้ยาก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาระนาบx-y เทียบกับ X-Y โดยในที่นี้ใช้สมการ

$$Z = aX + bY + c$$

โดยค่า X, Y, Z เป็นค่าตำแหน่งที่วัดได้ในแกน X-Y และ ค่า a, b, c เป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบ ค่า ดังนั้นจะสามารถประมาณค่า a, b, c ที่ทำให้ค่ารวมของ ต่ำที่สุดเมื่อ เป็นค่าประมาณของ Z ที่ คำนวณจากค่าประมาณของ a, b, c จากนั้นจะสามารถคำนวณ normal vector ของระนาบ x-y เทียบกับแกน X-Y ได้ ค่าความแตกต่างในแกน z ของแต่ละจุดก็คือค่า นี้เองค่านี้ได้ถูกแสดงอยู่ใน รูปที่ 8.40 โดยที่ขนาดของค่าผิดพลาดที่มากที่สุดคือ 11.76 mm และขนาดเฉลี่ยเท่ากับ 2.13mm

รูปที่ 8.40 ค่าผิดพลาดในการวัดจากระนาบ x-y

จากระนาบที่ได้ จะสามารถ project จุดทั้งหมดลงบนระนาบที่ได้นี้ ค่านี้ยังเป็นค่าที่วัด เทียบกับแกนอ้างอิง X-Y จากนั้นใช้จุดหนึ่ง (เช่น ใช้จุดแรกเป็นจุด origin ของแกน x-y) และแนว การวัดหนึ่งแนว (เช่นใช้แถวการวัดแถวแรกเป็นแกน y) เพื่อจัดการย้ายค่าที่อ่านได้บนแกน X-Yมา เทียบกับแกนอ้างอิง x-y ค่าที่ได้แสดงอยู่บนรูปที่ 8.41 โดยที่ตำแหน่ง x เป็นค่าที่วัดได้และ ตำแหน่ง o เป็นค่าจริง จากนั้นจะสามารถหาค่าผิดพลาดในระนาบนี้ได้ดังแสดงในรูปที่ 8.42 และ ผิดพลาด! ไม่พบแหล่งการอ้างอิง โดยในรูปแรกแสดงค่าผิดพลาดเมื่อเทียบกับลำดับของจุดที่ วัด ซึ่งมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 7.01 mm และค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 mm)

สถาบนวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 9 สรุปผลงานการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยที่ได้นำเสนอ เป็นการออกแบบ จัดสร้างอุปกรณ์วัดตำแหน่ง 3 มิติ แบบเลเซอร์ หลายสถานี และทดสอบสมรรถนะของระบบจัดสร้าง โดยแบ่งเป็นการจัดสร้าง ระบบ LPS เป็น จำนวน 2 ชุด คือ Local Positioning System 1 (LPS1) และ Local Positioning System 2 (LPS 2) โดยจะแสดงผลการจัดสร้างและทดสอบสมรรถนะ ดังที่จะกล่าวต่อไป

9.1 ต้นแบบของ Local Positioning System 1 (LPS 1)

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาและ จัดสร้างต้นแบบ Local Positioning System (LPS 1) ได้เป็น ผลสำเร็จ โดยระบบสามารถทำการติดตาม Retro-reflector, ทำการวัดตำแหน่งพิกัดได้ ระบบ ต้นแบบ Local Positioning System แสดงดังในรูปที่ 9.1 โดยระบบประกอบไปด้วยอุปกรณ์หลัก 4 ชิ้นคือ

1) ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) จำนวน 1 ชุด

ชุดวงจรควบคุมมอเตอร์

3) คอมพิวเตอร์ค<mark>วบคุม</mark> LTS

4) คอมพิวเตอร์จัดการ (Supervisor / User interface, ไม่อยู่ในรูป)

ระบบได้ผ่านการทดสอบการติดตาม Retro-reflector, การทดสอบการวัดตำแหน่ง โดย ได้ผลดังนี้คือ

 การติดตาม Retro-reflector นั้นสามารถทำได้ที่ระยะจากกระจกติดตามบน LTS ถึง Retro-reflector ไม่ต่ำกว่า 5.8 เมตร ที่ความเร็วสูงสุดของ Retro-reflector ที่สามารถติดตามได้ที่ ระยะ 5.8 เมตร เป็น 12 cm/sec และ 20 cm/sec สำหรับการเคลื่อนที่ในแนวราบ (Azimuth) และ แนวดิ่ง (Altitude) ตามลำดับ และที่ระยะ 1 เมตรคือ 19 cm/sec และ 22 cm/sec ในแนวแนวราบ (Azimuth) และ แนวดิ่ง (Altitude) ตามลำดับ

2) ความแม่นยำในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector ของอุปกรณ์ LPS โดยการ คำนวณใช้หลักการ Triangulation ร่วมกับการเลื่อน อุปกรณ์ LTS ไปมาระหว่างสองตำแหน่ง (ระยะห่าง 0.5 เมตร) โดยการวัดที่ระยะประมาณ 1 เมตร และใช้ตำแหน่งวัด 42 จุดบนระนาบ เดียวกัน จะได้ความแม่นยำของระบบเท่ากับ 2.13 ± 0.2 mm จากระนาบ และ 2.15 ± 0.2 mm ใน แนวระนาบ เมื่อใช้การเคลื่อนอุปกรณ์ LTS เพียงครั้งเดียวในการวัดทั้ง 42 จุด

รูปที่ 9.1 ต้นแบบ Local Positioning System 1 (LPS 1)

9.2 ต้นแบบของ Local Positioning System 2 (LPS 2)

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาและ จัดสร้างต้นแบบ Local Positioning System 2 (LPS 2) ได้ เป็นผลสำเร็จ โดยระบบสามารถทำการติดตาม Retro-reflector, ทำการวัดตำแหน่งพิกัด และวัด มุมเอียงในสามมิติได้ ระบบต้นแบบ Local Positioning System แสดงดังในรูปที่ 9.2 โดยระบบ ประกอบไปด้วยอุปกรณ์หลัก 4 ชิ้นคือ

1) ชุดกระจกติดตามด้วยแสงเลเซอร์ (Laser Tracking System, LTS) จำนวน 2 ชุด คือ LTS-Module-R และ LTS-Module-L

2) ชุดวงจรควบคุมมอเตอร์

3) คอมพิวเตอร์ควบคุม LTS

4) คอมพิวเตอร์จัดการ (Supervisor / User interface, ไม่อยู่ในรูป)

ระบบได้ผ่านการทดสอบการติดตาม Retro-reflector, การทดสอบการวัดตำแหน่ง โดย ได้ผลดังนี้คือ

1) การติดตาม Retro-reflector นั้นสามารถทำได้ที่ระยะจากกระจกติดตามบน LTS ถึง Retro-reflector ไม่ต่ำกว่า 2.5 เมตร ที่ความเร็วสูงสุดของ Retro-reflector ที่สามารถติดตามได้ที่ ระยะ 0.5 เมตร ของ LTS Module-R เป็น 15.08 cm/sec และ 12.06 cm/sec LTS-Module-L เป็น 15.78 cm/sec และ 12.52 cm/sec

2) ความแม่นยำในการวัดตำแหน่งของ Retro-reflector ของอุปกรณ์ LPS โดยการ คำนวณใช้หลักการ Triangulation ร่วมกับการเลื่อน อุปกรณ์ LTS ไปมาระหว่างสองตำแหน่ง (ระยะห่าง 0.5 เมตร) โดยการวัดที่ระยะประมาณ 1 เมตร และใช้ตำแหน่งวัด 21 จุดบนระนาบ เดียวกัน จะได้ความแม่นยำของระบบเท่ากับ 0.2 ± 0.2 mm จากระนาบ และ 1.3 ± 0.2 mm ใน แนว

รูปที่ 9.2 ต้นแบบ Local Positioning System 2 (LPS 2)

รายการอ้างอิง

- John J. Craig. <u>Introduction to Robotics Mechanics and Control</u>. Second Edition. Sydney : Addision-Wesley Publishing Company Inc, 1989.
- S Spiess, M Vinze, P Krautgartner, K Filz. <u>On Modeling the Kinematics and Optics of a</u> <u>Laser Tracking System for Contacless Robot Measurement</u>. Institute of Flexible Automation Technical University of Vienna 1996..
- M Vinze, J P Prenninger, H Gander. A Laser Tracking System to Measure Position and Orientation of Robot End Effectors Under Motion. <u>the International Journal of</u> <u>Robotics Research</u> 1994, 13(4) : 305-314.
- Jia-Yush Yen, Chao-Si Jeng, Kuang-Chau Fan. Servo Design for a 3-D Laser Tracking Measurement System. <u>Transactions of the ASME</u> 1996, Vol18 : p.476-481.
- Lijiang Zeng, Fan Yuan, Deqiang Song, Rong Zhang. A two-beam laser triangulation for measuring the position of a moving object. <u>Optics and Lasers in Engineering</u> 31 1999 : 445-453.
- Heeren, T.A.G, Veldpaus. An object system to measure the end of effector position for online control purposes. Int. J. Robot Res. 11 1992 : 53-63.
- Decker, S. <u>Dynamiches externs Roboter bahnrneBsystem</u>. PhD. Thesis Institute of Flexible Automation, Vienna, 1990.
- V.Lertpiriyasuwat, M.C. Berg and K.W. Buffinton. Extended Kalman Filtering Applied to aTwo-Axis Robotics Arm with Flexible Links. <u>Internation Journal of Robotics</u> <u>Research</u> Vol. 19, No. 3 : 255-270.
- K.J. Astrom and B.Wittenmark. Adaptive Control. Second Edittion. : Addission Wesley, 1994.
- S.Chantranuwathana and H.Peng. Practical Adaptive Robust Controller for Active Suspensions. Proceeding of the 2000 ASME International Congress and Exposition 2000 : (n.p.).
- Stephan Spiess, Mark Vinze and Minu Ayromlou. On the Calibration of a 6D Laser Tracking System for Contactless, Dynamic Robot Measurement. <u>IEEE Instrument</u> <u>and Measure Technology Conference</u> 1997 : 1203-1208.

- C.J. Leigh-Lancaster, B.Shirinzadeh and Y.L. Koh. Development of a Laser Tracking System. <u>IEEE Instrument and Measure Technology Conference</u> 1997 : 163-168.
- Ying Bai, Hanqi Zhuang and Zvi S. Roth. Experiment Study of PUMA Robot Calibration Using a Laser tracking System. <u>IEEE International Workshop on soft Computing</u> <u>in Industrial Applications</u> 2003 : 139-144.
- Wyatt S. Newman, Craig E. Birkhimer and Robert J. Horning. Calibration of a Motoman
  P8 Robot Based on Laser Tracking. <u>Proceeding of the 2000 International</u>
  <u>Conference on Robotics & Automation</u> 2000 : 3597-3602.
- วิบูลย์ แสงวีระพันธุ์ศีริ. การควบคุมระบบพลศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 2. : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2548.
- ปราโมทย์ เดชะอำไพ. ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขในงานวิศวกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายละเอียดของอุปกรณ์

ภาคผนวก ก รายละเอียดของอุปกรณ์

ในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย อุปกรณ์ด้านแสง และอุปกรณ์อื่นๆ ดังนี้

ก.1 อุปกรณ์ด้านแสง

ก.1.1 Laser-line Dielectric Mirror มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.1 คุณสมบัติของ Laser-line Dielectric Mirror

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	<mark>10D20DM.4</mark> ของบริษัท Newport
เส้นผ่าศูนย์กลาง	25.4 เซนติเมตร
ความหนา	6 มิลลิเมตร
วัสดุ	Pyrex
Clear Aperture	≥central 80% of diameter
Durability	MIL-C-675C
Cleaning	Non-abrasive method, acetone or
	isopropayl alcohol on lens tissue
	recommended
Damage Threshold	1000 W/cm ² CW, 0.5 J/cm ² with 10 nsec
e e	pulses
Reflectivity	RS, RP > 99%
S1 Surface Figure	λ/2
S1 Surface Quantity	15-5

Laser-line dielectric mirror

รูปที่ ก.1 คุณสมบัติของ Laser-line dielectric mirror

ก.1.2 Laser-line Non-polarizing Cube Beam splitters รุ่น 16NP.4 ของบริษัท Newport มี รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.2 รายละเอียดคุณสมบัติของ Laser-line Non-polarizing Cube Beam splittersรุ่น

16NP.4 ของบริษัท Newport

Material	BK 7, grade A, fine annealed optical glass
Wavefront Distortion	≤λ/4 at 632.8 nm over the clear aperture
Clear Aperture	Central diameter, >80% of dimension
Surface Quality	20-10 scratch-dig
Transmission	50 ±3%, independent of polarization
Reflection	50 ±3%, independent of polarization
Polarization	S- and P-polarization components matched to within 3%, IT₂-T,I≤3%, IR₃-R,I≤3%
Transmitted Beam Deviation	≤5 arc min
Reflected Beam Deviation	90° ±5 arc min
Angle of Incidence	0° ±2°
Dimension Tolerance	±0.25 mm
Antireflection Coating	Multilayer coating, R <0.5%
Temperature Range	-50°C to 90°C
Durability	MIL-M-1 3508, MIL-C-675, MIL-C-14806
Orientation	To avoid damage, beam should enter prism marked with a dot
Cleaning	Non-abrasive method, acetone or isopropyl alcohol on lens tissue recommended (see page 564) Cemented optic, do not immerse in a solvent
Damage Threshold	2 kW/cm² CW, 1 J/cm² with 10 nsec pulses, typical

รูปที่ ก.2 Laser-line Non-polarizing Cube Beam splitters

ก.1.3 He-Ne Laser Power Supply มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.3 คุณสมบัติของ He-Ne Laser Power Supply

คุณสมบัติ	รายละเอียด
วุ่น	31205 ของบริษัท Coherent
Temperature - Operating	-20 to +40 °C
Temperature - Storage:	-40 to +80 °C
Input Power:	115/230 VAC 50-400 Hz, rear panel switch,
	IEC socket for detachable cord (1.8 m
	cord supplied)
Power Consumption - Style A	~25W
Power Consumption - Style B	30-50 W
Laser Safety:	Key switch (3-7 s delay), on/off indicator
3. 65	and safety interlock. Manual shutter on
	lasers.
Certification:	CE
Dimensions:	See drawings
Weight - Style A	1.1 kg
Weight - Style B	1.5 kg

รูปที่ ก.3 Power supply drawing

ก.1.4 He-Ne Laser Head มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.4 คุณสมบัติของ He-Ne Laser Head

คุณสมบัติ	รายละเอียด
วุ่น	31-205 ของบริษัท Coherent
Power (mW)	2
CDRH Class	Illa
Wavelength (nm)	632.8
Polarization	>500:1
Beam Size (mm)	0.79
Beam Divergence (mrad)	1
Mode Spacing (MHz)	574
Length L (mm)	315
Mode Sweep (%)	<5
8-hour Power Drift (%)	<2.5
Power Supply	31-2462

เลเซอร์ ที่เลือกใช้งานเป็นเลเซอร์ Class IIIA เนื่องจากไม่มีอันตรายต่อสายตา โดยมี รายละเอียดดังนี้

Class IIIA เป็นแสงที่มีกำลังระดับปานกลาง 1.0-5.0 mW สามารถเป็นต้นเหตุให้เกิด อาการทางสายตาในบางสภาวะ ผลิตภัณฑ์ในชั้นนี้ควรการบอกสถานะเมื่อมีการทำงาน และมี ป้ายเตือน ที่ผลิตภัณฑ์เลเซอร์ในระดับนี้ไม่มีอันตรายต่อผิวหนังและไม่เป็น สาเหตุ ให้เกิดเพลิง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก.1.5 Photo Sensitive Diode มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.5 คุณสมบัติของ Photo Sensitive Diode

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	PSS-DL 100-7PCBA ของบริษัท Pacific
	Silicon Sensor
Power supply voltage Vs	Min10V,max18V, recommended 15V
Max output voltage	+Vs-3; -Vs+3
Max output current limit	25ma
Max external bias	-Vs-10V; +Vs+10V
Max slew rete	10 V/µsec
Theoretical noise	15nvHz-1/2
Operating temperature	0-70°C
-3db bandwidth	257 kHz
Resolution(bias dependent)	≥0.25 µm
Linearity(bias dependent)	± 1% of full scale
Max light intensity	1.5 W/cm ²

รูปที่ ก.5 แผนภาพเชิงกล

รูปที่ ก.6 แผนภาพวงจรไฟฟ้า

ก.1.6 Ball Mount Retro-reflector มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.6 คุณสมบัติของ Ball Mount Retro-reflector

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	BMR – 0.5 ของบริษัท ATT Metrology
	Services
Ball dia.	0.5"
Retro-reflector clear aperture	0.25"
Wave front over aperture P.V.@633nm	0.25
ทั่วไป	Ball Material: 440C Stainless Steel with
	sphericity better than 0.00005". Retro-
	reflector Apex is positioned within .0001" of
	the center of the ball. Retro-reflector Mirror
	Coating: Over-protected silver.

รูปที่ ก.7 Ball Mount Retro-reflector

ก.1.7 Laser Protective Spectacle มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ก.7 คุณสมบัติของ Laser Protective Spectacle

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	LOTG-He-Ne ของบริษัท Newport
Wave Length	633 nm
Optical density	1-2
Lens color	It. Blue
VLT%	41

รูปที่ ก.8 Laser Protective Spectacles

ก.2 อุปกรณ์ด้านอื่น ๆ

ก.2.1 อลูมิเนียม 7022 มีรายละเอียด ดังนี้*

ตารางที่ ก.8 คุณสมบัติของอลูมิเนียม 7022

คุณสมบัติ	ค่าเฉลี่ย
ความหนาแน่น (g/cm3)	2.8
อุณหภูมิหลอมเหลว (°C)	485-640
การนำความร้อนที่ 20-100 °C	165
สัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อน	23.5
(µm/m°K)	
ค่าการนำไฟฟ้าจำเพาะ (m/ Ω .mm2)	18.8
โมดูลัสของการยืดหยุ่น ที่ 20°C (103 N/mm2)	71.5
ความจุความร้อนจำเพาะที่ 20°C	963

*ที่มา ข้อมูลจากบริษัท ไทย-เยอรมันสเปเชี่ยลสติลเซ็นเตอร์ จำกัด

ก.2.3 Card PCI-9112

ตารางที่ ก.9 คุณสมบัติของ Card Ad-link PCI-9112

คุณสมบัติ	รายละเอียด
ل م	PCI-9112
A/D resolution	12 bit
Sampling rate	110 kS/s
A/D input	16-CH single-ended และ 8-CH differential
Analog input ranges	Unipolar
D/A resolution	12 bit ,2 CH

ก.2.4 Card PCI-8133

ตารางที่ ก.10 คุณสมบัติของ Card Ad-link PCI-8133

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	PCI-8133
Counter resolution	16 bit
Number of channels	3
Encoder Counter	A,B Phase and index input

รูปที่ ก.10 Card PCI-8133

ก.2.4 Card PCI-6308

ตารางที่ ก.11 คุณสมบัติของ Card Ad-link PCI-6308

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	PCI-6308
Counter resolution	16 bit
Number of channels	6
D/A Resolution	16 bit

ก.2.7 Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO STAR CD cx03

ตารางที่ ก.12 คุณสมบัติของ Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO STAR CD cx03

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	SERVO STAR CD
Motor current ripple frequency	32 kHz
Position loop update rate	2 kHz
Velocity loop update rate	4 kHz
Current loop update rate	16 kHz
Output Continuous Current Per Phase	3 A

รูปที่ ก.12 Servo star CD cx03

ก.2.8 Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO STAR CD cx06

ตารางที่ ก.13 คุณสมบัติของ Kollmorgen Amplifier รุ่น SERVO STAR CD cx03

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	SERVO STAR CD
Motor current ripple frequency	32 kHz
Position loop update rate	2 kHz
Velocity loop update rate	4 kHz
Current loop update rate	16 kHz
Output Continuous Current Per Phase	6 A

รูปที่ ก.13 Servo star CD cx06

ก.2.9 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 01210

ตารางที่ ก.14 คุณสมบัติของ Kollmorgen Motor รุ่น RBE 01210

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	Motor รุ่น RBE 01210
Stall torque	0.115 N-m
Max continuous current	5.41 A
Max continuous Torque	0.342 N-m

รูปที่ ก.14 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 01210

ก.2.10 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 02110

ตารางที่ ก.15 คุณสมบัติของ Kollmorgen Motor รุ่น RBE 02110

คุณสมบัติ	รายละเอียด
ร์น	Motor รุ่น RBE 02110
Stall torque	0.952 N-m
Max continuous current	6.34 A
Max continuous Torque	1.72 N-m

รูปที่ ก.15 Kollmorgen Motor รุ่น RBE 02110

ก.2.11 Motor Encoder รุ่น CM-300 ของ บริษัท computer Optical Product

ตารางที่ ก.16 คุณสมบัติของ Motor Encoder รุ่น CM-300 ของ บริษัท computer Optical Product

คุณสมบัติ	รายละเอียด
วุ่น	CM-300
Cycles per revolution	2048
Output Format	A and B Channel in quadrature
Frequency Response	75 kHz
Max continuous stall torque	31 mN-m
Motor constant	8600 RPM
Maximum continuous output power	12 mNm/W

รูปที่ ก.16 Encoder รุ่น CM-300

ก.2.12 Encoder รุ่น CP-300 ของ บริษัท computer Optical Product

ตารางที่ ก.17 คุณสมบัติของ Encoder รุ่น CP-300 ของ บริษัท computer Optical Product

คุณสมบัติ	รายละเอียด
รุ่น	CP-300
Cycles per revolution	2048
Output Format	A and B Channel in quadrature
Frequency Response	75 kHz

รูปที่ ก.17 Encoder รุ่น CP-300

ภาคผนวก ข

ภาคผนวก ข โปรแกรม Matlab®- Simulink®, xPC target

ข.1 นำเรื่อง

โปรแกรม Matlab เป็นโปรแกรมคำนวณเชิงตัวเลขที่ใช้ในการสนับสนุนการวิจัยต่างๆ ทั้ง งานวิศวกรรม และในงานสาขาอื่นๆ เนื่องโปรแกรม Matlab® เป็นโปรแกรมที่ง่ายต่อการศึกษา มี ฟังค์ชั่นเฉพาะมากมาย และการทำงานบนระบบปฏิบัติการ Windows ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถ ทำให้โปรแกรม Matlab สามารถใช้ร่วมกับโปรแกรมอื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน

Simulink® Toolbox เป็นเครื่องมือหนึ่งในโปรแกรม Matlab ที่ใช้ในการจำลอง ทดสอบ และวิเคราะห์การทำงานของระบบพลศาสตร์ในเชิงเวลาได้อย่างง่ายดายภายใต้การทำงานใน หน้าต่างการเชื่อมต่อแบบรูปภาพ คือการนำ Block Diagram ใน Library Simulink แต่ละอันมา ต่อกันเพื่อแทนระบบพลศาสตร์ที่สนใจ สามารถใช้ได้ทั้งในระบบเชิงเส้นและไม่เชิงเส้น ระบบเวลา ต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง โดยในระบบ LTS ใช้โปรแกรมนี้ในการจำลองระบบต่างๆ รวมไปถึงใช้ใน การทำตัวควบคุม และเก็บข้อมูลสำหรับการควบคุมมอเตอร์บังคับมุมบิดกระจก

ข้อดีที่สำคัญของระบบ xPC คือการแยกระหว่างเครื่องต้นแบบ (Host PC) และเครื่อง เป้าหมาย (Target PC) โดยเครื่องต้นแบบใช้งานบนระบบปฏิบัติการ Windows ทำให้สามารถนำ ความสามารถและส่วนสนับสนุนที่มีอยู่มากมายในระบบปฏิบัติการ Windows มาใช้ในการพัฒนา ระบบได้ และเครื่องเป็นหมายที่ใช้ในการควบคุมระบบ ทำงานบนระบบปฏิบัติการของ xPC Realtime สามารถใช้ในการควบคุม และทดสอบงานที่ต้องการความแม่นยำสูงได้

xPC Target เป็นเครื่องมือหนึ่งในโปรแกรม Matlab ที่ใช้ในการสร้างต้นแบบ ควบคุมและ ทำการทดสอบระบบ ในเวลาจริง ที่ทำงานอยู่บน Target PC ใช้ระบบปฏิบัติการ xPC kernel โดย อุปกรณ์ติดต่อต่างๆ ที่จะต้องใช้เช่น AD, DA หรือการ์ดติดต่อต่างๆ จะต้องติดตั้งอยู่บนเครื่อง Target PC ระบบนี้ต้องการคอมพิวเตอร์ 2 เครื่องในการทำงาน ประกอบด้วย Host PC ที่มี โปรแกรม Matlab® Simulink® เพื่อใช้ในการสร้าง Block Diagram โดย Simulink Toolbox และ เมื่อจำลองระบบด้วย Block Diagram แล้วระบบสามารถทดสอบได้บน Host PC

เมื่อได้ระบบที่จำลองด้วย Block Diagram แล้ว Host PC จะทำการเปลี่ยนแปลงจาก Block Diagram เป็นภาษาที่สามารถใช้ใน Target PC ได้โดยใช้โปรแกรม real-time Workshop® และ C/C++ ในการสร้างโค้ดใหม่ และทำการส่งผ่านข้อมูลจากเครื่อง Host PC ไปสู่ Target PC ดังแสดงตัวอย่างระบบควบคุมระดับน้ำในรูปที่ ข.1, ข.2, ข.3

รูปที่ ข.1 ระบบพลศาสตร์ ที่ต้องการควบคุม

รูปที่ ข.2 จำลองระบบการควบคุมระดับน้ำด้วย Simulink Block Diagram

列 xPC Target Remote Control Tool	
	Signal tracing
xPC Target 2.0 RS232\COMT\TT5200 Loaded App: xpc_osc3 Mode: RT, Single Logging: t x y tet StopTime: 0.20 SampleTime: 0.000250 AverageTET: 0.000000 Execution: stopped	Host and Target Scopes Select scope types. Add Scope Scopes: 1 (Target) Add Signals Remove Scope View Target Scopes: 1
Application parameters Stop time: 0.20 Minimum TET: 9999999.000000 Sample time: 0.000250 Maximum TET: 0.000000	Logging Time States Outputs TET One figure Plot Logging Data

รูปที่ ข.3 หน้าต่างแสดงการควบคุมการทำงานของ XPC บน Host PC

ข.2 ก่อนการใช้งาน

ก่อนการใช้งานของระบบ XPC เครื่อง Host PC จะต้องติดตั้งระบบปฏิบัติการ Window และโปรแกรมต่างๆ ดังนี้

Matlab® ใช้ในการควบคุมและติดต่อกับระบบ XPC โดยผ่านบรรทัดคำสั่ง หรือหน้าต่าง ควบคุม สามารถใช้ในการ บันทึกข้อมูลจาก Target PC สั่งเริ่มและหยุดการทำงานของ Target เปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรที่ใช้ รวมไปถึงการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก Target PC ดังรูปที่ ข.3

Simulink Library ใช้ในการสร้าง Block Diagram เพื่อควบคุมและจำลองระบบ พลศาสตร์ที่สนใจดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น (รูปที่ ข.1 และ ข.2) และสามารถสร้าง Block ที่มี คุณลักษณะเฉพาะตามที่ต้องการ เพิ่มเติมจากที่ Simulink Library มีอยู่ โดยการใช้ C-Code S-Function เพื่อขยายความสามารถของโปรแกรมออกไป และอีกหนึ่งคุณลักษณะที่น่าสนใจใน Simulink Library คือ IO Diver Block Library ซึ่งเป็นการจัดเตรียม Diver สำหรับการติดต่อ IO ชนิดต่างๆ ที่นิยมใช้มากกว่า 400 ชนิดดังแสดงในรูปที่ ข.4 เป็นต้น

Real-Time Workshop ใช้ในการเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลจาก Block Diagram ไปสู่รหัส ภาษา C ด้วยคำสั่ง Build ดังแสดงในรูปที่ ข.5 C Compiler ใช้ในการสร้าง code เพื่อใช้ในการปฏิบัติการของ xPC kernel ในการใช้งาน ต้องติดตั้งที่ Host PC โดยโปรแกรมที่สามารถใช้ได้คือ Microsoft Visual C++ version 5 6 หรือ 7 Watcom C/C++ version 1.6 หรือ 11

รูปที่ ข.4 IO Block Library ที่มีใช้อยู่ใน Simulink Library

Configuration	niguration		Build
System target file:	xpctarget.tlc		Browse.
Template makefile:	xpc_default_tmf		
Make command:	make_rtw		21
🔲 Generate code	only	Stateflo	w options

รูปที่ ข.5 การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลจาก Block Diagram ไปสู่ข้อมูลที่ใช้ใน xPC Target
ข.3 สมบัติหลักที่ทำให้ xPC โดดเด่น

-สามารถใช้งานโปรแกรมหรือระบบที่จำลองด้วย Simulink® บน xPC kernel ซึ่งเป็น ระบบปฏิบัติการที่ทำงานบนเวลาจริงในเครื่อง PC

-สนับสนุนการทำงานบน PC, PC/104, Compact PCI, industrial PC หรือ Single board ให้สามารถใช้งานในระบบเวลาจริง

-สามารถทำงานที่ความถี่ Sampling Rate สูงถึง 100 kHz ได้ โดยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ของตัวประมวลผล (Micro Processor)

-สนับสนุนการใช้ IO board แบบมาตรฐานมากกว่า 150 ชนิด ซึ่งจัดเตรียมไว้ใน IO Device driver library ดังแสดงตัวอย่างในรูปที่ ข.6 ก

-สามารถประมวลผลข้อมูล เปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรต่างๆ และแสดงผลของระบบได้จากทั้ง ที่ Host และ Target PC

-สามารถเชื่อมต่อระหว่าง Host และ Target ผ่านทาง RS232 หรือ TCP/IP protocol ดัง รูปที่ ข.6 ข

สนับสนุนการพัฒนา GUI (graphic user interface) เพื่อเข้าสู่การปรับปรุงสัญญาณและ ค่าตัวแปรของระบบ

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข.การเชื่อมต่อผ่าน TCP/IP Protocol รูปที่ ข.6 การเชื่อมต่อระหว่าง Host PC และ Target PC

ข.4 การใช้งาน xPC target

เมื่อพัฒนาหรือจำลองระบบบน Host PC แล้ว จะสามารถสร้างโปรแกรมที่จะทำงานบน เวลาจริงเพื่อนำไปใช้ใน Target PC โดยเริ่มจากการบูท Target PC ด้วยแผ่นพิเศษที่สร้างขึ้นมา (รูปที่ ข.7) เพื่อติดตั้งข้อมูล real time Kernel สู่ระบบบน Target PC หลังจากบูทเครื่อง Target PC แล้วจึงจะสามารถสร้างหรือถ่ายโอนข้อมูลที่พัฒนาไว้สู่ Target PCได้

xPC Target real-time kernel เป็นระบบปฏิบัติการที่ทำงานในเวลาจริง ซึ่งสามารถ ควบคุมจากเครื่อง Host PC ทั้งบน Matlab Command line หรือ Standard toolbox ของ Matlab หรือจะควบคุมผ่านทาง standard Internet browser และ the target PC command-line interface ในขณะที่ Target PC กำลังทำงาน สามารถเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปรต่างๆ ของระบบ สั่ง ให้แสดงผลการวัดสัญญาณ ณ ขณะนั้น เก็บค่าที่แสดงอยู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป และสามารถ แสดงสถานะของการทำงานบนจอของ Target PC ได้

-	xPC Target Setup	)						
File								
	—— xPC Target —							
	Version:	1.3 (R12.1)	RS232HostPort:	СОМ1	•			
101010	CCompiler:	VisualC 🔹	RS232Baudrate	115200	•			
	CompilerPath:	d:\applications\micrc	TcplpTargetAddress:	255.255.255.255				
	TargetRAMSizeMI	Auto	TcplpTargetPort:	22222				
	MaxModelSize:	1MB 💌	TcplpSubNetMask:	255.255.255.255				
	SystemFontSize:	Small	TcplpGateway:	255.255.255.255				
	CANLibrary:	None	TcplpTargetDriver:	NE2000	-			
	HostTargetComm:	RS232	TcplpTargetBusType	PCI	-			
10000	TargetScope:	Enabled 💌	TcplpTargetISAMemPort:	0x300				
STATES IN	TargetMouse:	None	TcplpTargetISAIRQ:	5	-			
10000	XPC Target Emi	bedded Uption						
201922	TargetBoot:	BootFloppy 💌						
	Update	Revert	BootDisk	Close				

รูปที่ ข.7 หน้าต่างการติดตั้งค่าตัวแปรในการใช้ xPC Target

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

🛃 Real-Time xPC Target Spy				
Loaded App: sf_car_xpc Memory: 123MB Mode: RT, single Logging: tet StopTime: Inf d SampleTime: 0.001 AverageTET: 2.944e-005 Execution: stopped Param: para Param: para System: exect Maximal TET:	meter 10 updated meter 10 updated meter 10 updated meter 10 updated meter 10 updated sution started (sample time: 0.001000) ution stopped at 31.685000 0.000026 at time 1.406000 0.000040 at time 0.401000			
F1 SC1 6 3	F2 SC3 7 4.000000			
F3 SC2 2				

รูปที่ ข.8 หน้าจอแสดงผลของ Target PC

การทำงานบน Target PC จะไม่มีผลใดๆ ต่อโปรแกรมต่างๆ ที่ติดตั้งไว้บนเครื่อง Target PC ดังนั้นเมื่อต้องการให้ Target PC สามารถใช้งานอย่างปรกติบนระบบปฏิบัติการ Window, Linux หรือระบบปฏิบัติการอื่นๆ สามารถทำได้เพียงแต่นำแผ่นบูทที่มีระบบปฏิบัติการ xPC Target real-time kernel ออกแล้วทำการบูทอย่างปรกติเท่านั้น

ข.5 การเชื่อมต่อระหว่าง Host และ Target PC

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นว่าการเชื่อมต่อระหว่าง Host และ Target PC สามารถ ใช้ได้ทั้ง ระบบ RS232 และ TCP/IP Protocol ซึ่งการเชื่อมต่อผ่านระบบ RS 232 โดยใช้ Port COM1 หรือ Port COM2 ในการเชื่อมต่อโดยวิธีนี้จะใช้ค่อนข้างง่ายเนื่องจากใช้เพียงอุปกรณ์ พื้นฐานที่มีอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ และสนับสนุนการส่งผ่านข้อมูลด้วยความเร็วสูงสุด 115 kBaud

สำหรับการเชื่อมต่อผ่านระบบ TCP/IP Protocol นั้นจะค่อนข้างยุ่งยากกว่าเนื่องจากต้อง ใช้ Ether Card ในรุ่นที่ Matlab® สนับสนุน แต่สามารถส่งข้อมูลจากได้ในระยะทางที่ไกลกว่า และ สามารถรับและส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูงถึง 100 Mbit/s

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ค การเพิ่มความถูกต้องในการวัดตำแหน่งของ Encoder แบบ Sine wave

สิ่งที่สำคัญต่อความถูกต้องในการวัดตำแหน่งระบบ LPS คือความสามารถในการวัดมุมที่ มีความถูกต้องสูง ซึ่งในส่วนนี้จะนำเสนอการประยุกต์ใช้ Encoder แบบที่ให้สัญญาณเป็น sinusoidal ซึ่งเป็นสัญญาณแบบ Analog ที่จะสามารถนำมาเพิ่มความละเอียดในการวัดได้ และ แสดงผลการพัฒนาที่ได้เทียบกับระบบที่ไม่ได้นำเอาสัญญาณ sinusoidal นี้มาใช้

ค.1 การวัดมุมข้อต่อความแม่นย่ำสูง

ในการควบคุมมุมข้อต่อให้มีความแม่นยำสูงจะขึ้นอยู่กับวิธีการวัดมุมข้อต่อที่จะต้องมี ความแม่นตรงสูงและวิธีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการวัดมุมข้อต่อนั้น เราอาจใช้ Potentiometer, Hall Effect Sensor หรือ Encoder แต่ในรายงานนี้จะกล่าวถึงเฉพาะการใช้ Encoder ในการวัดมุมเท่านั้น Encoder โดยทั่วไปจะประกอบด้วยแผ่นจานหมุนที่มีเส้นร่องแสง วางตัวตามแนวเส้นรอบวง และมี LED และ Photo Element วางอยู่คนละด้านของแผ่นจาน เมื่อ จานเกิดการหมุน ก็จะทำให้แสงจาก LED วิ่งผ่านร่องแสงหรือถูกบังแสงสลับกันไป ทำให้สัญญาณ แสงที่ตกกระทบ Photo Element มีลักษณะเป็น Dark กับ Light สลับกัน หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง คือเมื่อจานเกิดการหมุน จะทำให้ photo Element สร้างสัญญาณรูปคลื่นวิ่งไปพร้อมกับการหมุน จากนวนลูกคลื่นจะสัมพันธ์โดยตรงกับตำแหน่งของข้อต่อ

ALC: NO	channel A
	channel B
E.	index

รูปที่ ค.1 สัญญาณที่ได้จาก Encoder แบบ Incremental

เพื่อให้สามารถทราบทิศทางการหมุน Encoder จะมีสัญญาณรูปคลื่น 2 ชุด ที่ทำมุมกัน 90 องศา หรือต่อไปจะเรียกว่า เฟส A และเฟส B การพิจารณาตำแหน่งสัมพัทธ์ระหว่างสัญญาณ เฟสทั้ง 2 นี้จะทำให้ทราบได้ว่าตอนนี้ Encoder หมุนในทิศทางทวนเข็มหรือตามเข็มนาฬิกา ใน การนับลูกคลื่นของสัญญาณนั้น หากนับเฉพาะสัญญาณขาขึ้นของสัญญาณเฟส A เท่านั้น ความ แม่นยำของ Encoder จะมีค่าเท่ากับจำนวนของร่องแสง หากเรานำสัญญาณขาลงมาคิดด้วย ก็จะ ทำให้ความแม่นยำเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า และโดยการนำสัญญาณขาขึ้นและขาลงของสัญญาณเฟส B มาร่วมคิด ก็จะทำให้ความแม่นยำเพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่า

การวัดมุมในลักษณะที่กล่าวมานี้ จะทำให้เราทราบตำแหน่งมุมข้อต่อแบบสัมพัทธ์เท่านั้น หากเราต้องการทราบค่าตำแหน่งสัมบูรณ์ก็อาจกระทำได้โดยการใช้ Absolute Encoder ซึ่งจะไม่ กล่าวถึงในที่นี้ อีกวิธีการหนึ่งในการทราบตำแหน่งสัมบูรณ์ก็สามารถทำได้โดยการใช้สัญญาณ เฟส Z (หรือเรียกว่าสัญญาณ Index) สัญญาณเฟส Z นี้จะมีลักษณะเป็นลูกคลื่นเพียงลูกเดียวต่อ การหมุน 1 รอบ หากเราทำการหาตำแหน่งสัญญาณขาขึ้นของสัญญาณเฟส Z ในขณะที่หมุน Encoder ตามเข็มนาฬิกา เราก็อาจใช้ตำแหน่งที่พบสัญญาณดังกล่าวนี้เป็นตำแหน่งอ้างอิงเพื่อตั้ง ค่าศูนย์ของข้อต่อได้

ในการวัดมุมข้อต่อให้ละเอียดขึ้นไปอีกอาจกระทำได้โดยใช้ Encoder แบบ Sine/Cosine Encoder ซึ่งสัญญาณเฟส A และ B จะมีลักษณะเป็นรูป Sinusoidal การพิจารณาตำแหน่งของ สัญญาณบน Sinusoidal Wave จะทำให้ทราบมุมอย่างละเอียด ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

ค.2 ระบบวัดมุมกระจกของ Chula LPS

การวัดมุมของระบบ Chula LPS จะวัดมุมด้วย Optical Encoder ความละเอียดสูง โดย ใช้ Encoder ที่มีสัญญาณเฟส A/B จำนวน 2048 ลูกคลื่นต่อรอบ และลูกคลื่นเป็นรูปซายน์ (Sinusoidal) Encoder ในแบบนี้จะให้สัญญาณรูปซายน์ 2 ชุดสัญญาณที่ทำมุมกัน 90 องศา การ วัดมุมเป็นแบบสัมพัทธ์ (Incremental) คือนับจำนวนลูกคลื่นซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ ตำแหน่งของข้อต่อ และมาพิจารณาร่วมกับค่าสัญญาณซายน์ซึ่งจะเป็นตำแหน่งละเอียดของข้อ ต่อ หากการวัดค่าสัญญาณซายน์มีความละเอียด 6 บิต หรือแสดงความแตกต่างของสัญญาณได้ 64 ระดับ ก็จะทำให้สามารถวัดมุมได้ละเอียดสูงสุดเท่ากับ 2048x64 หรือเท่ากับ 131072 ลูกคลื่น ต่อรอบ

รูปที่ ค.3 วงจรการคำนวณตำแหน่งจากสัญญาณ Sinusoidal A, B [www.opticalencoder.com]

ในการใช้งานนั้น วงจรประมวลผลสัญญาณจะต้องมีความเร็วสูงมาก เพื่อให้สามารถ ประมวลผลสัญญาณได้ทันเวลา เราจะนำสัญญาณเฟส A/B ที่มีรูปคลื่นเป็นแบบซายน์มาผ่าน วงจร Comparator เพื่อประสัญญาณให้รูปคลื่นเป็นแบบสี่เหลี่ยม (Square) และจากนั้น นำ ้สัญญาณเฟส A/B แบบรูปคลื่นสี่เหลี่ยมไปผ่านวงจรนับเพื่อนับจำนวนลูกคลื่นของสัญญาณซึ่งจะ เป็นตำแหน่งหยาบ (N, Most Significant) ของข้อต่อ ส่วนค่าสัญญาณซายน์จะนำไปคำนวณผ่าน เพื่อแปลงเป็นค่าเชิงตัวเลข (Digital) และนำไปใช้เป็นค่าละเอียด (F, วงจร A/D Least Significant) ของข้อต่อ แล้วจึงนำข้อมูลทั้งสองส่วนมารวมกัน (N+F) ดังในรูปที่ ณ.3 เมื่อ พิจารณาถึงความเร็วในการประมวลผลสัญญาณ หากสมมุติให้ข้อต่อหมุนที่ความเร็ว 10 รอบต่อ วินาที วงจรนับสัญญาณคลื่นรูปสี่เหลี่ยมจะต้องมีความเร็ว 2048x4x10 หรือประมาณ 84 kHz เท่านั้น ในขณะที่วงจรแปลงค่าสัญญาณซายน์จะต้องมีความเร็ว 2048x64x10 หรือมากกว่า 1.3 MHz ต่อ 1 ช่องสัญญาณ หากต้องการความละเอียดในการวัดมุมข้อต่อมากขึ้นไปอีก ก็จะต้อง แปลงค่าสัญญาณซายน์ที่ความละเอียดขึ้น ซึ่งจะทำให้ต้องการความเร็วในการแปลงค่าสัญญาณ ที่สูงขึ้นตามไปด้วย แต่เนื่องวิธีการที่ใช้ตามในรูปที่ ค3 นั้น การแปลงค่าสัญญาณซายน์นี้ให้ข้อมูล เป็นค่าละเอียด (Least Significant) จึงไม่มีความสำคัญเมื่อข้อต่อหมุนที่ความเร็วสูง และก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องนับไม่พลาดเช่นเดียวกับวงจรวัดค่าส่วนหยาบ ดังนั้นระบบวัดค่าส่วน ละเอียดก็ไม่ต้องมีความเร็วมากเท่ากับวงจรวัดค่าส่วนหยาบ

สำหรับระบบ ต้นแบบLPS ที่จัดสร้างขึ้นนั้น การนับสัญญาณเฟส A/B รูปสี่เหลี่ยมจะใช้ การ์ดควบคุมของบริษัท Adlink รุ่น PCI-8133 ที่สามารถนับสัญญาณรูปสี่เหลี่ยมที่ความเร็ว มากกว่า 10 MHz และสำหรับการวัดสัญญาณรูปซายน์และแปลงค่าเป็นเชิงตัวเลขจะใช้การ์ด ควบคุมของบริษัท Adlink รุ่น PCI-9112 ซึ่งมีความเร็วในการอ่านค่า A/D สูงสุด 100 kHz (การ แปลงค่า A/D เป็นแบบ Successive approximation) เมื่ออ่านค่ามาได้แล้วก็จะใช้คอมพิวเตอร์ ควบคุมในการคำนวณตำแหน่งละเอียด ดังนั้นความเร็วของการวัดส่วนละเอียดก็จะขึ้นกับ ความเร็วของคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล (sampling time) ซึ่งคาดว่าจะไม่น้อยกว่า 1 kHz และดังที่ได้กล่าวมาแล้วในกรณีที่ข้อต่อหมุนด้วยความเร็วสูงเกินกว่าที่จะสามารถประมวลผลได้ ทันนั้น การวัดมุมจะใช้ข้อมูลเพียงจากการนับสัญญาณเฟส A/B รูปสี่เหลี่ยมเท่านั้น เมื่อข้อต่อมี ความเร็วช้าเพียงพอ ระบบก็จะนำค่าสัญญาณซายน์มาร่วมคิดประมวลผลเพื่อให้ตำแหน่งข้อต่อมี ความแม่นยำสูงขึ้น การทำงานในลักษณะนี้จะทำให้เราทราบตำแหน่งที่ละเอียดมากของข้อต่อใน เวลาที่ข้อต่อหยุดนิ่งหรือเคลื่อนที่ด้วยความเร็วต่ำ ซึ่งเพียงพอสำหรับการใช้งานโดยทั่วไป

การคำนวณค่าตำแหน่งจากตำแหน่งของสัญญาณรูปซายน์นั้น เราสามารถคำนวณ ตำแหน่งได้จากสมการ

ตำแหน่งละเอียดของข้อต่อ (F) = arctan(A/B)

การคำนวณค่า arctan(A/B) อาจกระทำได้จาก 1) การคำนวณ arctan(A/B) โดยตรง หรือ 2) ประมาณค่าให้เท่ากับ A/B หรือ 3) ใช้ Lookup table หรือ DSP ในการประมาณค่า สำหรับใน งานวิจัยนี้ เราจะประมาณจากค่า A/B โดยที่ในทางปฏิบัติ เราไม่สามารถใช้สมการนี้คำนวณ โดยตรงได้ เนื่องจากในกรณีที่ B มีค่าน้อยมากหรือเข้าใกล้ศูนย์ จะทำให้มีความผิดพลาดจากการ คำนวณสูง (เนื่องจาก A/B จะมีค่าเข้าใกล้อนันต์ ซึ่งอาจทำให้เกิด Overflow จากการคำนวณขึ้น) เราอาจหลีกเลี่ยงปัญหานี้ได้โดยคำนวณค่า arctan(B/A) แทนในกรณีที่ขนาดของ B มีค่ามากกว่า ขนาดของ A หรือเขียนเป็นแผนภาพของการคำนวณได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ ค.4 การคำนวณตำแหน่งละเอียดจากสัญญาณ A, B ที่ใช้ [www.opticalencoder.com]

โดยค่าตำแหน่งที่ได้คือค่า N+F การคำนวณทำได้ดังนี้ ถ้า abs(B) < abs(A) ให้ Y = B/A ให้ Yp = arctan(abs(Y))* 180/(45*p) ถ้า Y>0, F = Yp/2 และ ถ้าไม่ F=1-Yp/2 ตำแหน่งคือ N+F ถ้า abs(B) > abs(A) หรือ ถ้า abs(B) = abs(A) ให้ Y = A/B ให้ Yp = arctan(abs(Y))* 180/(45*p) ถ้า Y>0, F = 1-Yp/2 และ ถ้าไม่ F=Yp/2 ตำแหน่งคือ N+F

โดยที่ค่า N ได้มาจากวงจรนับ A/B counter แต่การคำนวณนี้จะต้องมีการปรับให้ เหมาะสมกับระบบ LTS ในงานวิจัยนี้ โดยจะแสดงให้เห็นความสำคัญในส่วนต่อไป

ค.3 การทดสอบวิธีการจากการจำลอง

วิธีการคำนวณตำแหน่งดังแสดงข้างต้น สามารถนำมาทดสอบจากการจำลองใน คอมพิวเตอร์ (Simulation) โดยมีผลดังแสดงในรูปที่ ค.5 ในรูปนี้เป็นผลที่ได้จากการการคำนวณ ข้างต้น (simulation) เมื่อจำลองให้ Encoder หมุน ไป 4 รอบ โดยสมมุติว่า Encoder นี้มี สัญญาณ sinusoidal เพียง 1 cycle ต่อหนึ่งรอบ เส้นประแสดงค่าจำลองที่จะอ่านได้จาก Encoder card ที่มีการทำ quardrature (คูณ4) จากสัญญาณ square(A) และ square(B) (ค่า N ในรูป) และเส้นทึบในรูปแสดงค่าที่จะอ่านได้จากการนำเอาสัญญาณซายน์เข้ามาร่วมคำนวณด้วย

แต่ในการใช้งานจริงบนระบบที่ได้ออกแบบในงานวิจัยนี้ ผลที่ได้จะไม่ดีเช่นในรูปที่ ค.5 เพราะการสร้างสัญญาณ square wave (square(A) and square(B)) เพื่อใช้ในการหาค่า N นั้น ทำจากวงจรไฟฟ้า แต่การคำนวณค่า F จะทำจากสัญญาณดิจิตอลที่อ่านจากอุปกรณ์ A to D ซึ่ง ทำให้สัญญาณทั้งสองนี้มีค่าไม่สอดคล้องกัน เช่น การที่ตัว comparator ที่ใช้ในการสร้าง สัญญาณ square wave (sign(A) หรือ sign(B)) ใช้ค่าแรงดันไฟฟ้าที่ไม่ใช่ค่าที่กึ่งกลางของ สัญญาณ (เช่น ผลจากการใช้ Hysteresis ในวงจร comparator ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อป้องกันการ เปลี่ยนกลับไปมาของสัญญาณ) Sinusoid มาเปรียบเทียบกับสัญญาณ sinusoid ผลที่ได้จะเป็น ดังรูปที่ ค.6 (และ A to D นั้นก็ใช้ค่าที่ไม่ตรงกัน)

ดังนั้นต้องมีการปรับระบบเพื่อให้เหมาะกับระบบที่ได้สร้างขึ้น โดยวิธีการที่ผู้วิจัยเสนอขึ้น คือ จะต้องคำนวณตำแหน่งจาก ค่า N และ F จากสัญญาณจากที่เดียวกันคือ จาก วงจร D to A แต่การทำแบบนี้จะทำให้ระบบไม่สามารถตามการหมุนที่มีความเร็วสูงได้ (ค่า N จะผิดไป) จึง จะต้องมีการอ่านค่า N จากวงจรcounter เข้าเป็นระยะเพื่อใช้ปรับค่า N ให้ถูกต้อง ถ้าให้ N เป็นค่า ตำแหน่งหยาบ ที่คำนวณมาจากสัญญาณ sine wave การคำนวณหาค่า N จะทำได้ตามในรูปที่ ค.2 และ การปรับค่า N นั้นจะทำดังนี้

ถ้า abs(N-Nc) > 1 ให้ N = Nc

เมื่อ Nc คือค่าตำแหน่งหยาบที่วัดได้จาก Counter card เมื่อแก้ไขแล้ว ผลที่ได้จะเป็นดัง รูปที่ ค.7 ในรูปนี้ค่า N ที่แสดงเป็นค่าที่อ่านจากวงจร counter และการคำนวณตำแหน่งใช้ค่า N การคำนวณจากสัญญาณจาก วงจร D to A ในช่วงกลางของรูปแสดงการกระโดดของสัญญาณ Nc ที่วัดจากวงจร counter ซึ่งเป็นการจำลองการหมุนที่เร็วจนค่า N จากการคำนวณตามไม่ทัน ใน รูปเส้นทึบแสดงค่า N+F จากการคำนวณจากวิธีที่ได้เสนอข้างต้น

รูปที่ ค.7 ผลการจำลองเมื่ออุปกรณ์ทำงานแบบไม่อุดมคติ ที่มีการปรับระบบการคำนวณแล้ว

ข้อสังเกต

จากวิธีการที่เลือกใช้ มีข้อสังเกตดังนี้

ในการอ่านค่าสัญญาณ Sinusoidal Wave นั้น เราใช้การ์ดควบคุม Data Acquisition ซึ่ง มีวงจร A/D Converter แบบ Successive Approximation และการแปลงค่าจะกระทำผ่าน Multiplexer ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการแปลงค่าสัญญาณ ในการอ่านค่าสัญญาณ Sinusoidal Wave ที่ความเร็วสูง อาจทำให้ไม่สามารถแปลงค่าเป็นดิจิตัลได้ทันที ดังนั้นในขณะที่ข้อต่อหมุนที่ ความเร็ว ตำแหน่งข้อต่อจะนำเฉพาะตำแหน่งหยาบมาคิดเท่านั้น และจะคำนวณตำแหน่งละเอียด เฉพาะเมื่อข้อต่อมีความเร็วต่ำหรือหยุดนิ่ง ในอนาคต หากต้องการปรับสมรรถนะในเรื่องความเร็ว อาจต้องใช้วงจร A/D Converter แบบ Flash Converter หรือแปลงค่าแบบ Simultaneous Sampling

การอ่านค่าสัญญาณ Sinusoidal Wave ของเฟส A และ B ของ Encoder ทั้ง 4 ตัวใน ระบบ ผ่าน Multiplexer จะทำให้ค่าสัญญาณที่อ่านได้มีเวลาที่แตกต่างกัน อาจต้องนำเรื่อง Time Lag มาร่วมคิดเพื่อพัฒนาการคำนวณตำแหน่งของ Retro-reflector ให้มีความแม่นยำมากขึ้น ค.4 การทดสอบระบบวัดมุมกระจกของ ต้นแบบ LTS

ในส่วนนี้แสดงผลการทดสองการทำงานของระบบ LTS ดังนี้ 1) การแสดงความถูกต้อง ของระบบการคำนวณ 2) การทดสอบการวัดตำแหน่ง 1) การทดสอบการทำงานของระบบคำนวณตำแหน่ง

ในส่วนนี้แสดงผลการทดสอบระบบการคำนวณในระบบจริงนั้น พบว่าระบบทำงานได้ดังที่ ต้องการ ในการทดสอบแรกนี้ผู้วิจัยทำการขยับมุม Azimuth ไปมา แล้วทำการวัดค่ามุมที่ได้ ทั้ง โดยวิธีแรก คือการใช้ สัญญาณ Sine wave มาผ่านวงจร comparator แล้วใช้กับ PC counter quardrature card เพื่อวัดมุม (ดังผลการวัดการติดตามในบทที่6และบทที่ 8) และ วิธีที่สองคือ นำเอา ข้อมูลของ sine wave มาใช้ด้วย

ในรูปที่ ค.8- ค.10 แสดงผลที่ได้จากการทดลองทำการขยับมุม Azimuth ไปมา ในรูป ค่าที่ แสดงด้วยจุดเป็นค่าที่วัดได้จาก Counter card และ ค่าที่แสดงเป็นเส้นทึบคือค่าที่ได้เมื่อใช้ สัญญาณ sine wave มาร่วมในการคำนวณด้วย ในรูปที่ ค.8 จะเห็นว่าค่าที่ได้จากการใช้ sinusoidal signal นั้นจะมีความละเอียดกว่ามาก ในส่วนของรูป A และ B นั้นแสดงให้ชัดในรูปที่ ค.9 และ ค.10 ในรูปที่ ค.9 จะเห็นว่าค่าที่ได้จาก Counter card ในจุดที่มีการเปลี่ยนค่านั้นไม่ตรง กับค่าที่อ่านได้จากวิธีคำนวณจากสัญญาณ Sinusoid นี่เป็นผลโดยตรงจากการที่วงจรไฟฟ้าที่ใช้ ในระบบทั้งสองนี้ใช้ค่าแรงดันไฟฟ้าจุดกึ่งกลางของ Sinusoid signal ที่ต่างกันดังที่ได้อธิบายใน ส่วนก่อนหน้านี้ และค่าที่ได้จากการคำนวณจะมีการกระโดดเช่นเดียวกับในรูปที่ ค.6 ถ้าไม่มีการ ปรับวิธีการคำนวณดังที่ได้กล่าวไว้

รูปที่ ค.8 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้จาก Counter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine wave

รูปที่ ค.9 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้จาก Counter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine wave (ขยายส่วน A ในรูปที่ ค.8)

รูปที่ ค.10 ค่ามุม Azimuth ที่วัดได้จาก Counter card และจากการคำนวณโดยใช้ sine waveขยายส่วน B ในรูปที่ ค.8)

อย่างไรก็ตาม ระบบการคำนวณนั้นถูกจำกัดด้วยความเร็วของการทำงานของโปรแกรม การควบคุมในคอมพิวเตอร์ และ เมื่อสัญญาณมุม (sine wave) ที่ใช้นั้นเร็วไป ก็จะทำให้การ ทำงานผิดพลาดดังแสดงในรูปที่ ค.10 ค่าที่ผิดก็คือค่าหยาบ (N ในโปรแกรมที่แสดง) แต่ค่าหยาบ นี้จะไม่ผิดเกิน 1 และ จะถูกปรับให้ถูกเมื่อค่าที่จะผิดเกินหนึ่งดังในรูป ภาคผนวก ง แผนผังวงจรไฟฟ้า

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ บทความที่รับการดีพิมพ์

Tracking Controls of a Laser Positioning System

Supavut Chantranuwathana¹* Ratchatin Chanchareon² Jaruboot Kananai³ Prasittiporn Phongwasin⁴ ^{1,2,3,4} Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, Bangkok 10330 *E-mail: supavut.c@chula.ac.th

Abstract

Laser Positioning System (LPS) is a type of coordinate measuring systems that can measure positions of a small and easily movable target generally mounted with a retroreflector. LPS operates by orienting a motor-driven mirror to direct a laser beam to the center of the retroreflector. When the retroreflector moves the LPS must keep the laser pointed at the center. This is done by measuring the offset of the laser beam entering the retroreflector and the reflected beam using a Photo Sensitive Detector (PSD) and adjusting the mirror orientation accordingly. This paper discusses control systems and control laws for this tracking task used by an LPS prototype built at Chulalongkorn University. The proposed controller composes of a PD inner-loop closed with an encoder signal and a PI outer-loop closed with the PSD signal. Experimental results are given in terms of tracking speed at 0.5 m and a maximum tracking range. After a further investigation, however, it was found that the open loop gain of the system is highly affected by the distance of the retroreflector. To allow full flexibility of the system, this paper also discusses methods of adjusting the control gain without directly measuring the retroreflector distance. Two methods were proposed and preliminary simulation results are provided. Keywords: Laser Positioning System, Control System Designs, Tracking Controls

1. Introduction

In a typical robotic manufacturing, design and production of jigs and fixtures constitute a significant portion of the manufacturing cost. This is mainly because, although motions of manufacturing robots are highly repeatable, they have low accuracy [1]. Workpieces must be hold rigidly in a fixed location to exploit repeatability of the robots. As a result, jigs and fixtures, which are generally custom made for each product, are essential.

In order to reduce the fixture cost, a manufacturing technique called "Fixtureless Robotics Manufacturing" is being developed at Chulalongkorn University. In the study, a workpiece is assumed to be hold rigidly (by a low cost universal fixture), however it will arrive at the manufacturing cell with unknown position and orientation. Once arrived, the position and orientation of the workpiece will be measured using a Laser Positioning System (LPS). This data allows the robot to work on the workpiece regardless of the location of the workpiece. The LPS was also proposed for measuring the robot's end-effector directly to improve the accuracy of the robot. As such, the LPS system is the key component of the fixtureless manufacturing technique. An example of the fixtureless manufacturing cell is shown in Figure 1. The system might employ a single station LPS (using interferometer to measure distance) or a two station LPS. A few LPS prototypes were made and are being made at Chulalongkorn University [2].

Figure 1, A fixtureless robotic manufacturing system.

This paper will focus on the control issues of this LPS system. Laser Positioning System (LPS) is a type of coordinate measuring systems that can measure positions of a small and easily movable target generally mounted with a retroreflector. For a continuous operation, LPS must be able to keep the laser pointed at the retroreflector as it moves to various measuring positions. This is done by measuring the offset of the laser beam entering the retroreflector and the reflected beam using a Photo Sensitive Detector (PSD) and adjusting the mirror orientation accordingly. This paper discusses control systems and control laws for this tracking task. Two types of control laws were tuned experimentally using PID controllers. The first use only the PSD signal to close the loop while the second use both the PSD signal and the mirror angle measurement to close the loop.

Furthermore, it is found that the open loop gain of the system is highly affected by the distance of the retroreflector. As the system operates, the open-loop gain of the system can vary as much as 10 times of the minimum value. The distance can be measured using an interferometer and can be used to adjust to control gain [3]. The interferometer is, however, very expensive. If LPS is used only to measure a stationary object such as the workpieces, it is possible to use only one LPS system without using the interferometer. Position of a stationary retroreflector can be found by triangulation using only a single movable LPS system, which is also under development at Chulalongkorn University. Similarly, a system with two LPSs (triangulation) may not have the distance value at all times, especially at the beginning of their operation where each LPS must be brought to point at the retroreflector one system at a time. As a result, to allow full flexibility of the LPS system, this paper also discusses methods of adjusting the control gain without directly measuring the retroreflector distance. Two methods for adjusting the control gain are proposed. Simulation results are given in this paper.

2. LPS prototype

Typical components of an LPS system required to track a retroreflector are shown in Figure 2. To track the retroreflector, the system adjusts the tracking mirror to direct a laser beam to the center of the retroreflector. When the retroreflector moves, the LPS must keep the laser pointed at the center. This is done by measuring the offset of the laser beam entering the retroreflector and the reflected beam using a Photo Sensitive Detector (PSD) and adjusting the mirror orientation accordingly.

Figure 2, Tracking components of an LPS.

An LPS prototype is shown in the Figure 3. The followings are some details of the components (for more information please see [2]). The mirror is adjusted using two motors with no transmission. The azimuth motor is a 80W brushless DC motor from Maxon motor (EC32) with a maximum torque of 355 mN-m and the altitude motor is a 17W brushless DC motor from Computer Optical Product (CM335) with a maximum torque of 232 mN-m. The mirror and the altitude motor are mounted on a platform that can be rotated by the azimuth motor. Angular positions of the two motor are measured using the CM335 motor/encoder sets. The encoders are sine wave encoders with 2048 cycles/rev. Square waves are generated from these signals at 2048 cycle/rev for commutation by power amplifiers which are running in current mode with a 1 KHz bandwidth. With interpolation, the sine wave signal is used to measure position with accuracy around 8×10^{-3} degree or 47000 pulse/rev [2]. The retroreflector has an opening of 0.25 inch and the PSD have a working area of 10×10 mm.

Figure 3, An LPS prototype.

3. Control design

Two types of control laws were studied: a single loop system and a two-loop system. The schematic of the control system is shown in Figure 4. For a single loop system, the angular position encoder is not used, $C_1(s) =$ 1 and $C_2(s)$ is a PID controller. For the two-loop system, the controller $C_1(s)$ and $C_2(s)$ are PID controllers.

Figure 4, Control system schematic.

3.1 The single loop controller

Evaluation of the single loop controller was performed using only the azimuth motor (with the altitude motor fixed). Performing a number of experiments, it was found that a PD ($C_2(s)$) controller performs best. An experimental result is shown in Figure 5. In this experiment, the retroreflector was fixed at 1 meter and a reference signal asking for an azimuth offset (*x* error in Figure 4) of the laser from the center point of

the PSD was used instead. Note that the error at the retroreflector is only half of this value. As seen in Figure 5, the rise time of the response is around 12 msec and the settling time is 65 msec. However, the overshoot is 25% and 75% depending on which way the movement was.

Figure 5, Step response of the PSD signal.

Using this PD controller, the maximum distance of the retroreflector was found to be less than 2 m which is significantly smaller than the 5 m goal. It was found that the system is highly oscillatory at the distant around 2 m. One of the reasons is that the PSD signal is rather noisy. Hence, Kd, the derivative gain, in the PD controller cannot be set higher to provide more damping. Hence Kp, the proportional gain, must be kept small to avoid excessive overshoot which is necessary to keep the laser from falling off the retroreflector. As a result, the motor in this system is quite sensitive and cannot hold the mirror even against a small disturbance. When touch lightly at the mirror, the mirror can be knock off the desired orientation. One can feel that the motor does not provide enough torque against disturbance to hold the mirror in place. As a result, another type of controller was investigated to reduce these shortcomings.

3.2 The two-loop system

The two-loop system is shown in Figure 4. Tuning of the controller was done for the inner-loop first. Figure 6 and 7 are the step response of the azimuth angle and the altitude angle to a 1 degree step command. A suitable controller was found to be a PD controller ($C_1(s)$). Again, the system still suffers from limited *Kd* (derivative gain of the PD controller) due to the fact that only position measurements are available. Then, the outerloop was tuned. Figure 8 and 9 show the step response of the laser location on the PSD (0.1 volts or approximately 0.5mm step). The outer-loop controller is a PI controller where K_I (the integral gain) dominates. The tuning was done with the retroreflector at the distance of 0.5m.

Tracking range and tracking speed were measured. The maximum range was found to be 5 m (with interpolated encoder signal). The maximum speed is 0.6 m/s when the retroreflector is moving primarily in the azimuth direction at distance of 0.5m. The tracking speed is, however, significantly less then the goal of 4 m/s.

After a closer inspection, two problems were found.

The first is that the regulation performance of the altitude motor is much worst than that of the azimuth motor. As a result, the tracking performance is limited by the performance of the altitude loop. It was found that the altitude regulation is oscillatory as shown in Figure 10. In the figure, location of the return laser on the PSD when the retroreflector is not moving is plotted (0.1 volt corresponds to approximately 0.5mm). Clearly, the altitude regulation is much more oscillatory (the *y* direction). A new LPS prototype is being made to reduce this problem.

Figure 6, Step response of the azimuth inner-loop.

Figure 7, Step response of the altitude inner-loop.

Figure 8, Step response of the azimuth PSD voltage.

Figure 9, Step response of the altitude PSD voltage

The second problem found was that the open loop gain of the system is highly affected by the distance of the retroreflector. As the system operates the open-loop gain of the system can vary as much as 10 times of the minimum value. This results from the distance of the retroreflector to the tracking mirror which can vary from near zero to 5 meters and the fact that a degree rotation of the mirror causes the reflected laser beam to turn by two degrees. In particular, the loop gain of the closed-loop system has a factor of 2R, where R is the distance of the retroreflector to the tracking mirror. In the experiments, it was convenient to use a higher value of K_P (in $C_2(s)$) when the retroreflector is closed and to use a smaller value otherwise.

4. Distance adaptation

The distance of the retroreflector are generally used in the control law to compensate for the difference of the loop gain resulting from the distance of the retroreflector [3-5]. As stated in the introduction, it is desirable to design a system that can adjust the K_P automatically without actually measuring the distance. This section discusses two approaches to solve this problem. However, only preliminary simulation results (with only one degree of freedom mirror motion) are available at this point.

4.1 Distance estimation

Standard recursive least-square technique was applied to estimate the distance *R* of the retroreflector and the tracking mirror. Figure 11 shows related parameter. In the figure, the distance of the retroreflector from the tracking mirror is *R*, the desired direction of the laser beam is θ_d , the actual direction is θ , the mirror orientation is θ_m ($\theta = 2\theta_m$), and the error of the laser from the center of the retroreflector is *d* (twice of this error shows up on PSD).

Tracking Mirror

Figure 11, Parameters related to the estimation fo the distance (R).

Since the tracking mirror is controlled to keep θ close to θ_d , it can be approximated that

$$d = R \left(\theta_d - \theta\right) \tag{1}$$

Assuming that *R* and θ_d change only slowly, they can be estimated by using *d* and θ . To apply a discrete-time recursive estimator, Eq. (1) is written as

$$\mathbf{y}(k) = \boldsymbol{\varphi}^{T}(k) \; \boldsymbol{\alpha}(k) \tag{2}$$

where *k* is used to indicate the kth time step, y(k) = d(k), $\varphi^{T}(k) = [1 - \theta(k)], \ \alpha(k) = [R\theta_{d}(k), R(k)]^{\text{T}}$. Let $A = [a, b]^{\text{T}}$ where *a* is an estimate of $R\theta_{d}$ and *b* is the estimate of *R*, the recursive least-square estimator with exponential forgetting factor is given by [6]

$$A(k) = A(k-1) + K(k)(y(k) - \varphi^{T}(k)A(k-1))$$

$$K(k) = P(k-1) \varphi(k)(\lambda - \varphi^{T}(k)P(k-1)\varphi(k))^{-1}$$
(3)

$$P(k) = (I - K(k) \varphi^{T}(k))P(k-1)/\lambda$$

where λ is the exponential forgetting factor.

When *R* and θ_d are constants, it is easy to show that the estimator in Eq. (3) can be used to estimate both *R* and θ_d . Figure 12 shows the time trajectory of the estimates of a simulation. In this simulation, $\theta(t)$ is a signal generated by passing a pulse train with the amplitude of 0.01pi/180 and frequency of 1 rad/sec through a filter F(s) = 1/(s/0.1+1), $\lambda = 0.9$, P(0) =[2,1;1,2], a(0) = b(0) = 1, R = 3, $\theta_d = 0$, sampling time of the estimator is 0.01 sec. Clearly, the estimate converged as expected. In actual application, however, R and θ_d are not constants. Furthermore, θ is controlled using d to follow θ_d as much as possible. In simulation, it was found that Rand θ_d can only vary very slowly. For example, if θ is assumed to be controlled such that θ_d as $\theta(s) = F(s)\theta_d(s)$, R and θ_d can vary only as slowly as from 3 to 3.5 m and from 0 to 0.1 degree in 50 second, respectively. Furthermore, an excitation signal (a band limited white noise filtered with F(s)) must also be added to $\theta(t)$ to allow the estimator to work as desired. Figure 13 shows the time trajectory of the estimates in this case.

Figure 12, Time trajectory of the estimates when *R* and θ_d are constants

Figure 13, Time trajectory of the estimates when *R* and θ_d are not constants

In this figure, $\lambda = 0.7$, P(0) = [2,1;1,2], a(0) = b(0) = 1, sampling time of the estimator is 0.01 sec, and the band-limited white noise added was generated at 0.01 sampling time and with the power of 1e-7.

Based on this simulation results, this method based on estimating R is not expected to perform well in actual applications. While adding the excitation signal improves the estimates, it is not desirable because it may cause the laser to fall off the retroreflector. In fact, when *R* is large, only small variation in the laser direction is acceptable.

4.2 Direct adaptation

Another approach investigated is similar to the direct adaptive control technique [6]. In particular, the controller gain is adjusted to compensate for changes in the distance of the retroreflector in order to fix the loop gain at a fixed value. This is done by trying to set up an indicator for the loop gain of the system and adjust the control gain such that this indicator is at a desired value.

The following is proposed. By feeding the system output to a lightly damp 2nd order filter with poles around the desired closed-loop pole of the system, the output of this 2nd order filter can be used to as an indicator of how much the system's loop gain differs from the desired value. The controller's gain is then adjusted in order to move the loop gain closer to the desired value. The idea is similar to that of [7] but is in a more simple form.

To show that the method can be applied, a simulation is performed as follows. The two loop control system in Figure 4 is used but only with the azimuth motor. The motor transfer function is $(K_m/d) / ((s/\tau + 1)(J/bs^2 + s))$ where Km = 0.0205, $\tau = 1000 \times 2\pi$, $J = 6 \times 10^{-4}$, b = 3.4×10^{-6} . The Laser and PSD are modeled with a gain of 2*R*. The encoder is a unity gain. The controller $C_1(s)$ and $C_2(s)$ are tuned as described in section 3.2. $C_1(s)$ is a PD controller with $K_P = 100$ and $K_D = 5$ and $C_2(s)$ is a PI controller with $K_P = 0.04$ and $K_I = 200$. The inner-loop has rise time ≈ 0.1 sec. (compared to 0.13 in Figure 6) and %overshoot = 0% and the outer-loop has rise time ≈ 8 msec. (compared to 3.3 msec. in Figure 8) and %overshoot $\approx 30\%$ (compared to 30% in Figure 8). The tuning was done with 2R = 1 m.

Using these gains, the closed-loop transfer function can be found to have a pair of under damped poles at $-78.6 \pm 172i$. The PSD signal is then feeds to a 2nd order filter with a unity DC gain and with two poles at $-3 \pm 172i$. The output of this system is squared and used as the indicator, *ind*. Let's factoring out a gain K to be adapted from $C_2(s)$ and set its nominal value to be 5. Figure 14 shows the maximum value of *ind* as a function of the gain ($K \times 2R$) when the reference signal is a pulse train with amplitude of 0.005 m.

The following adaptation rule was used for the gain

K. Note that the desired value of $K \times 2R$ is 5.

$$\frac{dK}{dt} = \begin{cases} 0.1 & \text{, if } ind \le 1.1 \times 10^{-4} \\ -10 & \text{, if } ind > 1.1 \times 10^{-4} \end{cases}$$
(4)

A number of simulations were done using various value of R when the reference signal is a pulse train with amplitude of 0.005 (m) and frequency of 1 Hz. In Figure 15, it can be easily seen that the adaptation law works as desired and the value of $K \times 2R$ is close to 5 in all of the Figure 16 shows the difference between the cases. response of the PSD signal when the simulation was started (solid line with K(0) = 3) and after 60 seconds (dashed line when K(60) = 1). The solid line is the desired response with % overshoot at around 30%. The dashed line can also be used to show what might happen if the system is designed with the nominal value $K \times 2R =$ 5 but the loop gain is increased by 3 times; e.g., Rincreases 3 times. Large value of R can cause more oscillatory and can cause the laser to fall off the retroreflector in actual applications.

Figure 15, Trajectory K(t) with various R and K(0).

5. Conclusion

This paper describes the tracking control issues of the LPS system. Two control laws were studied. Tuning of the controllers on the actual hardware was performed and the two-loop system was found to be superior. One of the problems found was the significant of the distance of the retroreflector from the tracking mirror. To reduce this problem without directly measures this distance, two approaches were proposed. Base on simulation results, the second method of adapting the controller's gain using an indicator of how much the system's loop gain differs from the desired value is more suitable for actual implementations.

Acknowledgments

This research was financially supported by MTEC.

References

- [1]V. Lertpiriyasuwat, M.C. Berg, and K.W. Buffinton, "Extended Kalman Filtering Applied to a Two-Axis Robotics Arm with Flexible Links., International Journal of Robotics Research," Vol. 19, No. 3, pp 254-270.
- [2] S. Chantranuwathana, J. Kananai, and R. Chanchareon, "Development of Laser Positioning System for Fixtureless Robotic Manufacturing," National Science and Technology Development Agency (NSTDA) Annual Conference 2005, March 28-30, 2005, Science Park, Thailand (CD-ROM)
- [3] J. Yen, C. Jeng, and K. Fan, "Servo Design for a 3-D Laser Tracking Measurement System," ASME Journal of Dynamic System, Measurement and Control, Vol. 118, September 1996, pp 476-481.
- [4] T.A.G. Heeren and F.E. Velpaus, "An Optical System to Measure the End Effector Position for Online Control Purposes," International Journal of Robotics Research, Vol. 11, No.1, pp 53-63.
- [5] S. Decker, H. Gander, M. Vincze, and J.P. Prenninger, "Dynamic Measurement of Position and Orientation of Robots," IEEE Transaction on Instrumentation and Measurement, Vol. 41, No.6, pp 897-901.
- [6] K.J. Astrom and B. Wittenmark, Adaptive Control, Second Edition, Addision Wesley.
- [7] S. Chantranuwathana and H. Peng, "Practical Adaptive Robust Controller for Active Suspensions," Proceedings of the 2000 ASME International Congress and Exposition, Orlando, Florida.

การพัฒนาระบบวัดตำแหน่งด้วยแสงเลเซอร์สำหรับ การผลิตด้วยหุ่นยนต์แบบไม่ต้องพึ่งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน Development of Laser Positioning System for Fixtureless Robotic Manufacturing

<u>ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์</u> , จารุบุตร คณะนัย , รัชทิน จันทร์เจริญ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330 โทรศัพท์ 02 2186591 โทรสาร 02 2522889 email: supavut.c@chula.ac.th

บทคัดย่อ

ในการผลิตที่ใช้หุ่นยนต์นั้น โดยทั่วไปแล้วด้นทุนการผลิตจำนวนมากจะตกอยู่ที่การออกแบบและผลิตอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน ที่ด้องใช้ในการจับยึดให้ชิ้นงานแต่ละชิ้นให้อยู่ที่ดำแหน่งคงที่เทียบกับหุ่นยนต์ ในบทความนี้นำเสนอแนวทางการผลิตอัตโนมัติใน รูปแบบใหม่ที่สามารถนำมาใช้ในการลดต้นทุนส่วนนี้ โดยการผลิตแบบนี้นั้นจะมีอุปกรณ์หลักคือระบบวัดดำแหน่งด้วยแสงเลเซอร์ ที่ใช้ ในการวัดดำแหน่งของชิ้นงาน และใช้ในการวัดดำแหน่งปลายของแขนหุ่นยนต์ในขณะใช้งานจริง บทความนี้นำเสนอการพัฒนาตั้นแบบ ของระบบวัดดำแหน่งด้วยแสงเลเซอร์นี้ ทั้งในด้านการทำงาน อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ การออกแบบระบบควบคุม และผลการทดสอบเบื้องต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดตามตำแหน่งของปลายแขนหุ่นยนต์ในเวลาจริง

<mark>คำสำคัญ</mark> : ระบบวัดตำแหน่ง, แสงเลเซอร์, การผลิต, หุ่นยนต์

Abstract

In a typical robotic manufacturing, significant manufacturing cost is on design and production of jigs and fixtures required to hold workpieces in accurate positions relative to the robots. This paper describes a new robotic manufacturing technique that can be used to cut the fixture cost. The main component of this technique is the Laser Positioning System (LPS) that can be used to measure position of the workpiece and to measure the robot's end-effecter directly in real-time. In this paper, the development of a Laser Positioning System (LPS) prototype is presented. Its designs, components, controller designs, and preliminary experimental results are given, especially on the ability to track a moving target in real-time.

Keywords: Position measuring device, Laser, Manufacturing, Robotics

1. บทนำ

ระบบการผลิตอัตโนมัติในปัจจุบันได้มีการนำแขนหุ่นขนต์อุตสาหกรรม เข้ามาใช้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวใน การเปลี่ยนระบบการผลิตให้ทันกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตามเนื่องจากแขนหุ่นขนต์อุตสาหกรรม มีความสามารถในการทำซ้ำ (high repeatability) แต่มีความถูกต้องต่ำ (low accuracy) [1] ทำให้ระบบการผลิตดังกล่าวจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน (jigs and fixtures) ในขณะใช้งาน เพื่อให้ชิ้นงานอยู่ในตำแหน่งที่แน่นอน และจำเป็นต้องมีการปรับตั้งโปรแกรมควบคุมของหุ่นขนต์ โดยเทียบกับตำแหน่งของชิ้นงานนั้น การใช้แขนหุ่นขนต์อุตสาหกรรมในลักษณะดังกล่าว มีข้อเสียคืออุปกรณ์จับยึดชิ้นงานมีราคาแพง และเมื่อมีการเปลี่ยนชนิดของชิ้นงานที่จะผลิตหรือเปลี่ยนวิธีการผลิตชิ้นงาน ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานใหม่ โดยทั่วไป มูลก่าของอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานที่ใช้ตลอดช่วงอายุการใช้งานของแขนหุ่นยนต์อุตสาหกรรมตัวหนึ่งๆนั้น ยังสูงกว่ามูลก่าของตัวหุ่นยนต์ หลายเท่าตัว ข้อเสียอีกประการหนึ่งคือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนชนิดของชิ้นงานที่ผลิต จำเป็นต้องมีการปรับตั้งโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์เสีย ใหม่ ซึ่งขั้นตอนนี้จะเสียเวลานาน นอกจากนี้ยังต้องหยุดขบวนการผลิตและการใช้งานแขนหุ่นยนต์เพื่อทำการปรับตั้งโปรแกรม ทำให้ลด ความคล่องตัวในการเปลี่ยนระบบการผลิต ที่กาดว่าจะได้จากการนำหุ่นยนต์อุตสาหกรรมมาใช้

จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงได้ทำโครงการวิจัย เพื่อนำเอาแขนหุ่นยนต์อุตสาหกรรมมาใช้ ในระบบการผลิดอัตโนมัติใน รูปแบบใหม่ ซึ่งไม่ด้องพึ่งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานที่มีราคาแพง และไม่ด้องเสียเวลานานในการปรับตั้งโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ ที่เรียกว่า "Fixtureless Robotics Manufacturing" หรือระบบการผลิตด้วยหุ่นยนต์แบบไม่ด้องพึ่งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน ในระบบการผลิต แบบนี้นั้นจะใช้การวัดตำแหน่งของชิ้นงานแทนการใช้อุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน และใช้การวัดตำแหน่งปลายของแขนหุ่นยนต์ในขณะใช้งาน จริงเพื่อเพิ่มความถูกต้องในการควบคุมการเคลื่อนที่ แทนการปรับตั้งโปรแกรมระบบควบคุมหุ่นยนต์ตามตำแหน่งของชิ้นงาน หรือการ ประมาณกวามกลาดเกลื่อนที่เกิดจากการเปลี่ยนรูปของแขนกลจากปัจจัยต่างๆ (เช่น [2]) ดังแสดงในรูปที่ 1 ซึ่งจะใช้ Local Positioning System (LPS) เป็นอุปกรณ์วัดตำแหน่งและมุมเอียงในสามมิติที่มีความถูกต้องสูงโดยใช้แสงเลเซอร์

จะเห็นได้ว่า ระบบการผลิตด้วยหุ่นยนต์แบบไม่ด้องพึ่งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานนั้นที่ผู้วิจัยนำเสนอนั้น เทคโนโลยีหลักที่ จำเป็นคือ ระบบ LPS แต่เนื่องจากระบบดังกล่าวมีราคาสูงและต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นงานวิจัยในส่วนนี้จึงมีความจำเป็น เพื่อ พัฒนาและผลิตเทคโนโลยีของตนเอง เพิ่มขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของเมืองไทย ลดการนำเข้าของเทคโนโลยีจากต่างประเทศ นอกจากนั้นแล้วเทคโนโลยีนี้ก็ยังอยู่ในระยะที่สามารถพัฒนา เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ได้ต่อไป บทความนี้นำเสนอการพัฒนาต้นแบบของ ระบบวัดตำแหน่งด้วยแสงเลเซอร์นี้ ทั้งในด้านการทำงาน อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ การออกแบบระบบควบคุม และผลการทดสอบเบื้องด้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดตามตำแหน่งของปลายแขนหุ่นยนต์ในเวลาจริง

Local Positioning System (LPS) รูปที่ 1 ระบบการผลิตด้วยหุ่นยนต์แบบไม่ต้องพึ่งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน

2. ระบบ LPS

ระบบการทำงานของ LPS โดยทั่วไป [3] จะอาศัยการวัดมุมจากการบิดของกระจกเงาติดตามจำนวน 2 มุม และระยะห่าง จากกระจกติดตามกับอุปกรณ์ retroreflector โดยอุปกรณ์ชุด LPS จะยิงลำแสงเลเซอร์ไปสะท้อนกระจกติดตามไปที่อุปกรณ์ retroreflector ที่ติดกับวัตถุดังในรูปที่ 2 ซึ่ง retroreflector นี้จะมีลักษณะคล้ายกระจกเงาสามบานมาวางตั้งฉากซึ่งกันและกัน ซึ่งจะ มีผลทำให้ ถำแสงที่เข้า retroreflector จะสะท้อนกลับมาในแนวขนานกับทางเดิม โดยที่ดำแหน่งกึ่งกลางระหว่างแสงขาเข้าและออกจะ อยู่ในแนวกึ่งกลางของ retroreflector จะสะท้อนกลับมาในแนวขนานกับทางเดิม โดยที่ดำแหน่งกึ่งกลางระหว่างแสงขาเข้าและออกจะ อยู่ในแนวกึ่งกลางของ retroreflector พอดี ถำแสงที่สะท้อนกลับมาจะถูกแบ่งด้วย Beam Splitter ไปยังอุปกรณ์ PSD (Position Sensitive Detector) เพื่อใช้ในการวัดค่า offset ของแสงขาไปและขากลับ สัญญาณค่า offset นี้จะนำไปใช้ในการปรับมุมของ กระจกทั้งสองเพื่อให้ค่า offset นี้มีค่าน้อยที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้กระจกติดตามสามารถสะท้อนแสงไปสู่ retroreflector ได้ตลอดเวลาแม้ retroreflector จะมีการเคลื่อนที่ นอกจากนี้แล้วแสงอีกส่วนจะถูกแบ่งไปยังอุปกรณ์วัดระยะ เช่น interferometer หรือ ADM (Absolute Distance Meter) เพื่อใช้ในการกำนวณหาระยะทางระหว่าง กระจกติดตาม กับ retroreflector ดังรูปที่ 2 การวัดระยะ นั้น อุปกรณ์ Interferometer เป็นอุปกรณ์มาตรฐานทั่วไปในงานอุตสาหกรรม ทำงานโดยอาศัยการแทรกสอดของแสง สำหรับ interferometer แบบ Michelson นั้น ถำแสงที่ออกมาจากตัวกำเนิดจะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกจะเป็นลำแสงอ้างอิง ส่วน ที่เหลือจะไปตกกระทบด้วสะท้อนแสง แล้วขิงกลับมาเพื่อรวมกับลำแสงอ้างอิง ทำให้เกิดปรากฏการณ์แทรกสอดของแสงขึ้น การนับ จำนวน fringe ที่เกิดจากการแทรกสอดของแสงนั้นจะถูกแปลงให้เป็นระยะทางที่เปลี่ยนไปจากดำแหน่งเริ่มด้น(ดำแหน่งอ้างอิง)ได้ แต่ มีข้อเสียคือแนวของแสงจะถูกบังไม่ได้ตลอดการทำงาน แต่ขอเสียนี้จะไม่มีสำหรับอุปกรณ์ ADM ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ให้ก่าระยะสัมบูรณ์ และไม่ด้องมีการปรับเทียบดำเหน่งอ้างอิง แต่จะทำให้ระบบมีรากาสูงขึ้นมาก

รูปที่ 2 อุปกรณ์ต่างๆของ ระบบ LPS

2.1 ระบบต้นแบบ Laser Tracking System (LTS)

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาระบบกระจกติดตาม(LTS)ขึ้นดังแสดงในรูปที่ 3 ซึ่งในระบบนี้จะมีส่วนประกอบต่างๆดังที่กล่าวไว้ใน หัวข้อที่แล้ว แต่จะไม่มีระบบวัดระยะระหว่างกระจกติดตามและ retroreflector โดยการวัดระยะจะสามารถทำได้โดยการใช้ระบบ LTS สองตัวแล้วใช้วิธีการกำนวนแบบ triangulation จากข้อมูลแนวของแสงจากกระจกติดตามทั้งสอง (มุม Azimuth และ Altitude ดังแสดงในรูปที่ 3) ระบบที่พัฒนามีอุปกรณ์หลักต่างๆดังนี้กือ

(1) มอเตอร์ในแนว Azimuth (แกนตั้ง) เป็น Brushless DC motor, Maxon รุ่น EC 32, ขนาด 80watts แรงบิดสูงสุด 355mN-m มอเตอร์ในแนว Azimuth นี้จะต้องขับชุดหมุนกระจกในแนว Altitude (แกนนอน) รวมทั้งมอเตอร์ของแกน Altitude ด้วยโดยไม่มีการใช้เฟื่องทดทั้งนี้เพื่อกำจัดปัญหาต่างๆจากเฟืองทด เช่น ปัญหาจาก backlash และจากแรงเสียดทานของเฟืองทด

(2) มอเตอร์ในแนว Altitude (แกนนอน) เป็น Brushless DC motor, ของ Computer Optical Products รุ่น CM 335 ขนาด 17 Watts แรงบิดสูงสุด 232 mNm โดยมอเตอร์มี incremental encoder ประกอบมาด้วย ซึ่งนำมาใช้ในการวัดมุมทั้ง สองแกน encoder นี้เป็นแบบ sine wave ที่มีงำนวนถูกคลื่นเท่ากับ 2048 ถูกต่อรอบ มอเตอร์ในแกนนี้ไม่ใช้เพื่องทดเช่นกัน

(3) ชุดขับเคลื่อนมอเตอร์เป็นแบบ PWM ของ Maxon รุ่น DES 50 โดยใช้การทำงานแบบ current mode การทำ commutation เป็นแบบ sine wave โดยใช้ทั้งสัญญาณ Hall และ encoder signal แบบ square wave แต่เนื่องจากสัญญาณ Encoder นั้นเป็นแบบ sine wave ที่นำมาใช้โดยตรงไม่ได้จึงจำเป็นด้องมีวงจรเพื่อเปลี่ยนสัญญาณ sine wave มาเป็น square wave ก่อน

(4) Ball Mounted Hollow Retroreflector รุ่น BMR-0.5 ของ ATT Metrology Services ขนาดหน้าเปิด 0.25"

(5) He-Ne Laser ขนาด 2mW ขนาด 0.79mm, 1mrad divergence

(6) Position Sensitive Detector (PSD) ของ Pacific Silicon Sensor ขนาดรับแสง 1cm x 1cm ที่ resolution มาก ที่สุด 0.5 ใมครอน (ขึ้นกับความเข้มของแสง)

(7) Computer และ Data Acquisition cards สำหรับการควบคุมและการคำนวณตำแหน่งมุมของกระจก โดยที่การคำนวณ ค่ามุมของกระจกนั้นใช้สัญญาณ sine wave จาก encoder เป็นหลัก

รูปที่ 3 ด้นแบบ Laser Tracking System

2. 2 ระบบควบคุมการติดตามของต้นแบบ LTS

หน้าที่หลักของกระจกคิดตามคือการกวบคุมแสงเลเซอร์ให้ตกกระทบที่กึ่งกลางของ retroreflector ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับ กวามแม่นยำในการวัดตำแหน่งของ retroreflector ในการนี้จะต้องมีระบบควบคุมที่ทำหน้าที่ส่งสัญญาณให้มอเตอร์เพื่อปรับมุม กระจกโดยใช้ข้อมูลจากค่าผิดพลาดที่วัดได้จากอุปกรณ์ PSD สำหรับระบบควบคุมแบบแรกๆนั้น [3-5] ใช้ระบบควบคุมแบบ PID ที นำเอาก่าก่าผิดพลาดที่วัดได้จากอุปกรณ์ PSD มาผ่านตัวกวบคุมแบบ PID แล้วใช้สัญญาณที่ได้เป็นสัญญาลควบคุมมอเตอร์ ซึ่งอาจจะ เป็นสัญญาณกวามเร็วที่ด้องการ หรือสัญญาณกระแสที่ด้องการก็ได้ แล้วจึงใช้อุปกรณ์ขับเกลื่อนมอเตอร์ (power amplifier) ในการ จัดการให้มอเตอร์ทำงานตามคำสั่งนี้ แต่เนื่องจากการที่ก่าความผิดพลาดเชิงมุมของแนวแสงที่สะท้อนออกไปจากกระจกติดตามที่ผิดไป จากกึ่งกลางของ retroreflector นั้น มีผลต่อความแตกต่าง (offset) ของแสงที่สะท้อนออกไปเละที่สะท้อนกลับมาจาก retroreflector (ที่อ่านได้จากอุปกรณ์ PSD) ในลักษณะที่ขึ้นอยู่กับระยะห่างระหว่างกระจกติดตามและ retroreflector ด้วย(ก่ *r* ในรูปที่3) คือที่ก่าoffsetก่าเดียวกันนั้น ที่ระยะ *r* น้อย จะต้องมีการปรับมุมของมอเตอร์มาก และที่ระยะ *r* มาก ก็จะต้องมีการปรับน้อย ซึ่งผลของก่า *r* นี้ทำให้ก่าลูปเกนของระบบบมี่ก่าปลี่ยนไปตามดำแหน่งของ retroreflector ทำให้การออกแบบระบบควบคุมนั้นทำได้ ยาก และมีผลให้ความสามารถในการติดตามต่ำที่ระยะ *r* น้อยๆ และ เกิดปัญหาของเสถียรถาพของระบบที่ก่า *r* มากๆ ดังนั้นการ ออกแบบระบบควบคุมแบบหลังๆมักจะนำเอาก่า *r* ใช้ในการกวบคุมด้วย โดยที่ก่า *r* จะนำมาใช้ในการกำนวณก่ามุมที่ต้องปรับเพื่อใช้ก่า มุมนี้ในลูปการกวบคุมมุมของมอเตอร์ [3-5]

การนำค่า r มาใช้นั้นจำเป็นจะต้องมีระบบวัดเช่น Interferometer หรือต้องมี LTS จำนวนสองตัวแล้วกำนวณระยะจากวิธี triangulation แต่เนื่องจากระบบ Interferometer นั้นมีราคาสูงและระบบแบบ LTS สองตัวนั้นอาจจะไม่สามารถทำการติดตาม retroreflector ได้พร้อมๆกันตลอด เช่นในตอนเริ่มทำงานอาจจะต้องเริ่มทำการปรับให้แสงส่องไปที่ retroreflector จาก LTS ทีละ ตัว อย่างไรก็ดีการวัดตำแหน่งแบบ triangulation นั้นก็ไม่จำเป็นจะต้องมี LTS ถึงสองตัว ถ้าเป๋าที่ retroreflector นั้นไม่เคลื่อนที่ เช่น การใช้งานที่ต้องการวัดตำแหน่งแบบ triangulation นั้นก็ไม่จำเป็นจะต้องมี LTS ถึงสองตัว ถ้าเป๋าที่ retroreflector นั้นไม่เคลื่อนที่ เช่น การใช้งานที่ต้องการวัดตำแหน่งของชิ้นงานเพียงอย่างเดียว ดังในรูปที่ 1 นั้นเราสามารถใช้ LTS เพียงตัวเดียว แต่ใช้การปรับ ตำแหน่งของ LTS ระหว่างจุดสองจุดแทนได้ ซึ่งระบบที่ใช้ปรับนี้จะมีราคาต่ำกว่าการใช้ LTS ดัวที่สองมาก เพราะไม่จำเป็นจะต้องมี การวัดที่แม่นยำ (ดังเช่นการวัดมุมในระบบ LTS) เพียงใช้กลไกที่เที่ยงตรงก์พอแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้ระบบการควบคุมดังในรูปที่ 4 โดยไม่มีการนำเอาค่า r มาใช้ ซึ่งขณะนี้ผู้วิจัยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาระบบที่สามารถปรับค่าลูปแกนได้โอยไม่ใช้ก่า r

ในรูปที่ 4 นั้นแสดงระบบควบคุมในแนวแกน azimuth โดยระบบที่ใช้นั้นเป็นแบบสองลูปซ้อนกัน โดยที่ลูปในเป็นลูป PD ที่ใช้ในการควบคุมมุมของมอเตอร์ และในลูปนอกเป็นลูป PI ที่ใช้ในการควบคุมให้ก่าบน PSD มีก่าน้อย โดยการออกแบบนั้นใช้ การปรับ ลูปในก่อนให้ step response นั้นเป็นที่พอใจ แล้วจึงทำการปรับลูปนอก โดยผู้วิจัยได้พบว่าลูปในนั้นถูกจำกัดด้วยก่าแกน D
ที่ไม่สามารถมีค่ามากพอ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ระบบไม่มีอุปกรณ์วัดความเร็วเชิงมุมโดยตรง และในลูปนอกนั้นได้พบว่าค่าแกนส่วน ใหญ่นั้นจะตกอยู่ที่ค่า I

รูปที่ 4 ระบบควบคุมของระบบต้นแบบ LTS

2.3 ผลการทดลอง และการปรับปรุง

จากการทดลองพบว่าระบบต้นแบบที่ได้สร้างขึ้นนั้นสามารควบคุมให้แสงเลเซอร์ดกอยู่บน retroreflector ได้ตลอดเวลา ที่ ระยะสูงสุดเท่ากับ 1.05 m และก่าความเร็วสูงสุดของ retroreflector ที่ระบบสามารถติดตามได้ที่ระยะ 0.5 m คือ 18.8 cm/s เมื่อ retroreflector เคลื่อนที่ในแนว Azimuth (แนวราบ) และที่ความเร็ว 6.2 cm/s ในแนว Altitude (แนวตั้ง) โดยที่ระบบนี้ใช้เพียง ก่าสัญญาณมุม sine wave ที่แปลงเป็น square wave แล้วที่ความละเอียด 2048 pulse ต่อรอบ (8192 เมื่อทำ quardrature แล้ว) ซึ่งพบว่าความสามารถที่ได้ยังน้อยกว่าที่ควรไปมาก (ขึ้นอยู่กับความเร็วของปลายแขนของหุ่นยนต์) จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงโดยใน ขั้นต้นนี้ได้นำเอาสัญญาณ sine wave ของ encoder มาใช้ในการควบคุมกระจกด้วย

การนำเอาสัญญาณ sine มาใช้นั้นโดยทั้วไปจะด้องใช้กับชุดขับมอเตอร์ที่สามารถรับสัญญาณ sine wave ได้ แต่เนื่องจาก ชุดขับแบบนี้มีราคาสูง ในงานนี้จึงใช้ชุดขับแบบที่ต้องใช้สัญญาณ square wave โดยสัญญาณ sine wave จะนำมาใช้ในการคำนวณ มุม (θ_m) เพื่อใช้ในระบบควบคุมมุมเท่านั้นดังในรูปที่ 4 โดยการใช้อุปกรณ์ A/D data acquisition card อ่านสัญญาณ sine wave เข้ามาในคอมพิวเตอร์กวบคุมเพื่อทำการคำนวณออกมาเป็นมุม โดยค่ามุมที่ได้จะละเอียดขึ้นมากดังแสดงในรูปที่ 5 ซึ่งแสดงค่าที่ได้เทียบ ค่าที่อ่านได้จากสัญญาณ square wave ผ่าน encoder quardrature card ที่มีความละเอียด 8192 pulse ต่อรอบ ซึ่งในการใช้งาน นั้นพบว่าจะจะต้องใช้ทั้งสัญญาณจาก encoder card และ ที่ค่าคำนวนจาก sine wave ได้ประกอบกัน เพราะความเร็วในการคำนวณ นั้นจะเร็วไม่พอเมื่อมอเตอร์หมุนด้วยความเร็ว ดังจะเห็นได้ที่ตำแหน่ง A ในรูปที่ 5 ดังนั้นจะต้องคอยตรวจก่าที่คำนวณได้เทียบกับก่าที่ ได้จาก encoder card อยู่เสมอและเมื่อก่าแตกต่างกันมากเกินไปจะต้องแก้การคำนวณให้ตรงกับก่าที่ได้จาก encoder card ในด้าน ความแม่นยำที่ได้เพิ่มขึ้นนั้นในรูปที่ 6 แสดงก่าความแม่นยำที่ได้จากการใช้สัญญาณ square wave เทียบกับการใช้เฉพาะ square wave ซึ่งทำให้ก่ามุมที่ได้มีความแม่นยำเพิ่มขึ้น โดยความแม่นยำในการวัดเพิ่มขึ้นจากจาก 721 micron เป็น 75 micron เมื่อใช้วัด ตำแหน่งของ retroreflector ที่ระยะ 56 cm จากกระจกติดตาม (นั้นคือการใช้สัญญาณ Sinusoidal จะได้ความถูกต้องประมาณ 7.7x10⁻³ องสา หรือที่ประมาณ 27 arcsec หรือ ที่ 47000 pulse/rev, หรือดีขึ้น 10 เท่า) นอกจากนี้แล้วยังพบว่าระบบสามารถ ดิดตาม retroreflector ได้ที่ระยะถึง 5 m (หรือดีขึ้น 5 เท่า) และสามารถติดตาม retroreflector ได้ที่ความเร็วสูงสุดถึง 60cm/s ใน แนว Azimuth (หรือดีขึ้น 3 เท่า)

สรุป

การออกแบบและสร้างด้นแบบระบบ LTS เพื่อใช้ในการวัดตำแหน่งหุ่นขนต์ สามารถทำงานได้ในระขะรัศมี 5 เมตร การ ควบคุมติดตามกระจกเงา เพื่อให้แนวดำแสงเลเซอร์ชี้ไปที่ retroreflector ซึ่งเคลื่อนที่ใน 3 มิติตลอดเวลาในรัศมี 1 เมตร มีเสถียรภาพ ในระดับหนึ่ง และยังสามารถพัฒนาให้สมรรถนะการควบคุมสูงขึ้นไปได้อีกโดยนำสัญญาณ sinusodal จาก encoder มาใช้โดยตรง ความเร็วในการติดตามก็สามารถพัฒนาให้เพิ่มขึ้นอีกโดยพัฒนาการสร้างระบบควบคุมที่มีความเร็วสูงขึ้น เมื่อการควบคุมกระจกเงามี เสถียรภาพ ตำแหน่งของมุมกระจกสามารถนำมากำนวณเป็นก่าตำแหน่งใน 3 มิติของ retroreflector ได้

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่องรูปแบบใหม่ของเทคโนโลยีการผลิตเชิงหุ่นยนต์ชั้นสูง ผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ที่ให้การสนับสนุนในโครงการนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- Lertpiriyasuwat, V., Berg, and M.C., Buffinton, K.W. (2000) Extended Kalman Filtering Applied to a Two-Axis Robotics Arm with Flexible Links., *International Journal of Robotics Research*, Vol. 19, No. 3, pp 254-270.
- [2] Huang, M.Z., and Masory, O. (1993) A Simple Method of Accuracy Enhancement for Industrial Manipulators. *International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, Vol.8, pp. 114-122.
- [3] Heeren, T.A.G., Veldpaus, F.E. (1992) An Optical System to Measure the End Effector Position for Online Control Purposes. International Journal of Robotics Research, Vol. 11, No. 1, pp 53-63
- [4] Decker, S., Gander, H., Vincze, M., Prenninger, J.P. (1992) Dyanmic Measurement of Position and Orientation of Robots. *IEEE Transactions on Instrumentation and Measurement*, Vol. 41, No. 6. pp 897-901
- [5] Yen, J., Jeng, C., and Fan, K. (1996) Servo Design for a 3-D Laser Tracking Measurement System., ASME Journal of Dynamic System, Measurement and Control, Vol. 118, September 1996, pp 476-481.

ประวัติผู้นำเสนอผลงาน ศุภวุฒิ จันทรานุวัฒน์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปริญญาโท-เอกที่ University of Michigan, Ann Arbor ปัจจุบันรับ ราชการเป็นอาจารย์อยู่ที่ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจเกี่ยวกับระบบ ควบคุมต่างๆและการนำใปใช้ รวมทั้งเทคโนโลยีด้านยานยนต์และการผลิต The 19th Conference of Mechanical Engineering Network of Thailand 19-21 October 2005, Songkhla, Thailand

Fixtureless Robotic Manufacturing System

Ratchatin Chanchareon¹* Jaruboot Kananai¹ Supavut Chantranuwathana¹ ¹ Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University,

Bangkok 10330, Thailand.

E-mail: Ratchatin.C@eng.chula.ac.th

Abstract

The use of dedicated fixture to hold and align workpieces in the manufacturing process is costly, time consuming and inflexible. Therefore, the demonstration of Fixtureless Robotic Manufacturing System is presented. The manufacturing cell consists of an articulated robot, an XY robot, and a positioning sensor (Fastrak®). The system uses Fastrak® to determine the workpiece position and orientation in real time. This information is then sent to the robotic control unit. The trajectory of the robotic end-effector is then adapted based on the real time workpiece position/orientation, and thus a priori knowledge of workpiece position/orientation is not required. The control units of the commercial CRS robotic system and the Roland XY plotter are modified so that joint level control technique can be implemented. Thus, all the machines in the cell system can be fully controlled. The experiment also demonstrates a fully integrated manufacturing cell that manufacturing capability is improved through this integrity. Keywords: Robot, Control, Manufacturing.

1. Introduction

Robotic operation usually requires dedicated fixtures to precisely secure workpiece in their right position. The fixtures are part specific, and therefore must be redesigned when parts changes. The custom-made fixtures are costly and time-consuming to build and install. The flexible fixtureless assembly (FFA) [1] and the robotic fixtureless assembly (RFA) [2] uses machine vision to estimate the target pose so that the robot can servo and grasp the part. The robot recognizes the part and is able to grasp it when it has been placed in an unstructured manner within the robot workspace.

In this project, a fixtureless robotic manufacturing system is developed. In the paper, a position sensor is used to sense the position and orientation of workpiece frame. The motion of the robot is programmed based on this movable workpiece frame. Thus, the workpiece can be at any position within the workspace of the robot and can be in motion. The aim is not only to assemble parts, but also to process it. This is a very challenging task, requiring innovation in many area of robotics.

Since the robot motion is programmed based on the workpiece frame, a precise mathematic is used to map the robot motion into joint space in real time. A real time controller is then used this mapped motion in joint space to simultaneously control all the robot's joints. This is a challenging task, requiring a much more difficult control technique compared to the conventional PID controller. In this project, we developed a fully integrated robotic manufacturing cell. The controller of the CRS articulated robot is modified such that joint level control technique can be implemented. The Roland XY plotter is also modified such that its motion can be programmed. The TCP network is used to communicate between machines in the cell.

The preliminary results demonstrate that the robot can perform its task in floating workpiece frame. The workpiece needs not to be fixed in operation. The manufacturing workcell is more flexible.

2. The CRS Robotic System

The CRS robotic system is a 5 Degrees of freedom articulated robot. Each joint is driven by DC servo motor through harmonic drive and its position is sensed by incremental encoder. The DH parameters of the robot are as followings:

//	i	α_i	a _{i-1}	di	θi
	1	0	0	10"	θ1
2	2	-90°	0	0	θ_2
7	3	0	L ₁ =10"	0	θ ₃
R	4	0	L ₂ =10"	0	θ ₄
	5	-90°	0	2"	θ ₅

 Table 1 DH parameter of the CRS robotic system

The forward kinematics can be expressed as [3]

$${}_{E}^{0}T = \begin{bmatrix} c_{1} & s_{1} & 0 & c_{1}(L_{1}c_{2} + L_{2}c_{23}) \\ s_{1} & -c_{1} & 0 & s_{1}(L_{1}c_{2} + L_{2}c_{23}) \\ 0 & 0 & -1 & L_{1}s_{2} + L_{2}s_{23} + 10 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
(1)

The inverse kinematics of the CRS robotics system is found to be [3]

$$\theta_1 = a \tan 2(Y, X) \text{ or } a \tan 2(Y, X) + \pi$$
(2)

$$= a \tan 2(s_3, c_3) \tag{3}$$

where
$$c_3 = \frac{X^2 + Y^2 + Z^2 - L_1^2 - L_2^2}{2L_1L_2}$$

 θ_3

and
$$\theta_2 = a \tan 2(s_2, c_2)$$
 (4)

where
$$s_2 = \frac{(L_1 + L_2c_3)X - (L_2s_3\sqrt{X^2 + Y^2})}{X^2 + Y^2 + Z^2}$$

 $c_2 = \frac{(L_1 + L_2c_3)\sqrt{X^2 + Y^2} - L_2s_3Z}{X^2 + Y^2 + Z^2}$

b) Kinematics diagram Figure 1 The CRS Robotic System

3. The Mapping

In general, position vector described with respect to (wrt) some frame, {W} can be mapped or described wrt another frame, {B}. In order to transform its description, the position (origin) and orientation of frame {W} wrt frame {B} is required. The origin of frame {W} wrt frame {B} is usually called ^BP_{PORG} and the orientation of frame {W} wrt frame {W} wrt frame {B} can be described by rotation matrix ^B_wR. The general mapping can be expressed as follows [2];

$${}^{B}P = {}^{B}_{W}R^{W}P + {}^{B}P_{WORG}$$
⁽⁵⁾

where ^BP is the position vector described in {B} ^WP is the position vector described in {W} ^B_PR is the rotation of {W} wrt {B} ^BP_{PORG} is the origin of {W} wrt {B}

This mapping expression can be written in a compact form as follows [4];

$$\begin{bmatrix} {}^{B}P\\1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} {}^{B}R & {}^{B}P_{WORG}\\0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} {}^{W}P\\1 \end{bmatrix}$$
(6)

or

$${}^{B}P = {}^{B}_{W}T^{W}P \tag{7}$$

The 4x4 matrix operator, ${}^{B}_{W}T$, in this equation is called homogeneous transform.

Figure 2 Transformation

In the project, the position and orientation of workpiece frame $\{P\}$ wrt robot base frame $\{B\}$ is sensed by Fastrak® positioning sensor in real time. Thus, the homogeneous transform at each servo time can be determined and the trajectory described in frame $\{P\}$ can be transformed into its description in frame $\{B\}$. The robot's inverse kinematics is then used to mapped the trajectory described in robot frame $\{B\}$ into robot's joint space.

4. Manufacturing Cell Architecture

Figure 3 System Architecture

The Fixtureless Manufacturing Cell, shown in Fig 3., consists of the CRS robotics system, Roland plotter, Fastrak® positioning sensor, the movable palette and three computers. The CRS robotics and the Roland plotter controllers are modified such that the joint level control technique can be implemented. The Matlab-xPC is used for real time control of both systems. Using the xPC, the robot control is written in Matlab-simulink in host computer and is then uploaded to the target xPC where control cards are installed and is being used for real time control. All the robot joints are simultaneously controlled at 0.1 msec speed. Fastrak® is used to sense the position of the movable palette and then sending the position and orientation of the palette to the target xPC via the host PC. This host PC feeds the position information to the target xPC through 10 Mbps TCP/UDP protocol. The xPC then, maps the reference trajectory, which is defined in movable workpiece frame into the fixed reference frame, then performs the inversed kinematics calculation. The trajectory is now mapped into robot's joint space. The xPC, again, simultaneously controls all joints to follow the joint trajectory. The roughly designed PD controller is used to control these joints. In the experiment, the axes of the robot fixed reference frame and the transmitter of Fastrak® are aligned but the relative position is unknown.

The target xPC sends the results including joint position, the joint position command, and the reference position of the workpiece, back to the host PC through TCP/UDP protocal. The host PC then displays the graphic interpretation of the results without degrade the speed of the real time control.

5. Experimental Results

Figure 4 The performance in master-slave mode

In the first experiment, the system is tested in master-slave mode where the robot is to follow the trajectory of Fastrak® which is fixed at the palette and is manually translated in XY plane. It is noted that the origin of Fastrak® wrt to the origin of the robot frame is unknown. Thus, the trajectory of the robot is shifted to the trajectory of Fastrak® so that we are able to see the following error as shown in Fig. 4.

The PD control, which the PD gains are roughly tuned, is used for position based joint control. The result demonstrates that the robot motion follows the motion of Fastrak® quite well as shown in Fig. 4. However, the robot motion is not very smooth since the point to point control (PTP) technique is used to control the robot motion.

Figure 5 The tip trajectory in part frame

In the second experiment, the robot is programmed to draw a circle of radius 50 mm on a movable palette. The palette is able to translate in XY horizontal plane. The performance of the PD controller is shown in Fig 5. The relative position between Fastrak®'s transmitter and the robot fixed frame is unknown.

Figure 6 The position of the movable palette

After the robot drew a circle for a couple times, we translate the palette in both X and Y directions as shown in Fig 6. The robot is able to adapt its tip trajectory to follow the circle as shown in Fig 5. The robot trajectory, measured by joint's encoders are shown in Fig 7., both in joint space (Fig 7a) and in Catesian space (Fig. 7b). The joint trajectory can be mapped into robot's Cartesian space using robot forward kinematics. It is obviously seen that the tip trajectory, either in joint space or in Cartesian space, has a response to Fastrak® receiver's position.

a) The robot's trajectory in joint space

a) The robot's trajectory in catesian space Figure 7 The trajectory of the robot

Figure 8 The tip's trace on the movable palette

The Fastrak®'s receiver position, which is the position of workpiece reference frame, is used to compensate the tip trajectory in realtime, the result is shown in Fig 5. It is demonstrated that the robot is able to draw a circle on the movable palette as desired. The actual tip trace on the palette is shown in Fig 8. We are now able to demonstrate that the robot can perform its task on a movable palette. The simulated plot, shown in Fig 5., differs from the real plot, shown in Fig 8., since the axes of Fastrak® transmitter, the movable palette, and the robot are not perfectly aligned.

In fact, we need to know the position of Fastrak®'s transmitter relative to the robot fixed frame in order to demonstrate the performance of our technique when rotation of the palette is involved. The result is not shown in the paper.

6. Conclusion

In this project, the robot is able to perform its task on movable workpiece. The proposed technique used positioning sensor to sense workpiece position in real time and also perform mapping and inverse kinematics calculation in real time to map the motion defined in workpiece frame to the robot joint space. The manufacturing cell is then more flexible and can handle more comprehensive manufacturing tasks.

7. Future Works

We are now developing a Laser Positioning System (LPS) [5] to sense the robot's end effector and workpiece directly in real time. This device is designed to sense the position faster and more accurate and thus enhance the overall performance. The adaptive control is to be developing for control the robot's joints along with control library to support a complicated control technique. We aim to develop a new control strategy to directly control the motion of the robot's end effector relative to the workpiece by using our developed LPS to sense both the tip and the workpiece.

ACKNOWLEDGEMENTS

The authors gratefully acknowledge the grant support from MTEC (National Metal and Materials Technology Center), Thailand.

References

- C.S. Langley, G.M.T. D'Eleuterio, "Pose Estimation for Fixtureless Assembly Using a Feature CMAC Neural Network," The 31st international symposiam on robotics, Montreal, Canada, May 2000.
- [2] G.M. Bone, D. Capson, "Vision-guided Fixtureless Assembly for Automotive Components," Robotics and Computer Integrated Manufacturing, 19 (2003), pp 79-87.
- [3] L. Sciavicco, B. Siciliano, Modeling and Control of Robot Manipulators, The McGraw-Hill Companies, Inc.
- [4] J.J. Craig (1989), Introduction to ROBOTICS: mechanics and control, Addison-Wesley Publishing Company, 0-201-09528-9, USA.

[5] S. Chantranuwathana, J. Kananai, R. Chancharoen, "Development of Lasor Positioning System for Fixtureless Robotic Manufacturing," NSTDA Annual Conference 2005, March 28-30, 2005, Science Park, Thailand.

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายจารุบุตร คณะนัย เกิดเมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2525 ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดแพร่ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิศวกรรม ศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกลจาก ภาควิชาเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในปี การศึกษา 2543 และได้เข้าศึกษาต่อวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2548

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย